

STATISZTIKAI KÖZLEMENYEK.

KIADJA

AZ ORSZÁGOS M. KIR. STATISZTIKAI HIVATAL.

MAGYARORSZÁG MALOMIPARA

AZ 1885. ÉV ELEJÉN

ÖSSZEÁLLITOTTA

Dr. JEKELFALUSSY JÓZSEF

MINISZTERI TITKÁR AZ ORSZ. M. KIR.
STATISZTIKAI HIVATALBAN.

BUDAPEST.

AZ ATHENAUM R. TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

1885.

MAGYARORSZÁG MALOMIPARA

AZ 1885. ÉV ELEJÉN.

ÖSSZEÁLLITOTTA

Dr JEKELFALUSSY JÓZSEF

MINISZTERI TITKÁR.

KIADJA

AZ ORSZ. MAGYAR KIR. STATISZTIKAI HIVATAL

1885.

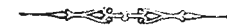
TARTALOM.

	Lap.
Bevezetés	7
Magyarország malomipara országrészek és megyék szerint:	
I. A malomiparral foglalkozók személyes viszonyai	54
II. A malmok berendezése, felszerelése és egyéb üzleti viszonyai	60
III. A malmok az alkalmazott kőjáratok szerint	114
IV. A malmok az egy napi (24 órás) őrlőképesség nagysága szerint	132
V. Az 1884-ben tényleg megőrölt különféle gabonafélék mennyisége, malom-kategóriák szerint	151
VI. Az összes malmok által 1880—1884-ben tényleg megőrölt különféle gabonafélék mennyisége.	170
VII. A malmok őrlőképessége és annak kihasználása	188

I 1 C 3/1985

KSH Könyvtár

BEVEZETÉS.

Régóta hangoztatjuk és fájdalom nem alap nélkül, hogy közgazdasági fejlettségünk még nem érte el azt a fokot, a mely a modern társadalmi igények és állami szükségletek terheinek könnyü elviselését lehetővé tenné. Közgazdaságunk alapjai lassan fejlődnek és különösen iparunk haladása nem elégíti ki a nemzet vágyait és óhajait, mely iparunk valamennyi ágát azon fokon kívánja látni, a melyet az a nyugoti haladottabb országokban elfoglal. Rohamos haladással óhajtanók elérni az ipar azon fejlettségi fokát, a melyre az, szerencsésebb történeti viszonyok között élt államokban, hosszú évtizedes és évszázados fejlődés után jutott. Az előre törő vágyat nem elégíti ki a jelen, bár kétségtelen, hogy másrészt az, a szebb jövő annyi biztató jelét nyújtja.

A részben pessimisztikus ítéleteket, melyeket iparunk állásáról itt-ott hallunk, első sorban annak kell tulajdonítanunk, hogy ipari viszonyainkat nem ismerjük kellően. Az országszerte mutatkozó lassú, bár fokozatos fejlődést alig képes bárki is áttekinteni. Így történik, hogy sokszor a legszebb és legbiztatóbb kezdeményezések kikerülnek a közfigyelmet, mely egész iparágakról is csak akkor vesz tudomást, ha azok nagyiparrá válnak.

Talán egyedül a *malomipar* az az iparág, melynek fejlettségi foka kielégíti az ország igényeit és a melynek fontosságát a közvélemény teljesen átérzi. De még az ez iparágáról alkotott fogalmak is inkább csak egyes tapasztalati jelenségeken és hozzávetőleges számításokon, mint a tényleges viszonyokat minden oldalról megvilágító adatokon alapulnak. Általánosan hangoztatjuk, hogy a malomipar legfejlettebb, legerősebb és közgazdaságilag is legfontosabb iparága hazánknak, de azon tényezőkről, a melyek ezen fejlettséget, a nagyipari jelleget előidézték, nem voltunk képesek magunknak pontosan számot adni.

Köztudomású, hogy malomiparunk a műszaki fejlődés legmagasabb fokán áll, de nem volt tudomásunk arról, hogy mily terjedelemben értékesítették ezen iparág körében azok a technikai berendezések, melyek közül nem egy, mint új találmány, hazánkból terjedt el a külföldre. Tudjuk, hogy ezen iparág szolgáltatja hazánk egyik legfontosabb kiviteli cikkét, a lisztet, de teljesen hiteles adatokkal az iparág termelő-képességének megítélésére még eddig nem rendelkezünk. ~~Látjuk~~, hogy a malomipar egyik főtámasza a mezőgazdasági termelésnek, de arról, hogy mennyiben öltött ezen

iparág nagyipari jellegét, azaz hogy mily mértékben tette magát függetlenné a közvetlen megrendelésre való dolgozástól (a vámért vagy pénzért és a fogyasztásra való dolgozás a jellemző vonások e tekintetben) csak homályos sejtelmek voltak.

Malomiparunk e kiváló fontossága tehát egyrészt, oly kimerítő és megbízható adatok hiánya másrészt, melyekből ez iparágunkat teljes jelentőségében felismerhettük volna, indította az orsz. m. kir. statisztikai hivatalt arra, hogy az általános iparstatisztikai minták szűk keretén túlterjeszkedve, oly felvételt eszközöljön, illetőleg oly kérdőíveket állapítson meg, melyekből lehetővé válik, hogy magunknak ez iparágunk egész terjedelméről hű és kimerítő képet alkothassunk. És a jelen gazdasági válság közepette csak fokozódik ez adatgyűjtés fontossága, mert mint alkalmunk lesz meggyőződhetni, fenyegetett mezőgazdaságunk, ily hatalmas és erős malomipar nélkül, aligha nem még válságosabb helyzetbe sodortatik vala.

E felsorolt körülmények eléggé indokolják jelen felvétel szükségességét és csak azt sajnáljuk, hogy az alább egész terjedelmében közölt kérdőív, melyet az orsz. statisztikai hivatal, az orsz. iparegyesület malomipari szakosztályának szives közreműködésével szerkesztett, a hiányosan beérkezett egynémely felelet miatt, nem volt minden részében feldolgozható, azonban a begyűlt anyag így is oly terjedelmes és tanulságos, hogy valóban nem sajnálhatja a hivatal a reá fordított nagy és fáradtságos munkát.

A megállapított *kérdőív* különben a következő kérdéseket tartalmazta:

Iparstatisztika

A.

Megye
Járás
Község (város)

Kérdőív nagyobb berendezésű gőz- és vízi, valamint egyszerű gőzmalmok számára.

E felvételnél minden adóztatási ezél ki van zárva.

1. A malom tulajdonosának neve vagy czéje
2. A malomiparüzlet be van-e a kereskedelmi cégjegyzékbe vezetve és mily név alatt?
3. Ha a malomipar bérüzemben folytatottatik, a bérlő neve?
4. Melyik év óta áll fenn a malom?
5. Minő hajtóerőre van a malomüzem berendezve, nevezetesen:
6. Állaterő van-e használatban?
Ha van, mennyi a járgányok száma?
7. Szélerő van-e használatban?
Ha van, mennyi a szélkerekek száma?
8. Víz erő van-e használatban?
Ha van, mennyi a víz által hajtott mozgó eszközök (vizikerék és turbinák) száma?
Mennyi a vizkerék lóereje?
Mennyi a turbinák összes lóereje?
9. Vannak-e vízszlop gépek?
Ha van, mennyi a lóereje

10. Gőzgép van-e használatban és mennyi azok száma és pedig:
a) elmozdíthatlan?
b) szállítható?
11. Mennyi a gőzfejlesztő készülékek (kazánok) száma?
Mily rendszertűek?
Mely gyárból és honnét valók?
Mekkora a gőzfejlesztő készülékek összes tüzelő felülete méterekben?
12. Mennyi a használt gőzgépek effectív lóereje?
13. Minő tüzelő anyag használtatik a kazánok fűtéséhez (kőszén, fa, szalma stb.)?
14. Hány pár malomkő (kőjárat) van?
15. Mily rendszertűek a malomkőjáratok, nevezetesen:
Mennyi a magyar rendszerű?
Mennyi a francia rendszerű?
Mennyi és minő a másféle rendszerű?
16. Mely országból valók a malomkőjáratok?
17. Vannak-e örlőhengerjáratok és mennyi ezek száma?
18. Mely országból valók az örlőhengerjáratok?
19. Vannak-e rizshántógépek és mennyi ezek száma?
20. Vannak-e gyuró-gépek és mennyi ezek száma?
21. Vannak-e hidraulikus sajtók és mennyi azok száma?
22. Vannak-e centrifugok és mennyi azok száma?
23. Mennyi a méret szerint, mennyi a súlyszerint osztályozó gép és mily szerkezetűek?
24. Minő más munkagépek vannak ezeken kívül használatban és mennyi azok száma?
25. Mi a malom termelésének főczikke?
26. Melyek a malom termelésének melléczikkei?
27. Milyen nyers anyagokat őröl (búzát, rozst stb.)?
főképen
másod sorban
28. Minő őrleményeket állít elő a malom?
Hányfajta búzalisztet gyárt?
Hányfajta rozslisztet gyárt?
Mily másfajta gabonaneműekből gyárt még őrleményeket és hány fajtát mindegyikből?
29. Hány métermázsa nyersanyagot és minőt képes 24 óra alatt feldolgozni?
30. A malom csak nappal vagy pedig éjjel is dolgozik-e?
Az éjjeli munka rendszeresen vagy csak kivételesen történik-e?
31. Az üzem évenként tapasztalatszerűleg hány napig szünetel akár fagy, vízhiány stb. miatt?
32. Hány munkanap esik évenként tapasztalatszerűleg a szüneteket és ünnepeket is leszámítva az üzemre?
33. Mennyi métermázsa nyersanyagot képes egy év alatt feldolgozni és pedig:

- Buzából?
- Rozsból?
- Egyéb névszerint megnevezendő gabonanemből mennyit?
- És a fenti számítás alapjául hány 24 órás munkanapot számít?
- illetőleg 12 órás munkanapot számít?
34. Miként üzi az őrlést, nevezetesen:
- a) csak eladásra?
- b) csak bérben mások számára?
- c) csak saját fogyasztásra?
- Ha több módon üzik az őrlést, melyek szerint történik ez főleg?
35. Hány métermázsas nyersanyagot őrölt
	Buzából	rozsból	árpából	kétszeresből			
1884							
1883							
1882							
1881							
1880							
36. Hány lovat tart?
37. Hány más vonó állatot tart?
38. Mennyit fizet egy közönséges malombeli munkásnak napszám fejében?
39. Milyen világítás alkalmaztatik a malomban?
40. A malom fennállása óta hányszor volt tűzkár? és hányszor robbanási kára?
41. Az őrlmények hol árusítatnak el?
- a) helyben?
- b) Magyarországon?
- c) Ausztriában?
- d) mely más külföldi államban?
42. Részvénytársaságoknál kiteendő még:
- a) a névleges részvénytőke?
- b) befizetett részvénytőke?
- c) elsőbbségi kölcsöntőke?
- d) összes tartalék?

E kérdőív egész terjedelmében, mint a feliratról is látható, csak a nagyobb berendezésű gőz- és vizimalmok, *) valamint az egyszerű gőzmalom felvételére szolgált, míg a kisebb vízi-, száraz- és szélmalom részére szerkesztett mintából több kérdőpont kihagyatott.

*) Szükségesnek látjuk megjegyezni, hogy a nagyobb berendezésű és egyszerű gőzmalom, továbbá a nagyobb berendezésű és egyszerű vizimalom megkülönböztetésénél nem az őrlőképesség, sem pedig a tényleg megőrölt mennyiség voltak irányadók, hanem a készített liszt és egyéb őrlmények minősége; oly módon, hogy a mely malom 7 számú különböző finomságú őrleményt állít elő, nagyobb berendezésű malomnak, a mely pedig csak egy-két vagy általában 7-nél kevesebb számú őrleményt állít elő, egyszerű malomnak vétetett.

Az ekként megállapított kérdőívek, az 1884. év elején végrehajtott általános iparstatisztikai felvétel alkalmával konstatált önálló malomiparosokhoz küldettek az illető szolgabírói hivatalok, vagy városi tanácsok által, kitöltés végett. Mivel azonban a második részletes felvétel csak 1885. év elején volt foganatosítható, utasították a felvételt eszközöző közegek, hogy figyelemmel az időközben történt változásokra, *csakis az 1885. év elején tényleg létező malombirtokosok által töltendő ki* a kellő számban megküldött két rendbeli kérdőív és pedig az egyszerű vízi-, száraz- és szélmalom után a megrövidített, a többi malom után pedig a fent egész terjedelmében közölt kérdőív.

E felvétel eredményei tehát míg egyrészt nagy terjedelmű és bátran kimondhatjuk felette érdekes adatok birtokába juttattak, másrészt az által, hogy önállólag, monografikus irányzattal, a speciális sajátságok kellő figyelembe vétele és kiemelése mellett történt az adatgyűjtés, becses utmutatásul is szolgálnak arra nézve, miként kell jövőre eljárni, ha megbízható és kimerítő iparstatisztikai adatok birtokába óhajtunk jutni. Az ipar összes ágait véve, alig terjeszkedhetünk túl a személyi viszonyok részletein és a legtöbb iparágra nézve ez eléggé tájékoztató is, erre azonban külön felvétel nem szükséges, elegendő és legegyszerűbb is a népszámlálás alkalmával eszközölni a felvételt, oly iparágaknál ellenben, melyek megítélésére azok berendezéséről és egyéb körülményeiről is szükségesek adatok, vagy a termelés adatai is beszerezhetőek, külön speciális gyűjtést kell foganatosítanunk, mert csak ez úton jutunk megbízható, a tudomány és gyakorlat igényeit egyaránt kielégítő adatokhoz.

E rövid bevezetés talán nem volt alkalomszerűtlen épen ezúttal, midőn egy ily fontos iparág részletes ismertetéséhez fogunk. Mielőtt azonban hazai malomiparunk állapotát, a begyűlt adatok alapján részletesen ismertetőnk, nem lesz talán érdektelen, ha multjára is vetünk egy futó pillanatot; különösen azért is, mert a beérkezett feleletek erre nézve is szolgálnak némi utbaigazítással. A következő kimutatásban adjuk tehát az 1885. év elején tényleg fenálló összes malmaink keletkezési idejét, úgy mint az a kétrendbeli kérdőív 4-ik pontjára adott feleletekből összeállítható volt:

A keletkezési évek	nagyobb ber. gőzmalom	egyszerű gőzmalom	nagy. ber. vízi-malom	egyszerű vízi-malom	száraz-malom	szél-malom	együtt
1001—1100	—	—	—	*) 5	—	—	5
1101—1200	—	—	—	2	—	—	2
1201—1300	—	—	—	3	—	—	3

*) Érdekes megjegyezni, hogy 10 legrégebb vizimalmaink hol léteznek és kinek birtokában vannak. Adatainkból a következőket jegyezzük ki a nélkül, hogy ez adatok hitelességeért a felelősséget elvállalnók: A Morvay Károly tulajdonát képező malom 1001. óta áll fenn Nemes-Pécselen (Zala m.); Pulszky Ágost tulajdonát képező malom szintén 1001-től áll fenn Szécsényben (Nógrád m.); Sztrapák József tulaj. kép. malom 1001-től áll fenn Grinádón (Pozsony m.); Gróf Pálffy János tul. kép. malom 1016. óta áll fenn ugyancsak Grinádón, Petróczy István örökös. tul. kép. malom 1100. óta áll fenn Jánosiban (Gömör m.), Skaluda Mihály tul. kép. malom 1185. óta áll fenn Spácán (Pozsony m.), Planka György tul. kép. malom 1200. óta áll fenn Feleden (Gömör m.), a Dobronai róm. kath. egyház tulajd. képező malom 1254. óta áll fenn Dobronán (Zólyom m.), végre két, Nagy-Szeben város tulajdonát képező malom a tizenharmadik századot jelzi keletkezésének idejéül.

A keletkezési évek	nagyobb ber. gőz- malmok	egyszerű gőz- malmok	nagy. ber. vizi- malmok	egyszerű vizi- malmok	száraz- malmok	szél- malmok	együtt
1301—1400	—	—	—	11	—	—	11
1401—1500	—	—	—	13	—	—	13
1501—1600	—	—	—	59	—	—	59
1601—1700	—	—	—	305	3	—	308
1701—1800	—	—	—	1,481	178	—	1,659
1801—1805	—	—	—	225	36	—	261
1806—1810	—	—	—	144	29	1	174
1811—1815	—	—	—	156	54	1	211
1816—1820	—	—	—	227	91	1	319
1821—1825	—	—	—	241	104	2	347
1826—1830	—	—	—	339	104	5	448
1831—1835	—	—	1	373	145	6	525
1836—1840	1	—	2	452	156	13	624
1841—1845	3	—	3	410	172	11	599
1846—1850	1	1	3	831	249	12	1,097
1851—1855	4	3	1	521	339	24	892
1856—1860	14	12	7	523	238	49	843
1861—1865	20	18	2	490	259	87	876
1866—1870	24	74	10	452	242	157	959
1871—1875	17	140	18	340	212	125	852
1876—1880	19	188	9	347	151	81	795
1881—1885	17	342	11	208	91	63	732
ismeretlen korban keletkezett	2	10	14	4,281	344	12	4,663
Összesen	122	788	81	12,439	3,197	650	17,277

Látható e kimutatásból, hogy egyes malmaink mily távoli korban keletkeztek. Nem akarjuk vitatni, hogy mennyiben hitelesek ez adatok az egyes speciális esetekben; az azonban kétségbevonhatatlan tény, hogy már első királyaink alatt el volt terjedve a nyers gabona megőrlésével foglalkozó iparág. Kitűnik ez a templomoknak, apátságoknak s más egyházi intézményeknek kiadott adomány-levelekből, melyekben a fekvő javakon és gabona-tizeden kívül szolgálkat s ezek közt *molnárokat* is ajándékoztak királyaink. De különben már maga a dolog természete is magával hozza, hogy a mint hazánkban a földmivelés elterjedt és a gabona életszükségleti czikké vált, nyomon kellett követni azon iparágat, mely a nyers gabonát az emberi élvezetre alkalmatossá teszi. Nem maradtak fenn emlékeink, melyekből megismerhetnők régi malmaink szerkezetét, de bizonyára mi is azon primitív malmokkal rendelkezünk, melyek a rómaiaktól terjedtek el egész Európában. Kétségkívül a vizimalmok játszották a főszerepet s itt is előbb a patakalmok, csak azután a hajómalmok, azonban ez utóbbiak is korán meghonosodhattak, legalább Salamon Ferencz kitűnő his-

torikusnak legújabbban megjelent nagybecsű munkájában: »*Budapest történetében*« említi, hogy a budai polgárok már 1292 körül állítottak a Dunán malmokat. Valószínű, hogy a vizimalmokon kívül az állati erő által hajtott szárazmalmok is korán el voltak terjedve, sőt a szélmalomok is, talán korábban mint Európa legtöbb államában.

Adataink 1600—1700 közt mutatják az első három, ma is fennálló szárazmalom s 1810-ben az első szélmalom keletkezését, feltűnő ezzel szemben, hogy adataink 93 oly létező vizimalmot mutatnak ki, mely már 1600 előtt is fenállott és 2151 oly vizimalmot, melynek keletkezése a legrégebb szélmalomunk előtti időre esik. Ennek magyarázata részben az is lehet, hogy a vizimalmok általában szilárdabban épülnek, mint a szél- és szárazmalmok, mely utóbbiak kezdetlegesebb mivoltuk mellett kevésbé daczolhattak az idő viszontagságaival, de ez nem elég magyarázat, mert a malmok általában nem évszázadokra szóló építmények s az elmúlt századok háborus napjaiban a vizimalom csak oly gyakran lett rommá és hamuvá, mint amazok, csak-hogy megmaradt legbecsesebb alkatrésze, a malomhajtásra alkalmas patak vagy folyó s a régi helyén a legelső kedvező alkalommal új malom épült, melyben annak megszakadt léte folytatását találta.

A malmok tömeges keletkezését különben a XVIII. században látjuk és ez teljesen meg is felel ama közgazdasági lendületnek, mely hazánkban a törökök kiűzése és a nemzeti nagy szabadságharcok lezajlása után beköszöntött hosszú békével beállott. A lakosság szaporodásával és a mezőgazdaság, különösen a gabnatermelés fejlődésével a malomiparnak is szükségkép emelkednie kellett. E korból különösen sok vizimalom maradt fenn, szárazmalmok is jelentékeny számmal, szélmalom, a mint fentebb is említettük, e korból még nem maradt fenn.

A jelen század elejétől kezdve a hivatalos összeállítás évről-évre mutatja ki a keletkezett malmok számát. Hogy a fentebbi kimutatás nem dicsekszik ily részletezéssel, annak nem helykimélés az oka, mert az egyes évekig részletezett kimutatás kétségkívül sok tanulságot rejtene magában, hanem a begyűlt adatoknak többé-kevésbé megbízhatlan volta. Ugyan az a hiba, mely minden népszámlálásnál előfordul, hogy t. i. a kerekszámot tevő korévek túltömve jelentkeznek, a jelen, a népszámlálások kormutatásával teljesen analog adatoknál is észrevehető, sőt még nagyobb mértékben fordul elő, nagyobb lévén a bizonytalanság a malmok, mint az emberek korát illetőleg. A hiba itt ugyanis megkétszereződik, mert míg a népszámlálásoknál csak a 0-al végződő kor- vagy születési éveket találjuk túltömöttnek, addig itt az 5-tel végződő éveket is oly nagy mértékben látjuk szerepelni, hogy az adatok pontatlanságáról első tekintetre meggyőződhetünk. Elég pár példát idéznünk: A begyűlt adatok szerint 1805-ben 181 malom keletkezett volna, míg 1804-ben csak 15 és 1806-ban 18, 1810-ben 111 új malmot látunk, míg a megelőző évben csak 14-et, a következőben pedig 18-at, így van ez a többi 0-al vagy 5-tel végződő éveknél is, le egészen a 70-es sőt 80-as évekig, habár itt már a különbség nem oly abnormis, mert újabb eseményekre jobban emlékeznek az emberek.

Nagy számmal vannak olyan malmok is, melyeknek keletkezési évét az adat-szolgáltatók megközelítőleg sem tudják. Valószínű, hogy ezeknek jó része a régiek

időre, talán épen a múlt századra esik. Támogatja ezt a hozzávetést az is, hogy az ismeretlen keletkezésűek a vizimalmok csoportjában fordultak elő legtekintélyesebb százalékkal. Keletkezési éve ugyanis ismeretlen volt:

a) a nagyobb berendezésű gőzmalmok közt	1.64	százaléknak
b) az egyszerű gőzmalmok közt	1.27	»
c) a nagyobb berendezésű vizimalmok közt	17.28	»
d) az egyszerű vizimalmok közt	34.41	»
e) a szárazmalmok közt	10.76	»
f) a szélmalomok közt	1.85	»

valamennyi malom közt 26.99 százaléknak

A fentebbi 5 éves csoportosításnál még érdekesebb, ha évszázadonként illetőleg a jelen századra, a hazánk gazdasági fejlődésében mutatkozó nagy korszakok szerint állítjuk fel a csoportokat:

A keletkezési évek	nagyobb ber. gőz- malmok	egyszerű gőz- malmok	nagy. ber. vizi- malmok	egyszerű vizi- malmok	száraz- malmok	szél- malmok	Együtt
1001—1100	—	—	—	5	—	—	5
1101—1200	—	—	—	2	—	—	2
1201—1300	—	—	—	3	—	—	3
1301—1400	—	—	—	11	—	—	11
1401—1500	—	—	—	13	—	—	13
1501—1600	—	—	—	59	—	—	59
1601—1700	—	—	—	305	3	—	308
1701—1800	—	—	—	1,481	178	—	1,659
1801—1824	—	—	—	810	243	4	1,057
1825—1849	4	1	7	2,251	768	45	3,076
1850—1866	41	38	13	1,933	1,000	184	3,209
1867—1885	75	739	47	1,285	661	405	3,212
ismeretlen korban keletkezett	2	10	14	4,281	344	12	4,663
Összesen	122	788	81	12,439	3,197	650	17,277

Nemcsak a gőzmalmok s általában a műmalmok meghonosulása esik az 1825-dik évvel kezdődő nemzeti ébredés korára, hanem az egyszerű vizimalmok, továbbá a száraz- és szélmalomok is ez időtől keletkeznek tömegesebben vagy legalább e korszak óta maradtak fenn nagyobb számmal. Az első műmalmot hazánkban gr. Károlyi Lajos állította 1835-ben Nagy-Surányban, mely amerikai módszer szerint készült s hajtóerőnek a Nyitra vize alkalmaztatott. E vállalat küzdött a kezdet nehézségeivel, jó minőségű, de drága lisztet állított elő. A befektetési tőke igen nagy volt és semmit sem jövedelmezett s aligha nem megszűnik, ha 1840-ben nem veszi át egy részvénytársaság, mely több czélszerű javítással ugyancsak Surányban még egy

másik műmalmot is épített. Az ugyanezen időtájban keletkezett soproni gőzmalom nem volt életképes s gőzmalmaink sorát tulajdonképen a *pesti József-hengermalom* nyitja meg, melynek úgy létrehozásában, mint megszilárdításában az oroszánrész hazánk társadalmi és gazdasági nagy reformátorát, gróf Széchenyi Istvánt illeti.

A politikailag oly szomorú abszolút korszak nem volt meddő gazdaságilag. Malmaink sem tesznek e tekintetben kivételt, és nemcsak nagyszámu vízi-, száraz- és szélmalom keletkezett, hanem a gőzmalmok is ebben a korszakban kezdtek általánosabb elterjedést venni. De még rohamosabb irányt vett a fejlődés az alkotmányos korszak beköszöntével s a régi szerkezetű malmokkal szemben mindinkább előtérbe lépnek a gőzmalmok és műmalmok. Ama nagy átalakulásról, mely malomiparunkat legelsőnek emelte az egész világ malomiparában, később fogunk szólni, csak a számszerű felsorolásnál maradván, álljon itt még a következő rövid kimutatás, mely feltünteti, hogy évenként átlagosan hány malom keletkezett, a hajtóerő megkülönböztetésével:

	gőzmalom	vizimalom	szárazmalom	szélmalom	összesen
1801—1824-ig	—	34	10	—	44
1825—1849-ig	1	90	30	2	123
1850—1866-ig	4	114	59	11	188
1867—1885-ig	43	70	35	21	169

Látjuk ebből, hogy a gőzmalmok keletkezése, mily nagy progressiókat tüntet fel, nagyobb, rohamosabb, mint a többi malom. Vizimalom átlagosan kevesebb épült a legújabb korban, mint az 50-es években, sőt kevesebb mint a század második negyedében. Szárazmalom sem épült annyi, mint a megelőző korszakban, szélmalom ellenben több keletkezett, habár ezek keletkezése gyakoribb a 70-es, mint a 80-as években.

Az eddigiekben csak a jelenleg fenálló malmokra terjeszkedhettünk ki, a megszűnt malmok kimutatásainkban nem szerepelnek, következésképpen a malomok tényleges létszámát a *multra* nézve össze sem hasonlíthatjuk, azonban még sem hiányzik teljesen minden összehasonlító anyag. Két régebbi felvétel fekszik előttünk, mely mind a kettő, mint a régi uttörő felvételek általában, többé-kevésbé hiányos ugyan, de még sem annyira, hogy az összehasonlítás hamis következtetésekre vezethetne bennünket. Az egyik a volt magyar kir. helytartótanács adatgyűjtése az 1863-ban működésben volt malmokról, a másik az 1873. évi malomiparstatisztikai felvétel. Az első, sajnos, csak a legszűkebb értelemben vett Magyarországra terjed ki, kimaradtak belőle a jelenleg Bács, Torontál, Temes és Krassó-Szörény megyék területét növelő volt magyar határőrvidéki kerületek s a mi nagyobb baj, kimaradt belőle egész Erdély, miért is az összehasonlításnál az utóbbit szintén ki kell hagynunk; az előbb említett területek nem befolyásolják nagyon az összehasonlítást, valamint az sem, hogy a jelenleg erdélyi részek neve alatt ismeretes geográfiai terület nem egészen azonos a régi Erdélyországgal, annyiban különben igyekeztünk megközelíteni a valóságot, hogy Zaránd megyét, melynek legnagyobb része Hunyad megyébe olvasztott, az

1863-ki kimutatásból levontuk. A malmok különböző nemeire nézve sem tarthatjuk meg a jelen felvétel részletezését, mert az 1873-ki iparstatisztika a malmokat csakis a hajtóerő szerint különböztetvén meg, az összehasonlításnál is ezt kell megtartanunk. Volt pedig a fentebbiek figyelembe vétele után:

	1863-ban	1873-ban	1885-ben
gőzmalom	147	482	877
vizimalom	13,206	12,835	9,355
szárazmalom	7,966	6,354	3,196
szélmalom	475	842	649
Összesen	21,794	20,513	14,077

Mig tehát a gőzmalomok folyvást szaporodnak, a vizimalomok, de különösen a szárazmalomok állandóan fogynak. A szélmalomok nagyobb számmal szerepelnek ugyan jelenleg mint 20 év előtt, de az 1873-ki állapottal szemben megfogytak, jelölül, hogy ezek is túléltek virágkorukat. Valódi fejlődésről (nemcsak belterjes, hanem külterjes fejlődésről is) csupán gőzmalmainknál beszélhetünk, melyek az utóbbi 22 év alatt 496·60 % -kal szaporodtak. Ezek térfoglalása természetesen visszahatott a többi malmok fejlődésére, a vízi malmokéra kevésbé, mert ezeknél a természet ajándéka, az ingyen hajtóerő malomiparunkban sokáig becses leend. A csökkenés azonban ezeknél is jelentékeny, számuk huszonkét év alatt 29·16 % -kal kevesbedett, de ez talán részben a hajómalomokkal szemben követett erélyesebb kormányeljárásnak is következménye.

Már az 1851. febr. 15-én kelt ideiglenes hajómalom rendszabály némi megszorítást tartalmazott a hajómalomokra nézve, a mennyiben ettől fogva a hajómalom jog csak mint személyes jog adományozható, holott előbb nem tekintetett személyes iparüzleti jognak, hanem a hatóságok részéről testületeknek s több egyénnek közösen is megadatott, továbbá örökség vagy adásvevés útján is meg volt szerzhető. Nagyobb megszorítást tartalmazott azonban az 1867. szept. 16-án kiadott közmunka és közlekedési miniszteri rendelet, mely a kérdést főleg az országos közlekedés szempontjából fogván fel, minden oly hajómalomot, mely hajózásra alkalmas folyamainkon a hajózási forgalomnak akadályát képezi, eltávolíttatni rendelt. Ez intézkedésre különben nagy szükség volt, mert ez időtájtban a hajómalomok körül oly nagy rendetlenség uralkodott, hogy azok a hajóforgalomnak egyik legveszedelmesebb akadályát képezték.

A gőzmalomok főleg a primitív szerkezetű szárazmalomokkal szemben folytatnak valóságos irtóháborút. Az utóbbi években ugyanis már nemcsak nagyobb városokban és mezővárosokban emelkednek gőzmalomok, hanem kisebb-nagyobb falusi községekben is és a hol egyszer a gőzmalom meghonosodik, ott a szárazmalom nem képes magát fentartani. Sok oly vidéken, hol előbb minden községben volt egy-két szárazmalom, jelenleg már hirmondót is alig találunk. Így tehát nem is csoda, ha szárazmalmaink száma 22 év alatt 60 % -kal fogyott meg és hogy ha ez a csökkenés továbbra is így tart, pedig csaknem bizonyosra vehetjük, hogy így fog tartani, —

rövid idő alatt egészen el fognak tűnni. Különben ezen sem malomiparunk, sem általában közgazdaságunk érdekében nincs mit sajnálnunk, mert a multnak ezen elavult maradványa, mely annyi jó gabnát rontott el és a köznép igás állatának annyi munkarejét rabolta el, helyet enged az ujkor tökéletesebb találmányának.

Szélmalmaink száma az 1863-kihoz képest 36·63 % -kal nagyobb ugyan, de ezt meglehetősen lerontja az a körülmény, hogy az 1873-ki létszámhoz képest már közel 23 % -kal megfogyott. A szélmalomok fellendülését tehát a hetvenes években, utjabban gyors hanyatlás követte, mi szintén a gőzmalomok általános elterjedésével függ össze.

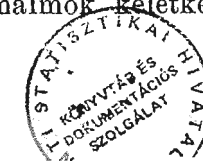
Az erdélyi részek malmainak jelen számát csak az 1873-ki kimutatással hasonlíthatjuk össze:

	volt pedig Erdélyben	
	1873-ban	1885-ben
gőzmalom	10	33
vizimalom	4,414	3,165
szárazmalom	7	1
szélmalom	12	1
összesen	4,443	3,200

A gőzmalomok tehát itt is nagy térfoglalást tettek az utóbbi két évtized alatt, de úgy látszik a vizimalomok rovására, melyeknek száma több mint 28 % -kal megfogyott.

Ismerve immár a malmok keletkezési idejét, továbbá az 1873-ki és 1885-ki létszámot, miután e két felvétel egész Magyarországra kiterjed, kiszámíthatjuk, hogy az utóbbi 12 év alatt hány malom szűnt meg az egész országban, mert ha az 1873-ki létszámhoz hozzáadjuk az azóta keletkezetteket és kivonjuk belőle a jelenlegi létszámot, eredményül megkapjuk, hogy 5,466 vizimalom, 3,502 szárazmalom és 390 szélmalom szűnt meg. E néhány szám még jobban mutatja a kisebb vízi-, de különösen a szárazmalomok rohamos pusztulását, valamint azt is, hogy szélmalmainknak a 70-es években történt fellendülése, csakhamar aláhagyott, úgy annyira, hogy aránylag itt még erősebb a pusztulás, mint a vizimalomoknál.

Ha ez itt felsorolt adatok nem minden tekintetben megbízhatók is, mégis világosan mutatják, hogy miként alakult a közvetlen megrendelésre dolgozó kis malomipar nagyiparrá. A malmok száma folyton, még pedig jelentékenyen csökken, mert a hol gőzmalom épül, a többi malmok, még a vizimalomokat sem véve ki, nem állhatnak meg a versenyben: a tengődés hosszabb vagy rövidebb korszaka után kénytelenek beszüntetni működésüket. A kis iparnak nagyiparrá való átalakulását egyetlen egy iparágban sem mutathatni ki oly világosan, mint a malomipar terén, a melynek óriási fejlődése ugyszólván szemünk előtt ment végbe. Alig van iparág, a melynek körében oly hirtelen ment volna végbe a kis telepek megsemmisülése a nagy telepek következtében, és e fejlődésnek, melynek kezdetei összeesnek a naturalgazdaság megszűnésével, még ma sincs vége. A nagy gőzmalomok keletkezése következtében már

eddig is ezer és ezer kis malom pusztult el, de még száz és száz malom működésének megszüntetése fogja azt szükségszerűleg követni; minél inkább terjednek a javult közlekedési eszközök és minél inkább szűnnek meg a naturalgazdaság még létező maradványai. És a fejlődés iránya nemcsak a régi, tökéletlen berendezésű vízi-, száraz- és szélmalomokat támadja meg, hanem a kis gőzmalomokat is.

Népünk hozzá van szokva, gabonáját saját felügyelete alatt őröltetni a malomban. A naturalgazdaság korából maradt még meg az is, hogy a mezőgazdasági munkások természetben kapják ki munkabérük egy részét. A kinek kenyérré valója terem, vagy ki gabnában kapja meg munkabérét, az mind személyes felügyelete alatt őrölteti meg gabonáját liszté. A hol gőzmalom van, ott már csak a legconservativebb rétegek fordulnak a malom többi neméhez. De még ott is, a hol kis, vámért vagy pénzért dolgozó gőzmalomok vannak, terjed az a tudat, hogy a nagy műmalomok jobb lisztet gyártanak, mint a kis gőzmalomok és felismerik azon idő és erőparálás értékét, a melylyel a gabonának a malomba vitele és elhozatala jár. Ez az oka annak, hogy a nagy műmalomok versenye szemben a kis gőzmalomokkal mindinkább erősödik és ha e verseny eredménye nem is fog olyan jelenségekben nyilvánulni, mint amilyeneket a vízi-, szél-, de különösen a szárazmalomoknál mutat, mégis kétségtelen, hogy a küzdelem vége számos egyszerű gőzmalom működésének megszüntetése lesz.

Malmaink jelenlegi létszámát országrészek és megyék szerint a következő kimutatás tünteti fel:

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Nagyobb berendezésű gőzmalomok	Egyszerű gőzmalomok	Nagyobb berendezésű vízimalmok	Egyszerű vízimalmok	Szárazmalomok	Szélmalomok	Összesen
a) Duna bal partja.								
1	Árva megye	—	—	—	121	—	—	121
2	Bars »	—	—	2	186	—	—	188
3	Esztergom »	—	1	—	124	5	—	130
4	Hont »	—	—	—	215	1	—	216
5	Liptó »	—	—	—	113	—	—	113
6	Nógrád »	1	17	—	147	4	—	169
7	Nyitra »	1	—	8	666	—	1	676
8	Pozsony »	2	—	1	484	2	—	489
9	Trencsén »	—	—	1	450	—	—	451
10	Turócz »	—	—	—	109	—	—	109
11	Zólyom »	—	—	1	107	—	—	108
	Összesen	4	18	13	2,722	12	1	2,770

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Nagyobb berendezésű gőzmalomok	Egyszerű gőzmalomok	Nagyobb berendezésű vízimalmok	Egyszerű vízimalmok	Szárazmalomok	Szélmalomok	Összesen
b) Duna jobb partja.								
1	Baranya megye	7	17	1	615	2	1	643
2	Fejér	2	1	—	195	46	—	244
3	Győr	1	—	—	175	23	2	201
4	Komárom »	—	2	2	138	8	4	154
5	Moson »	1	5	3	65	3	11	88
6	Somogy »	1	47	—	258	9	—	315
7	Sopron »	1	3	—	173	18	6	201
8	Tolna »	1	10	—	325	73	3	412
9	Vas »	2	4	1	339	8	—	354
10	Veszprém »	—	3	1	250	30	4	288
11	Zala »	1	20	1	486	2	1	511
	Összesen	17	112	9	3,019	222	32	3,411
c) Duna-Tisza köze.								
1	Bács-Bodrog megye	11	48	4	297	816	118	1,294
2	Csongrád »	4	28	—	44	44	159	279
3	Heves »	3	29	—	115	15	5	167
4	Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye	2	41	—	50	57	88	238
5	Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megye	6	54	—	311	182	73	576
	Budapest főváros	13	9	1	9	—	—	32
	Pest megye összesen	19	63	1	320	182	73	608
	Összesen	39	209	5	826	1,064	443	2,586
d) Tisza jobb partja.								
1	Abauj-Torna megye	3	3	3	125	—	—	134
2	Bereg »	1	10	—	48	7	—	66
3	Borsod »	1	13	2	106	—	—	122
4	Gömör »	1	3	3	188	—	—	195
5	Sáros »	1	—	—	210	—	—	211
6	Szepes »	3	—	1	214	—	—	218
7	Ung »	1	7	1	103	—	—	112
8	Zemplén »	4	16	1	137	3	1	162
	Összesen	15	52	11	1,131	10	1	1,220
e) Tisza bal partja.								
1	Békés megye	1	46	—	—	41	27	115
2	Bihar »	3	59	1	403	168	17	651
3	Hajdu »	1	12	—	—	161	10	184
4	Máramaros »	2	2	2	167	—	—	173

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Nagyobb berendezésű gőzmalmok	Egyszerű gőzmalmok	Nagyobb berendezésű vízimalmok	Egyszerű vízimalmok	Szárazmalmok	Szélmalomok	Összesen
5	Szabolcs megye	—	33	—	—	168	3	204
6	Szatmár »	3	34	—	132	96	—	265
7	Szilágy »	—	18	—	192	12	—	222
8	Ugocsa »	—	9	—	23	—	—	32
	Összesen	10	213	3	317	646	57	1,846
	f) Tisza-Maros szöge.							
1	Arad megye	4	31	3	230	9	3	280
2	Csanád »	—	27	—	47	8	31	113
3	Krassó-Szörény »	4	6	7	187	4	—	208
4	Temes »	13	46	2	169	240	9	479
5	Torontál »	7	50	—	54	981	72	1,164
	Összesen	28	160	12	687	1,242	115	2,244
	g) Erdély.							
1	Alsó-Fehér megye	—	2	—	303	—	—	305
2	Besztercze-Naszód »	—	—	3	187	—	—	190
3	Brassó »	4	—	11	49	—	—	64
4	Csik »	—	—	—	344	—	—	344
5	Fogaras »	—	—	1	124	—	—	125
6	Háromszék »	—	1	1	196	—	—	198
7	Hunyad »	—	—	1	815	—	—	816
8	Kis-Küküllő »	—	1	1	23	—	—	25
9	Kolozs »	3	2	2	170	1	—	178
10	Maros-Torda »	—	—	2	158	—	—	160
11	Nagy-Küküllő »	1	9	—	49	—	1	60
12	Szeben »	—	3	5	89	—	—	97
13	Szolnok-Doboka »	1	2	1	223	—	—	227
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	289	—	—	289
15	Udvarhely »	—	4	—	118	—	—	122
	Összesen	9	24	28	3,137	1	1	3,200
	Magyarországban összesen	122	788	81	12,439	3,197	650	17,277

A Duna balpartján, mint folyókban és patakokban bővelkedő területen, a vízimalmok az uralkodók és pedig a közönséges vízimalmok; mőmalmok hajtására, mint hazánkban általában, a vízierőt itt is kevésbé alkalmazzák, legtöbb vízerő által hajtott mőmalma van Nyitra megyének, mely dicsekedhetik vele, hogy területén állítottatott fel a legelső mőmalom hazánkban. Gőzmalom csak elvétve fordul elő, 11 közül

7 megyében egyáltalán nincs és nagyobb számmal csak Nógrád megyében találunk egyszerű gőzmalomokat. A néhány száraz- és egyetlen szélmalom alig érdemel említést.

A Duna jobbpartján már egyetlen megye sincs, melynek területén gőzmalom ne volna, sőt nagyobb berendezésű gőzmalomok is csak két megyében, Komáromban és Veszprémben hiányzanak. Rendkívüli sok egyszerű gőzmalom van Somogyban. A Duna jobbparti megyék vízimalmokban is felette gazdagok. Nemcsak számos kisebb folyó és patak kínálkozik itt malom hajtásra, hanem 6 megyének területét a Duna, háromét pedig a Dráva mossa s szolgál hajómalomok hajtására. Leggazdagabb vízimalmokban a Duna és Dráva közé ékelt Baranyamegye, hol nem kevesebb mint 615 vízimalmot találunk. Szárazmalom csak Tolna- és Fejér megyében fordul elő nagyobb számban, szélmalomok itt sem játszanak szerepet.

Egy országrészben sincsenek oly általánosan elterjedve a gőzmalomok, mint a Duna-Tisza közén. A fővároson kívül is csaknem minden élénkebb forgalmi helyen van itt már gőzmalom, Pestmegyében 60 és pedig közülök 6 nagyobb berendezésű, Bácsmegyében pedig az 59 gőzmalom között 11 nagyobb berendezésűt találunk. Vízimalmokban azonban ez országrész szegény; a szárazmalomok, bár folyton fognak, még most is elég nagy számmal fordulnak elő, különösen Bácsmegyében. A szélmalomok ez országrészben vannak leginkább elterjedve, a mi annak tulajdonítható, hogy a végtelen síkság leginkább lehetővé teszi a szélnek, mint hajtóerőnek, alkalmazását.

A Tisza jobbpartján a víz- és gőzerő által hajtott malmok uralkodnak kizárólag. Nagyobb berendezésű gőzmalma mind a 8 megyének van s ezekhez járul többkevesebb egyszerű gőzmalom. A vízimalmok nagy tömegét itt is az egyszerű parasztmalmok képezik.

A Duna-Tisza köze után mindjárt a Tisza balpartján találunk legtöbb gőzmalomot; ámbar leginkább csak egyszerűeket. Vízimalom, tekintve a terület nagyságát és egy részének vizekben bővelkedését, kevés van, legtöbb Bihar-, Szilágy-, Marmaros- és Szatmármegyékben, három megyében Szabolcs-, Hajdu- és Békésben egyetlen vízimalom sincs, de van sok szárazmalom, melylyel különben még a sok vízimalmu Bihar is bővelkedik.

A Tisza-Maros szöge is gazdagon el van látva gőzmalomokkal, és a nagyobb berendezésűek számát tekintve, mindjárt a Duna-Tisza köze után következik. Vízimalmokban sincs hiány, aránylag legszegényebb Torontálmegye, hol ellenben 981 szárazmalom van, mely számot az egész országban csak Bácsmegye 816 szárazmalma közelíti meg.

Az erdélyi részek malomiparát csaknem kizárólag a vízimalmok képezik, melyek közt 28 nagyobb berendezésűt is találunk. Gőzmalom nem sok van, 6 megyében egyáltalán nincs is.

Hogy a különböző nemű malmok felett a 7 országrész mily arányban osztozik, a következő százalékszámok mutatják:

	nagyobb ber. gőz- malmok	egyszerű gőz- malmok	nagy. ber. vizi- malmok	egyszerű vizi- malmok	száraz- malmok	szél- malmok	Összesen
Duna bal partja	3.28 ⁰ / ₀	2.29	16.05	21.88	0.38	0.15	16.03
Duna jobb partja	13.94 ⁰ / ₀	14.21	11.11	24.27	6.94	4.92	19.74
Duna-Tisza köze	31.96 ⁰ / ₀	26.52	6.17	6.64	33.28	68.16	14.97
Tisza jobb partja	12.30 ⁰ / ₀	6.60	13.58	9.09	0.31	0.15	7.06
Tisza bal partja	8.19 ⁰ / ₀	27.01	3.71	7.37	20.21	8.77	10.69
Tisza-Maros szöge	22.95 ⁰ / ₀	20.31	14.81	5.53	38.85	17.70	12.99
Erdély	7.38 ⁰ / ₀	3.06	34.57	25.22	0.03	0.15	18.52
	100.00 ⁰ / ₀	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

A nagyobb berendezésű gőzmalmoknak tehát közel egy harmada a Duna-Tisza közére, közel egy negyede pedig a Tisza-Maros szögére esik. A közönséges gőzmalmoknál a Tisza balpartjái az elsőség, bár a Duna-Tisza köze nagyon megközelíti. A vizimalmok mindkét osztályánál Erdély áll legelő, bár az egyszerű vizimalmok tekintetében a Duna két partja nem igen áll mögötte. A száraz-malmoknak csaknem összes kontingensét három országrész: a Tisza-Maros szöge, a Duna-Tisza köze és a Tisza balpartja állítják ki, a szél-malmok végre jórészt a Duna-Tisza közre és Tisza-Maros szögére esnek.

Jelen felvétel, a mint a fentebb közölt kérdőívől is látható, a személyi viszonyoknak is különös figyelmet szentelt, mielőtt azonban ezek ismertetésébe fognánk, szükségesnek látszik malmaink jogállását, legalább futólag, szintén megérinteni.

A malomtartási jog hazai törvényeink szerint a királyi kisebb haszonvételek közé tartozik, tehát kizárólag a földesurakat illeti. Birhattak ugyan földesuri engedéllyel, bizonyos meghatározott taksa fizetése mellett, jobbágyok is malmokat, de annak birtokában nem érezhették magukat biztosan, mert a törvény a földesuraknak föltétlenül megengedte a kibecslést. Még a szabadelvű 1836. VI. t. cz. is ezt mondja: »ha valamely jobbágy földesuri engedménnyel bármelynemű malom, vagy más királyi adományból származott uri jussnak lenne birtokában, azt az uraság urbéri úton, a dolog eddigi egész voltában leendő fentartása mellett, a tett épületeknek és minden javításoknak törvényes úton eszközendő igaz megbecsülése és a törvényesen rajta fekvő pénzeknek megtérítése mellett visszaveheti.« Sőt törvényünk annyira megy, hogy ha a jobbágy privilegiumot vagy szerződést mutatna is fel és tulajdonjogát a valóságos használat is támogatja, e jogát a földesúr a rendes törvénykezés útján még akkor is elenyésztetheti.

A malomtartási úri jogot az 1852. márczius 2-án kelt és az 1861-ki ország-birói értekezlet által érvényesnek elismert urbéri nyílt parancs is határozottan fentartja, sőt az 1872-ik évi ipartörvény sem érintette.

Elképzelhetni, mily békó volt a földesúri jog malomiparunkon s mennyire gátolta ezt egészséges fejlődésében és ha gőzmalmainknak nem sikerül leküzdeni ez avult intézményeket, malomiparunk sohasem éri el azt a magas fejlettséget, mely most iparunk egyik főbűszkeségét képezi. A gyakorlat ugyanis nem igen kényszerítette a gőzmalmokat a földesúri jog alá, abból indulva ki, hogy bár az 1836. VI. t. cz.

valamennyi malomra kiterjed, a gőzmalmokra, minthogy ilyenek akkor még nem voltak, ki nem terjedhet. De hogy az avult felfogás sokáig nem adta meg magát, arról bizonyosságot tesz az 1880. évi XXXIV. t. cz., mely szükségesnek látta kimondani, hogy: a kizárólag gőzerőre berendezett és állandóan gőzerőre működő malmokra a földesúri malomjog nem terjed ki, felállításuk a földesúri malomjog szempontjából nem korlátozható, sem azok üzlete a malomjog czimén taksával, vagy egyéb szolgáltatással nem terhelhető. Sőt visszaható erővel kimondja, hogy az ilyen malmok után eddig a földesúri malomjog czimén akár birói ítélet által, akár egyébként megállapított minden fizetés és szolgáltatás, a törvény hatálybaléptétől kezdve megszüntetettik.

Ezen rövid kitérés után immár áttérhetünk a személyi viszonyok ismertetésére. Malomiparunknál a jelen adatgyűjtés szerint összesen 44,118 egyén talált alkalmazást. Összehasonlítva ezen számot az 1873-ki malom-iparstatisztikai felvétel alkalmával konstataált 40,680 malomiparral foglalkozó egyénnel, azt látjuk, hogy e tizenkét év alatt a létszám 3,438-czal vagyis 8.45⁰/₀-kal emelkedett. Bár csekélynek is látszik ez emelkedés, mégis egész megnyugvással vehetjük tudomásul, mert azon körülmény, hogy daczára malmaink nagymérvű fogyásának, malomiparosaink száma mégis emelkedik, arról tesz tanubizonyosságot, hogy malomiparunk belterjességében sokat nyert és folyvást izmosodik; de figyelemre méltó ez emelkedés azért is, mert jelenleg az egyre tökéletesbűlő munkagépek igen sok emberi erőt gazdálkodnak meg és pótolnak.

Hogy a malomiparral foglalkozó egyének jelenlegi létszáma miként oszlott meg foglalkozásuk minősége szerint, azt a következő kimutatás tünteti fel. És itt mellőzve az országrészek és megyék szerinti megoszlást, melyre nézve utalhatunk az I. sz. táblázatra, csakis az országos összeget és itt is az egyszerű vizi-, száraz- és szél-malmok személyzetét egy összegbe foglalva, adjuk. E szerint volt:

	a nagyobb ber. gőz- malmok- nál	az egysz. gőzmal- moknál	a nagyobb ber. vizi- malmok- nál	az egysz. vizi-, szá- raz- és szélmal- moknál	Együtt
az önálló iparosok száma	156	1,067	103	19,401	20,727
az üzletvezetők és tisztviselők száma	658	364	95	1,337	2,454
a segédek száma	723	1,167	321	6,048	8,259
a 16 éven felüli <i>állandó</i> munkások száma	3,467	1,237	269	727	5,700
a 16 éven aluli » » »	45	31	11	48	135
a napszamosok száma	2,036	545	93	416	3,090
a 16 éven felüli tanoncok száma	82	109	30	961	1,182
a 16 éven aluli » »	37	77	12	835	961
a 16 éven felüli és a gyártelepen kívül dol- gozók száma	80	107	—	—	187
a 16 éven aluli és a gyártelepen kívül dol- gozók száma	4	25	—	—	29
a csak időnként használt munkások száma	20	24	18	1,332	1,394
Összesen	7,308	4,753	952	31,105	44,118

Az önálló iparosok száma a malmok minden neménél jóval meghaladja maguk a malmok számát, mi abban találja magyarázatát, hogy sok malom több társiparos tulajdonát képezi, mely esetben ezek mint önálló iparosok külön külön vétettek számba. Itt említjük még meg, noha nem az önálló iparosokról, hanem csak a tényleg létező 17,277 malomról lett kimutatva, hogy azok közül 2,811 (16.27%) a kereskedelmi cégjegyzékben be van jegyezve, 14,466 (83.73%) ellenben nincs és hogy 4,342 (25.13%) malomüzlet bérben, 12,895 (74.64%) a tulajdonos és 40 (0.23%) részvénytársaság által folytatatik. E 40 részvénytársulat 12.750,250 frt névleges részvénytőkével bírt, melyből 12.589,250 frt tényleg be is van fizetve. Az elsőbbségi kölcsöntőke csak 258,200 frtra, a tartalékalap ellenben 4.663,348 frt 78 krra rugott.

A nagyobb berendezésű malmok sok munkást foglalkoztatnak s igen kedvező viszonyoknak mondható, hogy az *állandó* munkások erősen meghaladják az ideiglenes napszamosok számát. Az egyszerű malmokban jóformán az összes teendőket az önálló iparosok és ezek segédei végzik, ezeknél aránylag kevés egyéb munkás talál alkalmazást, különösen kevés állandólag; az időnkint használt munkások, kik a szükséghez képest fogadtatnak fel s bocsátatnak el, nagyobb szerepet játszanak.

Az eddigiekből is eléggé kitűnt, hogy malmainknál mily *hajtóerők* alkalmaztatnak, mert a malmok egyes nemeinek feltűntetésével a hajtóerőt is mindenkor megjelöltük. Pótlólag azonban meg kell említenünk, hogy a 122 nagyobb berendezésű gőzmalom közül 25-nél gőzerőn kívül vizerő is alkalmaztatik, a 788 egyszerű gőzmalom között pedig 2-nél állati erő is, 15-nél szélérő is és 16-nál vizerő is. A 12,439 egyszerű és 81 nagyobb berendezésű vizimalom mind kizárólag vizerőre, a 3,197 szárazmalom, egy emberi erőre berendezett malmon kívül, kizárólag állati erőre, a 650 szélmalom pedig kivétel nélkül csakis szélérőre van berendezve. A szárazmalmoknál összesen 4,023 járgány, a szélmalomoknál pedig 869 szélkerék van alkalmazva.

A vizerő részint vizikerekek, részint turbinák által hasznosították, számukat és lóerejüket a következő kimutatás adja:

	vizikerek		turbinák	
	száma	lóereje	száma	lóereje
nagyobb ber. gőzmalomoknál	26	519	10	421
egyszerű gőzmalomoknál	25	126	—	—
nagyobb b. vizimalomoknál	151	1,572	14	811
egyszerű vizimalomoknál	18,736	45,757	—	—
Összesen	18,938	47,974	24	1,232

A kerekek tehát a turbinák felett nagy túlnyomósággal bírnak, ez utóbbiak csak a nagyobb berendezésű malmoknál találnak alkalmazást, a mennyiben nagyobb erő kifejtésre alkalmasak, nagyobb mérvű elterjedésük felette kívánatos volna. A fentebbi számok is mutatják, mennyivel nagyobb munkaerőt képviselnek a turbinák, mert míg átlagosan minden egyes turbinára 51.33 lóerő esik, addig a vizikerekek átlagos lóereje csak 2.53. Arra az ellenvetésre, hogy ez összehasonlítás nem egészen jogosult, mert a turbinák csakis a nagyobb berendezésű és következésképp költségeseb-

ben épült malmoknál fordulnak elő, a vízi kerekek legnagyobb részét ellenben az egyszerű vizimalomok adják, utalhatunk a nagy. ber. malmoknál alkalmazott vizikerekekre. A gőzmalomoknál ugyanis csaknem egészen 20, a vizimalomoknál pedig 10.4 átlagos lóerővel bírnak, tehát korántsem annyival, mint a turbinák.

A gőzgépek száma és lóereje a következő volt:

	a nagy. berend. gőzmalomoknál	az egyszerű
a) az elmozdíthatlan gőzgépek száma	139	311
b) az elmozdítható	13	489
összesen	152	800
a kazánok száma	340	904
a gőzgépek <i>effektív</i> lóereje	19,492	10,180

A nagy berendezésű gőzmalomok gépeinek legnagyobb része (91.45%) elmozdíthatlan, míg az egyszerűeknél az elmozdítható gépek jelentékeny többséget (61.12%) mutatnak, minthogy az utóbbiak sorában sok az olyan gazdasági malom, hol a téli és tavaszi hónapokban a cséplőgépek locomobiljai használtatnak. A nagy. berendezésű gőzmalomoknál átlagosan 159.8 effektív lóerejű gőzgépek vannak alkalmazásban, míg az egyszerű gőzmalomoknál csak 12.9 átlagos lóerejük.

Ha a fenti kimutatást a vizikerekek lóerejével összehasonlítjuk azt látjuk, hogy a vízi hajtóerő még jelenleg is nagyobb lóerőt képvisel, mint a gőzerő, vízi malmaink összes lóereje ugyanis 47,329, gőzmalmainké pedig csak 29,672 és így malmaink összes lóerejéből az előbbiekre 61.46%, az utóbbiakra csak 38.54% esik. Nem szabad azonban felednünk, hogy e feltűnő arány tisztán csak a gőz- és vizimalomok különböző számából folyik és természetes, hogy a 12,520 vizimalom együttesen nagyobb lóerőt képvisel, mint a csak 910 gőzmalom. Ha azonban azt nézzük, hogy átlagosan egy malomra a malmok különböző neménél hány lóerő esik, a következő számokat nyerjük:

	egy malomra esik átlagosan az összes lóerőt tekintve
a nagy. ber. gőzmalomoknál	167.40
az egyszerű gőzmalomoknál	13.08
a nagy. ber. vizimalomoknál	29.42
az egyszerű vizimalomoknál	3.70

Ez átlagszámok is világosan mutatják, hogy a nagy. berendezésű gőzmalomok mily aránytalanul nagyobb átlagos hajtóerő felett rendelkeznek, mint a többi malmok, de még helyesebb képet nyújtunk gőzmalmaink bámulatos munkaerejéről, ha felemlítjük, hogy a budapesti 13 nagyobb berendezésű gőzmalom 11,414 lóerő felett rendelkezik és így egy malomra átlagosan 878 lóerő esik.

Ebből folyik azután az is, mit alább a termelési viszonyoknál bővebben kifej-
tünk, hogy az összes megőrölt mennyiségből a nagyobb berendezésű gőzmalomokra,

daczára, hogy az összes malmainknak csak 0.70%-kát képezik, mégis 42.63% esik, tehát majdnem a fele.

A nagyobb gőzmalmok általában kőszentet használnak *tüzelő anyagul*, némelyik azonban fát is, az egyszerű gőzmalmok már csaknem egyenlő arányban használnak fát és kőszentet, sőt néha szalmával is fűtenek.

Az őrlést közvetlenül a malomkövek vagy őrlőhengerek végzik. Két malomkő egymás felett, képezi a *malom-kőjáratot*, mely a gabnanemeket az őrlés minémisége szerint meghántja, felaprózza vagy összezuzza. Jelen felvétel alkalmával a malomkőjáratok száma a következő volt:

a malom-kőjáratok	
	száma
a) a nagy. ber. gőzmalmoknál	1,014
b) az egyszerű »	1,983
c) a nagy. ber. vizimalmoknál	321
d) az egyszerű »	18,996
e) a szárazmalmoknál	3,680
f) a szélmalomoknál	1,343
összesen	27,337

Magyarországon tehát 1885. év elején 27,337 malomkőjárat volt működésben és minthogy az 1873-iki felvétel még 38,144-et talált, ez utóbbi 12 év alatt számuk 10,807-el vagyis 28.33%-al megfogyott. E hanyatlás azonban csak látszólagos, az egyszerű malmok erős fogyásának természetes következménye ez, mely körülményt a gőzmalmok és általában a nagyobb berendezésű malmok felvirágzása, annál kevésbé ellensúlyozhatott, minthogy ezeknél a malomkövek helyett már igen elterjedt az őrlőhengerek alkalmazása, miről részletesebben alább szólunk.

Különben malmainkat, a kőjáratok szerint csoportosítva, a következő kimutatás tünteti fel:

	a nagy. ber. gőzmal- mok	az egyszerű gőzmal- mok	a nagy. ber. vizi- malmok	az egyszerű vizi- malmok	a száraz- malmok	a szél- malmok
	k ö z ü l					
1 kőjáratallal bir	—	*) 86	7	8,151	2,757	115
2 » »	20	431	22	2,977	410	380
3 » »	12	145	16	776	21	152
4 » »	20	83	9	364	6	3
5 » »	9	18	9	62	2	—
6 » »	14	13	5	61	1	—
7 » »	10	3	4	15	—	—
8 » »	7	6	5	20	—	—

*) 2 malom csak őrlőhengerjáratallal bir, malomköve nincs.

	a nagy. ber. gőzmal- mok	az egyszerű gőzmal- mok	a nagy. ber. vizi- malmok	az egyszerű vizi- malmok	a száraz- malmok	a szél- malmok
	k ö z ü l					
9 kőjáratallal bir	3	—	2	6	—	—
10 » »	8	2	1	3	—	—
11 » »	2	—	—	—	—	—
12 » »	2	—	—	1	—	—
13 » »	—	1	—	—	—	—
14 » »	1	—	—	—	—	—
15 » »	1	—	1	—	—	—
16 » »	—	—	—	1	—	—
18 » »	1	—	—	—	—	—
20 » »	2	—	—	—	—	—
21 » »	1	—	—	—	—	—
22 » »	1	—	—	—	—	—
24 » »	—	—	—	1	—	—
30 » »	1	—	—	1	—	—
35 » »	1	—	—	—	—	—
36 » »	1	—	—	—	—	—
38 » »	1	—	—	—	—	—
41 » »	1	—	—	—	—	—
42 » »	1	—	—	—	—	—
48 » »	1	—	—	—	—	—
50 » »	1	—	—	—	—	—
A malmok száma	122	788	81	12,439	3,197	650

Kitűnik a fentebbiekből, hogy a nagy. ber. gőzmalmok birnak a legnagyobb számu kőjáratallal is, mi, tekintve, hogy ép ezek használják leginkább az őrlő-hengerjáratokat is, feltűnő volna, ha nem tudnók, hogy a jelenlegi őrlési rendszernél a finomabb dunsztok megőrlésére és a gabona hegyének lekoptatására csakis malomkövek használtak; innét van azután az is, hogy éppen a budapesti nagy gőzmalmok rendelkeznek egyuttal a legtöbb kőjáratallal is. Így például a pesti hengermalom 50, a Pannonia részv. társulat 48, a Haggemacher Henrik-féle gőzmalom 42 stb. kőjáratallal birnak. Az egyszerű gőzmalmoknak 54.70 %-ka csak két kőjáratallal bir, 18.40 % pedig 3 és 10.53% 4 kőjáratallal, ezeknél 13 kőjárat a maximum és ilyenel is csak egy malom bir, ez is azonban megjegyzi felvételi lapjában, hogy ez idő szerint csak két malomkőjárat van használatban. A nagy. ber. vizimalmok között 15 kőjárat a legtöbb és a legnagyobb szám ezeknél is a 2 vagy 3 kőjáratallal biró malmokra esik, pótolván itt is a hiányt a hengerőrlőjáratok. Az egyszerű vizimalmoknak 65.52 %-ka csak 1, 23.93 % csak 2, 6.24 % csak 3 és 2.93 %-ka csak 4 kőjáratallal bir, melyek egyuttal az összes számnak 98.62 %-át képezik. És ha mégis találunk itt is oly egyszerű vizimalmokat, melyek 16 sőt 24 és 30 kőjáratallal is birnak, e feltűnő körülmény magya-

rázatául megemlítjük, hogy ezek nagy. ber. vizimalmoknak azért nem voltak felvehetőek, mert legfeljebb 3—4 féle lisztet gyártanak, de évi termelésük is fölötte csekély. Így például a 30 kőjáratra berendezett Késmárk városi malom évenként csak 950 m.-mázsa rozstot dolgoz fel, a 24 kőjáratral bíró Szamosujvár városi malom nagyobb mennyiséget őröl ugyan, de csak 3-féle lisztet gyárt stb. stb.

A szárazmalmok túlnyomó többsége 86,24 % egy kőre jár, jelentékenyebb 12,82 %, még a két kőre járó malmok száma, de ezen felül számuk folyvást apad és 6 kőjáratra csak egy szárazmalom van berendezve, hol szélérő is használtatik, évi termelése azonban alig haladja meg a 600 métermázst. A szélmalomok közt a 2 kőjártos az uralkodó és ezenkívül több jár 3 mint egy kőre, négy kőjártos azonban csak három van és ez képezi egyúttal a maximumot is.

Az egyszerű vízi-, száraz- és szélmalomknál a jelen statisztikai felvétel nem terjeszkedett túl a malomkőjáratok tudakolásán, a többiekre nézve azonban a kőjáratok rendszerét is kutatta és a következő adatokat nyerte:

	Mily rendszerű kőjáratot használnak a		
	nagy. ber. gőzmalomknál	az egyszerű gőzmalomknál	nagy. ber. vizimalmoknál
francia rendszerűt	696	566	215
magyar »	202	1,350	86
német »	78	36	20
tót »	—	31	—
hollandi »	38	—	—
összesen	1,014	1,983	321

A nagy. ber. gőzmalomknál tehát a francia rendszer az uralkodó, habár a magyar rendszer is jelentékeny tért foglal, az egysz. gőzmalomknál pedig épen az utóbbi lép előtérbe; a nagy. ber. vizimalmok kőjáratai szintén túlnyomólag francia rendszerűek, a magyar rendszer körülbelül egy harmadát teszi az összes számnak. Vannak ezenkívül német, tót és a két budapesti nagy. ber. árpagyöngygyárnál hollandi rendszerű kőjáratok is.

Kimutatásunk a kétféle gőz és nagy. ber. vizimalmoknál a malomkövek származási helyére is kiterjeszkedik, az egyszerű malmoknál hasonló felvétel fölösleges is lett volna, minthogy azok csaknem kivétel nélkül hazai malomköveket használnak. Volt pedig a használt malomkőjáratok közül:

	belföldi	ausztriai	külföldi
a) a nagy. ber. gőzmalomknál	363	137	514
b) egyszerű »	1,756	86	141
c) nagy. ber. vizimalmoknál	193	55	73
összesen	2,312	278	728

Az összes számot tekintve tehát a belföldről került ki a legtöbb kő, de nagyobb számmal látták el magukat külföldi, különösen francia malomkövekkel is;

már első műmalmunk is, a nagysurányi, Franciaországból, a legkitünőbb malomkövek hazájából La-Ferté sous Jouarre mellől hozatta köveit és a mint egy egykorú feljegyzésből olvassuk, egy garadhoz való 4 láb 2 hüvelyk átmérőjű parkő a szállítással, eligazítással és behelyezéssel együtt 850—900 p. forintba került, míg ma alig 400—450 frtba kerül egy ily malomkőjárat.

Általában kevés helyen fordul elő oly minőségű kő, mely a malomkövektől megkívántató kellékeknek megfelel. Ez természetesen monopolisztikus helyzetet teremtett és már a múlt század elején törvényhozási intézkedésre volt szükség, hogy gát vetessék a természetadta monopolium birtokában levők kapzsiságának. Az 1715-ki királyi decretum 90. cikke ugyanis kimondja, hogy mivel a malomkövek ára Barsmegyében Geletneken, Beregben Muzsalyon, Zemplénben Sárospatakon és a többi helyeken is annyira felemeltetett, hogy az a malomkő, mely előbb 4 $\frac{1}{2}$ frton meg volt szereshető, 9 frtnál alább nem kapható, a malomkövek árát, az illető megye közreműködése mellett, kinevezendő királyi biztosok fogják megállapítani, az idők és viszonyokhoz mért igaz érték szerint.

Jellemző ez adat malomiparunk multjára, ma már csak a közlekedési eszközök bámulatos fejlettsége mellett sem foroghat fenn ily intézkedés szüksége és különben is, mint már fentebb említettük, nagyobb berendezésű malmainknál a malomkőjáratok mellett, mindinkább terjed a hengerek alkalmazása. A kezdeményezés érdeme az 1839-ben alakult *pesti József-hengermalomé*, mely először alkalmazott hazánkban aczéllengereket. Általános elterjedésük azonban, valamint a malomiparban valóban korszakot alkotó jelentőségük 1873-tól számítható, midőn a Ganz és társasága részvénytársaság a Mechwart-féle hengerszékek készítésére szabadalmat nyert. E hengerszékek kemény öntött vasból készülnek s rendkívüli szilárdságuk és tartósságuknál fogva igen nagy előnnyel bírnak a többi anyagból készült hengerek fölött. A mi a hengerjáratok alkalmazásának főelőnyét az őrlemények finomsága tekintetében illeti, az abban áll, hogy míg a kőjáratoknál az őrlefelület igen nagy és az őrleendő gabona utja a két kő között körülbelül egy 300 mm. hosszú görbevonalat képez, a hengerrendszernek az őrleendő anyag a két henger közt csak néhány mm. méternyi rövid utat tesz, előbbi esetben a gabonanem külső héjja a hosszú surlódás alatt nagyon összezuzatik és a liszt közé finom por alakban igen sok korpa elegyedik, mely többé aztán ki sem választható, a hengerek azonban csak egy pillanatig gyakorolván nyomást a gabonára, a héj sokkal épebben marad, az apróra nem zuzott korpa nem vegyül a liszt közé és így sokkal tisztább őrleményt nyerünk. Innen van az, hogy a hengerek alkalmazása mellett körülbelül 10%-kal több esik a finom lisztre, mint a kövekkel való őrlésnél.

De nemcsak az őrlemények finomságára van nagy hatással a hengerek alkalmazása, hanem a hajtóerő kihasználására is; mert ugyanezen erő, mely egy malomkőjáratot hajt, elégséges három hengerpár hajtására. Ez összehasonlítás természetesen az őrleőkövek felületétől, a hengerek szerkezetétől, az őrleőanyag minőségétől stb. is függ; például egy egyszerű Mechwart-féle hengerszék 3 lóerőnek megfelelő erő alkalmazása és egyszeri darálás mellett 24 óra alatt 500 m. mázst képes előállítani

míg a magas őrlésnek megfelelő teljes folyamat mellett 24 óra alatt csak 50 m. mázsa munkaképességgel bír.

A Ganz-féle gyárban készülő Mechwart-féle hengerszékek, ugyiszólván évről-évre czélszerű javításokkal tökéletesbitve, ma már az egész világban elterjedtek. Legfényesebben tanuskodik erről azon körülmény, hogy 1885. szeptember hó végeig a Ganz-féle cég összesen 12,757 ily hengerszékét készített körülbelől 12—13 millió forint értékkel. Az előállított hengerszékek számából csak 2,223 esik Magyarországra, míg tulnyomó részük, 10,534 külföldre szállított. A külföldi országok közül különösen az Ausztria-, Németország- és Oroszországba szállított hengerszékek száma egyenként véve csaknem eléri a magyarországi számot. Szállít a gyár különben Egyiptomba, Indiába, Amerikába és Ausztráliába is hengerszékeket; Angliába, a par excellence gépgyártó országba is 421 hengerszékét szállított, a mi Magyarországra nézve mindenesetre nagy vívmánynak mondható.

Kevésbé örvendetes azonban, hogy hazánkban, kiterjedt malomiparához képest, még mindig aránylag kevés hengerszék talál elhelyezést. Eltekintve az egyszerű vízi-, szél- és szárazmalmoktól, a hol a hengerszékek alkalmazása szintén könnyen volna megejthető, vidéki egyszerű gőzmalmainkat is nagy mulasztás terheli e tekintetben. Nagyobb részüket saját és a nagy közönség érdeke sem képes rábírni, hogy a haladás vívmányát értékesítsék és primitív felszerelésükkel a gabonát jóformán csak úgy rontják, mint a közönséges száraz- vagy szélmalomok.

Különben, hogy miként voltak a hengerszékek malmainknál elterjedve, az a következőkből látható:

	a hengerszékek száma	az őrlőhengerek száma	ezek közül volt		
			belföldi	ausztriai	külföldi
a) a nagy ber. gőzmalomoknál	1,843	6,553	1,765	57	21
b) az egyszerű	132	377	123	7	2
c) a nagy. ber. vizimalomoknál	217	714	171	36	10
Összesen	2,192	7,644	2,059	100	33

Míg tehát a 122 nagy. ber. gőzmalomnál 1,843 hengerszék és a 81 nagy. ber. vizimalomnál 217 hengerszék volt alkalmazásban, addig a 788 egyszerű gőzmalomnál csupán csak 132 darab.

A hengerszékek legnagyobb része belföldi és pedig a Ganz-féle gyárból került ki, alig tevén számot a Láng L. és Wörner J. és társa-féle hengerszékek és ha mégis azt látjuk, hogy összesen kevesebb hengerszék mutatunk ki, mint a mennyi fentebbi adatunk szerint a Ganz-féle gyárból elhelyezett, az kis részben a felvétel hiányosságából, nagyrészt azonban abból a körülményből magyarázható, hogy az alkalmazott hengerszékek egy része valószínűleg, egyes egyszerűbb gőzmalomok megszüntetése következtében, vagy malomégések folytán már használaton kívül van helyezve.

A hengerszékeken és malom-kőjáratokon kívül még a következő munkagépeket írta össze felvételünk:

Megnevezése a munkagépeknek.

	a nagy ber. gőzmalomoknál	az egysz. gőzmalomoknál	a nagy ber. vizimalomoknál
I. A gabonatisztításnál előforduló gépek.			
1 Gabonatisztítók	304	144	70
2 Tarárok v. aspirátorok	442	33	78
3 Trieurök, konkoly-fogók	1,005	129	140
4 Gabona-osztályozó hengerek	397	11	66
5 Hántók	315	63	70
6 Kefelő gépek	102	4	7
7 Delejvasak	53	1	2
II. Az őrlésnél előforduló gépek:			
1 Darahengerek	568	29	120
2 Griz-, dercze- és lisztválasztó-hengerek	1,838	64	250
3 Griz és dercze-hengerek	1,046	23	119
4 Rázó-sziták	2,289	108	231
5 Griz- és dercze tisztító gépek	3,162	77	254
6 Liszthengerek	1,237	263	249
7 Detacheurök	139	—	25
8 Lisztkeverők	128	3	51
9 Elevátorok	1,954	54	183
10 Felhuzók	3,066	219	478
11 Végtelen csavarok	968	27	78
12 Egyebek	14	2	2

A hajtóerő nagysága, a malomkő és hengerjáratok száma és szerkezete, az egyéb munkagépek, az alkalmazott személyzet, im azon tényezők, melyeknek együtt-hatása adja a malom teljesítési képességét. Statisztikánk az őrlési képesség feltüntetésére is kiterjeszkedett, az érdekes eredményeket azonban később, a tényleges termeléssel kapcsolatban fogjuk megismertetni, ezuttal csak a következő kis kimutatásra szorítkozunk:

az egy napi őrlőképessége kategóriái m.-mázsákban	a nagy.ber. gőzmalomok	az egysz. gőzmalomok	a nagy.ber. az egysz. vizi- vizi- malmok malmok		a száraz- malmok	a szél- malmok
			k	ö z ü l		
1— 5 mm. napi őrlőképességgel bír	1	3	4	9,176	2,249	217
5— 10 > > >	3	7	10	2,106	744	212
10— 20 > > >	3	122	21	740	171	110
20— 30 > > >	7	94	13	230	32	63
30— 40 > > >	6	105	9	77	1	18
40— 50 > > >	6	106	3	56	—	15
50— 100 > > >	41	238	11	50	—	14

az egy napi őrlőképessége kategóriái m-mázszákban	a nagy. ber. az egysz.		a nagy. ber. az egysz.		a száraz- malmok	a szél- malmok
	gőzmal- mok	gőzmal- mok	vizi- malmok k ö z ü l	vizi- malmok		
100—500 mm. napi őrlőképess. bir	36	110	10	4	—	1
500—1,000 » » » » »	7	3	—	—	—	—
1,000—1,500 » » » » »	4	—	—	—	—	—
1,500—2,000 » » » » »	7	—	—	—	—	—
2,000-en felül » » » » »	1	—	—	—	—	—
A malmok száma	122	788	81	12,439	3,197	650

Legnagyobb terjedelmű skálát a nagy. ber. gőzmalomok mutatnak, ezeknél míg egyrésztől egy árpagyönggyár csak 5 mm. árpát képes megdarálni, másrésztől olyanul is találkozunk, mely naponként 2,600 mm. búzát képes feldolgozni. Legszámosabb különben az 50—100 és 100—500 mm. napi őrlőképességgel bíró nagy. ber. gőzmalom.

Az egyszerű gőzmalomok őrlőképessége 500—1000 mm. még terjed, de ilyen csak 3 malom van és azok közül is kettő Budapesten csak árpa és kukorica darálással foglalkozik és 600 mm. napi őrlőképességgel 120 illetve 114 ezer métermázsát darált 1884-ben. A harmadik malom ugyancsak 600 mm. napi őrlőképességgel, Baranyamegyében Főherceglakon van elhelyezve, évenként 7—8000 métermázsáza gabonát őröl, de csak kétféle lisztet készít. Míg tehát a nagy. ber. gőzmalomoknak 45·08%-ka naponta 100 mm. gabonán felül képes megőrölni, addig az egyszerű gőzmalomoknak csak 14·34%-ka bir 100 mm.-nál nagyobb napi őrlőképességgel. A nagy. ber. vizimalomoknál a 100—500 mm. napi őrlőképesség a maximum, valamint az egyszerű vizi- és szélmalomoknál is. Az egyszerű malmok mindhárom neménél azonban legtöbb az egészen kis malom, mely 1—5 vagy 5—10 métermázsát képes napjában megőrölni. Különben az említett egyszerű malmok között, aránylag a szélmalomok bírnak legnagyobb napi őrlőképességgel.

A nagyobb berendezésű malmoknál és egyszerű gőzmalomoknál az iránt is gyűjtettek adatok, hogy a nap mely szakában vannak működésben; mire nézve a következő kimutatás ad felvilágosítást:

	a m a l o m		
	csak nappal d o l g o z i k	kivételesen éjjel is	rendszeresen éjjel is
a) a nagy. berend. gőzmalomok közül	17	46	59
b) az egyszerű » » » » »	455	319	14
c) a nagy. berend. vizimalomok » » » » »	5	31	45
összesen . . .	477	396	118

A nagy. berendezésű gőzmalomoknak közel fele, a vizimalomoknak pedig több mint fele rendszeresen éjjel is dolgozik, s az előbbieknél csupán 13·93%-a, az utóbbiaknak pedig 6·17%-a dolgozik kizárólag nappal. Kivételesen különben sok egyszerű gőzmalom is dolgozik éjjel-nappal, sőt 14 olyan is akad, mely rendszerint éjjel is dolgozik.

A malmok minőségére következtethetünk abból is, ha vizsgáljuk, hogy malmaink miként üzik az őrleést. Erre nézve szolgáljon a következő kimutatás:

	a m a l m o k k ö z ü l			
	eladásra	pénzért ü z i a z őr l é s t	vámra	saját fogyasztásra
a) nagy. berend. gőzmalom . . .	110	12	—	—
b) egyszerű » . . .	60	693	—	35
c) nagy. berend. vizimalom . . .	68	13	—	—
d) egyszerű » . . .	518	6,058	5,206	657
e) szárazmalom	12	399	2,542	244
f) szélmalom	2	93	524	31
együtt:	770	7,268	8,272	967

A nagy. berendezésű gőzmalomok legnagyobb része (90·16%) eladásra őröl, az egysz. gőzmalomoknak csak 7·62%-a, pénzért 87·95%, saját fogyasztásra pedig 4·43%-a őröl. A nagy. berendezésű vizimalomok ismét leginkább eladásra dolgoznak, bár a bérért dolgozók száma is eléri a 16·04%-ot. A többi egyszerű malomok többnyire vámra vagy pénzért őrölnek, eladásra a vizimalomoknak csak 4·16%-a, a szárazmalomoknak csak 0·37%-a, a szélmalomoknak csak 0·31%-a, ez utóbbiaknál tehát gyakoribb a saját fogyasztásra való őrleés.

A malmok jelentékeny számú *igavonó állatra* szorulnak s bár számos gőzmalom van már jelenleg közvetlen összeköttetésben a vasutakkal, még a nagy. ber. gőzmalomok közt is sokkal több az olyan — köztük a budapesti gőzmalomok is — mely kisebb-nagyobb távolságról tengelyen kénytelen szállítani a nyers gabonát, vagy elszállítani saját termékét, a szárazmalomoknál pedig a hajtóerőt is az igavonó állat képezi. Jelen felvétel alkalmával találtatott:

	l6	egyéb vonó állat
a) a nagy. berend. gőzmalomoknál . . .	549	26
b) az egyszerű »	488	25
c) a nagy. berend. vizimalomoknál . . .	246	30
d) az egyszerű »	4,604	949
e) a szárazmalomoknál	1,717	85
f) a szélmalomoknál	65	1
együtt:	7,669	1,116

A malmok berendezésében igen fontos a *világítás* kérdése is. Nemcsak arról van itt szó, hogy a munkához szükséges minél intenzívebb világosság álltassék elő, hanem arról is, hogy a tűz támadása lehetőleg megakadályoztassék. A malmok köztudomásulag nagyon tűzveszélyes objectumok, a levegőben szerte szállongó finom lisztpor igen könnyen tüzet fog és könnyen robbanást idéz elő, a világításnak tehát szükségképp olyannak kell lenni, hogy a láng közvetlenül ne érintkezzen a lisztporral telt levegővel. A tűzveszélyesség csökkentésére rendkívüli befolyása van a villanyvilágításnak, ez által a világítás okozta robbanás csaknem egészen ki van zárva a lehetőségek közül. A villanyvilágítás nagyobb malmoknál kezd is magának tért hódítani, a mint az a következő számokból is látható:

	nagy. berend. gőzmalmoknál	egyszerű gőzmalmoknál alkalmazva volt	nagy. berend. vizimalmoknál
villany	19	—	2
gáz	17	—	3
kőolaj és olaj	88	676	72
gyertya	—	7	2

Ezen itt közlött számok a malmok számával részben azért nem egyeznek, mert több malom csak nappal dolgozik, míg mások kétféle világítást is használnak.

Mily gyakran okoz a világítás malmainknál tüzvész, arra adataink nem felelnek, bár a tüzesetekre nézve történt némi nyomozás, melynek eredménye a következő:

	A malom fennállása óta hányszor volt	
	tüzkár	robbanási kár
a) a nagy. berend. gőzmalmoknál	22	9
b) az egyszerű	69	5
c) a nagy. berend. vizimalmoknál	12	—
d) az egyszerű	1,294	—
e) a szárazmalmoknál	192	—
f) a szélmalomoknál	21	—
összesen:	1,610	14

Nincs miért huzamosan időzni e kimutatás mellett, az adatok oly soványok és bizonytalanok, hogy alig rejtenek magukban valami tanulságot. Ismeretlen időről szólnak és pedig sokszor több századokra terjedő ismeretlen időről. Alig is képzelhetni, hogy az adatok pontosak legyenek, de még ha pontosak volnának is, hiányzik minden támpont, melyre támaszkodva következtetést vonhatnánk a tüzkárok többé vagy kevésbé gyakori voltára, legfeljebb azon örvendetes tényt vonhatjuk ki ez adatokból, hogy gőzmalmaink nagy számához képest, aránylag igen csekélyek a robbanási károk, mi mindenesetre jó és körütekintő vezetésre vall.

Az iparstatisztikának kevés ága van, mely a termelési viszonyok számszerű kutatása közt hajótörést ne szenvedne. Az ipari termelés tetemes része elvonja magát a statisztikai megfigyelés alul, és pedig kevésbé a külső akadályok, minők pl. az adatszolgáltatók tudatlansága, lelkiismeretlensége, hanem sokkal inkább a belső, a tárgy természetében fekvő akadályok hiúsítják meg a felvétel sikerét. Már pedig az előbbiekkal ha meg is küzdhetne a szakértő és buzgó statisztikus, de az utóbbiakkal aligha. A belső akadályok közt a legfőbb a rendkívüli különféleség az ipari termelésnek még ugyanazon ágában is, úgy a használhatóság, de kivált az érték tekintetében. Innen van az, hogy még a termelt mennyiség ismerete sem nyújt a legtöbb esetben, elég hű képet magáról a termelésről, az értékbevallás pedig többnyire kétes, megbízhatlan.

A malomipar termeléséről gyűjtött adatoknál azon kivételes és örvendetes körülményt konstatálhatjuk, hogy ez adatok érdekesebbek és legalább is olyan jók

és becsesek, mint a malomipar egyéb viszonyait tárgyazó adatok, mi kétségkívül az eljárás hatóságok lelkiismeretességének köszönhető, de másodsorban és főleg annak, hogy a felvételnél követett eljárásunk, mint fentebb kifejtettük, helyes volt, és végre, hogy a malomipar épen olyan iparág is, melynek termeléséről lehet adatokat gyűjteni.

Különben beszéljenek maguk a számok. A malmaink által megőrölt gabonamennyiség az utóbbi öt év alatt, felvételünk szerint, következő volt:

	métermázsa
1880. évben	17.570,196
1881. »	18.812,007
1882. »	20.250,244
1883. »	21.963,332
1884. »	22.454,721
összesen:	101.050,500

Öt év alatt tehát malmaink 101 milliónál több métermázsa gabonát öröltek meg. Évről-évre folytonos emelkedést látunk, úgy hogy az 1884-ben megőrölt gabona 4.884,525 métermázssával, vagyis 27,80%-kal haladja meg az 1880-ban megőrölt mennyiséget. Ez egy adat is eléggé illusztrálja malomiparunk erőteljes, intenzív fejlődését, mert míg a malmok száma ez időszak alatt megfogyott, a megőrölt mennyiség mégis ily hatalmas emelkedést mutat. Igaz ugyan, hogy a különbség a valóságban valamivel kisebb, az 1880- és 1884-ki mennyiség között, mert adatainkat a jelenleg is működésben levő malmok bevallásából állítottuk össze, azon malmok tehát, melyek 1884. év előtt megszűntek, ha 1880—1883-ban működtek is, nem szaporítják azon évek örölt mennyiségét; az így kimaradt mennyiség azonban, a szóban forgó ropant nagy összegekhez képest bizonyára igen jelentéktelen, már azért is, mert épen az igen csekély örlést végzett egyszerű malmok szűntek meg jobbára, ezek pedig az országos eredményen nem sokat változtatnak.

Sajnos, hogy csak öt év adataira terjeszkedhetünk ki, de az anyag megbízhatóságának kockáztatása nélkül, tovább visszafelé menni nem látszott czélszerűnek. E hiányt némileg pótolják az 1873-ban eszközölt fölvétel alkalmából gyűjtött hasonló adatok. Ámbár ezen felvétel a megőrölt gabona mennyiségét nem súly szerint, hanem csak mérőkben mutatja ki és ez sem lön részletezve gabonanemek szerint, és így az ürmérték szerinti mennyiség súlyra át nem változtatható, az összehasonlítást ez alapon nem eszközölhetjük, de e kimutatás az előállított liszt és egyéb örleményeket már súly szerint mutatta ki és tekintve, hogy a megőrölt gabona és az abból előállított örlemény súlya között, miután a korpa és egyéb hulladékok is ki vannak tüntetve, lényeges differenciát nem tehet, az utóbbit bizvást használhatjuk az előbbi helyett.

Az 1873-iki kimutatás szerint ugyanis 29.767,895 bécsi, vagyis 16.670,021 métermázsa örlemény állított elő Magyarországon, ha már most ugyanennyinek

vesszük a megőrölt gabonának a súlyát, azt látjuk, hogy 1873-tól 1880-ig vagyis teljes 7 év alatt a megőrölt mennyiség csak 900,175 métermázsával emelkedett, míg az utóbbi négy év alatt 1880—1884-ig 4.884,525 métermázsával, kétségtelen bizonyítéka az annak, hogy folyvást emelkedő malomiparunk haladása az utóbbi években vált rohamossá.

A megőrölt mennyiséget szintén öt évről, a különféle malmok szerint részletezve, a következő kimutatás tünteti fel:

	1880	1881	1882	1883	1884
a) nagy. ber. gőzmalmok	6.337,137	7.147,090	8.099,615	9.336,006	9.572,206
b) egyszerű »	3.642,006	4.011,809	4.378,604	4.791,203	4.861,261
c) n. ber. vizimalmok	618,916	696,396	744,654	806,638	893,222
d) egyszerű »	6.228,275	6.228,268	6.295,275	6.305,848	6.407,585
e) szárazmalmok	528,753	521,390	518,304	510,021	501,002
f) szélmalomok	215,109	207,054	213,792	213,616	219,445
összesen	17.570,196	18.812,007	20.250,244	21.963,332	22.454,721

Legerősebb fejlődést a nagyobb berendezésű malmoknál látunk, a nagyobb berendezésű gőzmalmoknál 51.05%-kal, a nagyobb berendezésű vizimalmoknál pedig 47.32%-kal emelkedett a megőrölt mennyiség ez öt év alatt; az egyszerű gőzmalmok fejlődésével is meg lehetünk elégedve, mert még ezeknél is 33.47%-ot tesz a megőrölt mennyiség emelkedése. A mi a többi egyszerű malmokat illeti, kimutatásaink szerint a vizimalmok szintén többet őrltek volna egy pár százezer métermázsával, a szélmalomok pedig egy pár ezerrel az utolsó évben, mint 1880-ban, azonban ez emelkedést bátran betudhatjuk azon mennyiség fejében, melyet 1880-ban az azóta megszűnt malmok megőröltek, de a mely, mint fentebb is említettük, nincs felvéve kimutatásunkba. A szárazmalmok őrlési eredménye, kimutatásunk szerint is megfogyott s minthogy legnagyobb számmal éppen a szárazmalmok szűnnek meg, valamivel még nagyobb mértékben, mint adataink mutatják.

A fejlődés különböző nagyságából önként következik, hogy a megőrölt mennyiségen a különféle malmok nem olyan arányban osztoztak 1884-ben, mint öt évvel előbb. Az összes megőrölt gabonából a nagyobb berendezésű gőzmalmokra 1880-ban csak 36.07% esett, ellenben 1884-ben már 42.63%, a kisebb gőzmalmokra ekkor 20.73%, most 21.65%; a nagy berendezésű vizimalmokra ekkor 3.52%, most 3.98%, a többi egyszerű malmokra ellenkezőleg 1880-ban 39.68%, 1884-ben pedig csak 31.74%. Kitűnik ebből is, hogy malomiparunkban évről-évre mindinkább tért foglal a nagy ipar a kis iparral szemben, de az is kitűnik, hogy malomiparunk örvedes fejlődése kizárólag a nagy iparnak köszönhető.

Fentebb már vázlatosan megismertettük malmaink őrlőképességét, most, hogy a termelés adatai előttünk állanak, e tárgyra részletesebben kitérhetünk, mely czélból adjuk a következő kimutatást:

	Az 1884. végén működő malmok száma	Egy napi (24 órai) őrlőképességük	Az átlagosan egy malomra eső 24 órai őrlőképesség nagysága	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	Az összes egy évi őrlőképesség 1884-ben	1884-ben a malmok tényleg megőröltek	Az őrlőképesség és a tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet	A tényleg megőrölt mennyiség az őrlőképesség százalékában
a) nagy. ber. gőzmalmok	120	20.92% 38,462	320	350	13.461,700	9.572,206	3.889,494	71.10
b) egyszerű gőzmalmok	766	28.40% 52,232	68	350	18.281,200	4.861,261	13.419,939	26.60
c) nagy. ber. vizimalmok	81	2.38% 4,372	54	350	1.530,200	893,222	636,978	58.37
d) egyszerű vizimalmok	12,430	34.96% 64,281	5	270	17.355,870	6.407,585	10.948,285	36.92
e) szárazmalmok	3,193	8.64% 15,893	4	350	5.562,714	501,002	5.061,712	9.01
f) szélmalomok	650	4.70% 8,639	13	100	863,866	219,445	644,421	25.40
Összesen	17,239	183,879	10	—	57.055,550	22.454,721	34.600,829	39.35

Malmaink jelen felszerelésük mellett 24 óra alatt 183,879*) métermázsa gabonát képesek megőrölni. A hajtóerőt tekintve, a gőzmalmok állnak legelől, melyeknek napi őrlőképessége összes malmaink őrlőképességének 49.32%-kát képezi, de közel állnak ezekhez a vizimalmok, melyekre az összes őrlőképességből 37.34% esik, míg az állaterő által hajtott malmokra csak 8.64%, a szélmalomokra pedig csupán csak 4.70%. A malmok berendezését tekintve, azonban az egyszerű vizimalmoké az első, a gőzmalmok között is az egyszerűek megelőzik a nagyobb berendezésűket.

Ez különben tisztán csak a malmok számarányából folyik, mert bár a nagy. berendezésű gőzmalmok őrlőképességét az egyszerű gőz- és vizimalmok meg is haladják, nem szabad felejtetünk, hogy itt 120 nagyobb berendezésű gőzmalom áll 766 illetőleg 12,430 egyszerű malommal szemben. Ha tehát az egy malomra átlagosan eső 24 órai őrlőképességet tekintjük, akkor látjuk, hogy míg a nagyobb berendezésű gőzmalmokra 320 métermázsa átlagos napi őrlőképesség esik, addig az egyszerű gőzmalmokra csak 68, az egysz. vizimalmokra éppen 5 métermázsa. Ebből is tehát csak a nagyobb berendezésű gőzmalmok intenzív munkaképessége tűnik ki, valamennyi, még a nagy. berend. vizimalmokat sem véve ki, melyeknek átlagos napi őrlőképessége különben az egyszerű gőzmalmokén is alul áll.

Minden malom nem állhat az év valamennyi napján működésben, a valóságban egy sem áll, mert még a folyton működő malmoknál is vannak szükségképeni szünnapok. Az egyszerű vizimalmokhoz ehhez még fizikai akadály is járul, t. i. a téli fagy, soknál ezenkívül még a nyári vízhiány, mert a vizimalom csak akkor őrlhet, ha vize van, ép úgy van a szélmalom is, mely csak szél mellett járhat. A gőz- és szárazmalmoknál 350 lehető munkanapot vehetünk fel, az egyszerű vizimalmoknál a

*) Fentebbi számok az 1884-ik évre vonatkoznak, megemlíthetjük itt, hogy 1885-ben 2 nagyobb berendezésű gőzmalom, 22 egyszerű gőzmalom, 9 egyszerű vízi- és 4 szárazmalom keletkezett, melyeknek egy napi őrlőképessége 1,144 métermázsára rugott, 1885-ben tehát összes malmaink egy napi őrlőképessége ennyivel több, vagyis 185,023 métermázsa volt.

tapasztalatok alapján átlagosan 270-et, a szélmalomoknál pedig 100 munkanapot. A munkanapok számával megszorozva az egy napi őrlőképességet, megkapjuk malmaink egy évi őrlőképességét. Itt már határozottabban látjuk a gőzmalmok tulsúlyát a vizerő által hajtottak felett, de még inkább kitűnik az, ha nem az őrlőképességet, hanem a tényleg megőrölt mennyiséget tekintjük. Az egyévi őrlőképességet ugyanis 24 órás munkanap alapján számítottuk, de a mint egy fentebbi kimutatásban feltűntettük, a legtöbb malom nem dolgozik éjjel-nappal, vagy legalább is nem rendszeresen, hanem csak kivételesen, a mint épen a szükség kívánja. Legtöbb nagyobb berendezésű gőzmalom dolgozik éjjel-nappal és csakugyan azt látjuk, hogy ezeknél 1884-ben az őrlőképességnek 71·10%-a ki volt használva; a nagyobb berendezésű vizimalmok is eléggé kihasználták őrlőképességüket (58·37%), az egyszerű gőzmalmok ellenben annak csak 26·60%-át használták ki. Itt azonban egy más körülmény is játszik közbe. E különbséget a csak nappali vagy éjjel-nappali őrlésből nem is magyarázhatnók meg, mert a korábban felhozott adatok szerint az egyszerű malmok között is akad elég, mely éjjel-nappal dolgozik. Hogy mégis az egyszerű gőzmalmoknál oly kedvezőtlen az arány az őrlőképesség és a tényleg megőrölt mennyiség között, az onnan van, hogy ezek között igen sok a gazdasági gőzmalom, melyek főleg csak saját szükségletre és így korlátolt mértékben őrlnek, sok esetben pedig csak darálják a marhaállomány fentartására szükséges gabnaneműeket, vagy a melyekben a cséplőgépek locomobiljának munkaereje használtatik fel a téli és tavaszi hónapokban. Őrlőképességüket, a mi különben természetes is, legkevésbé használják ki a száraz- és szélmalomok, az előbbieket csak 9·01, az utóbbiak 25·40%-ot.

Az őrlőképesség és a tényleg megőrölt mennyiség közötti arányból kiszámíthatjuk, hogy malmaink hány 24 órás munkanapon dolgoztak az 1884-ik évben. E szerint

	a 365 nap megoszlott 24 órái		
	munkanapra	munkanélküli napra	szükségképeni szünnapra
a) a nagyobb berendezésű gőzmalmoknál	248	102	15
b) az egyszerű gőzmalmoknál	93	257	15
c) a nagyobb berend. vizimalmoknál	204	146	15
d) az egyszerű vizimalmoknál	99	171	95
e) a szárazmalmoknál	32	318	15
f) a szélmalomoknál	25	75	265

A munkanapok ugyanazt az eredményt mutatják, a mit előbb a százalékszámok, a nagyobb berendezésű gőz- és vizimalmok legtöbb munkanapot mutatnak fel, azután következnek az egyszerű vízi és gőzmalmok, leghátul állnak az egyszerű száraz- és szélmalomok. A munkanélküli napok rovata azonban nem azt teszi, mintha a nagyobb berendezésű gőzmalmok átlagosan 102 napot, a kisebbek 257 napot, a nagyobb berendezésű vizimalmok 146 napot stb. teljesen munka nélkül szünetelve töltöttek volna; a munkanapot mi 24 órával számítottuk, már pedig a malmok legnagyobb része csakis nappal dolgozik, így a teljesen szünetelő napok száma a mal-

mok valamennyi neménél sokkal kevesebb. Áll ez különösen az egyszerű malmokra és itt is főleg a szárazmalmokra, melyek csaknem mindennap őrlnek, de naponta többnyire csak egy pár órát, míg azt a néhány mérő gabonát, melyet a falubeliek odavisznek, lejárattják.

Most, hogy ismerjük a tényleg megőrölt gabona mennyiségét, talán nem lesz érdektelen, ha, mint fentebb, az őrlőképesség szerint, itt a tényleg megőrölt mennyiség nagysága szerint mutatjuk be malmainkat:

Az 1884-ben tényleg megőrölt mennyiség kategoriai métermázsákban	a nagy. ber. gőzmal- mok	az egysz. gőzmal- mok	a nagy. ber. az egysz. vizi malmok vizi malmok		a száraz- malmok	a szél- malmok
			k	ö z ü l		
100 métermázsán alul őrlött	—	19	—	3,492	1,827	202
100— 200 métermázsáig őrlött	—	30	—	2,494	684	142
200— 500 » »	—	93	3	3,391	524	171
500— 1,000 » »	2	103	6	1,689	117	97
1,000— 2,000 » »	3	117	13	832	31	29
2,000— 5,000 » »	10	186	17	420	9	9
5,000— 10,000 » »	23	117	17	82	1	—
10,000— 50,000 » »	41	70	19	30	—	—
50,000— 100,000 » »	14	5	5	—	—	—
100,000— 200,000 » »	9	9	—	—	—	—
200,000— 300,000 » »	4	—	—	—	—	—
300,000— 400,000 » »	2	1	—	—	—	—
400,000— 500,000 » »	3	—	—	—	—	—
500,000— 600,000 » »	4	—	—	—	—	—
600,000— 700,000 » »	—	—	—	—	—	—
700,000— 800,000 » »	1	—	—	—	—	—
A csak 1884. év elején alakult és szünetelő malmok száma	4	16	1	—	—	—

Az összes malmok száma 1884-ben . . . 120 766 81 12,430 3,193 650

Mint hogy a gőz- és vizimalmoknál a malmok nemeinek megkülönböztetését nem a megőrölt mennyiségre, hanem az előállított őrlemények finomságára fektettük, nem csodálkozhatunk azon, hogy míg a nagyobb berendezésű gőzmalmok között olyan is akad, mely csak néhány száz métermázsas gabonát őrl meg évenként, addig az egyszerű, nagyobbára gazdasági gőzmalmok sorában olyanokat is látunk, melyeknél a megőrölt, illetve megdarált mennyiség százezrekre megy. Hasonló, bár nem ily praegnans különbségekre a nagyobb berendezésű és egyszerű vizimalmoknál is rámutathatunk; de mindazáltal azt látjuk, hogy a nagyobb berendezésű malmok egyenként is hasonlíthatatlanul többet őrlnek meg, mint az egyszerű malmok, melyek sorában, ha akad is néhány nagyobb munkaképességű malom, az inkább csak kivétel és tulajdonképpeni részöknek termelése igen szűk korlátok közt mozog.

A következő százalékszámok világítják meg ezt legélesebben, azt mutatván, hogy az 1884-ben működésben volt különböző malmok közül hány százalék őrlött

meg 1,000 métermázsánál kevesebbet, 1,000—10,000, 10,000—100,000 és 100,000 métermázsánál többet:

	A malmok közül 1884-ben megőrölt			
	1000 mmá- zsánál kevesebbet	1,000—10,000 mmázsát	10—100,000 mmázsát	100,000 mmázsánál többet
a) nagyobb berendezésű gőzmalmok	1.73 %	31.03 %	47.41 %	19.83 %
b) egyszerű gőzmalmok	32.67 »	56.00 »	10.00 »	1.33 »
c) nagyobb berendezésű vizimalmok	11.25 »	58.75 »	30.00 »	—
d) egyszerű vizimalmok	89.03 »	10.73 »	0.24 »	—
e) szárazmalmok	98.71 »	1.29 »	—	—
f) szélmalomok	94.15 »	5.85 »	—	—

Mig tehát a nagyobb berendezésű gőzmalmoknak nem is egész 2%-ka örül 1,000 métermázsánál is kevesebb gabonát és a nagyobb berendezésű vizimalmoknál is alig több mint 11%, addig az egyszerű gőzmalmoknak 32.67%, az egyszerű vizimalmoknak 89.03%-ka, a szélmalomoknak 94.15%, sőt a szárazmalmoknak 98.71%-ka ily csekély őrleést végzett. A malmoknak e két utóbbi neme közt már 1,000 métermázsánál többet őrölő malmok csak elvétve fordulnak elő.

Eddig a megőrölt gabonáról csak általánosságban beszéltünk, tekintet nélkül arra, hogy az összes mennyiséget mily gabonanemek és mily arányban alkotják, pedig az utóbbi momentum is, ugy népünk élelmezésére, mint malomterményeink nemzetközi forgalma szempontjából felette fontos. Adataink szerint a megőrölt gabonamennyiséghez az utóbbi öt évben az egyes gabonanemek a következő mennyiséggel és arányban járultak:

Gabonanemek	1880-ban		1881-ben		1882-ben		1883-ban		1884-ben	
	a megőrölt mennyiség volt									
	méterm.	%	méterm.	%	méterm.	%	méterm.	%	méterm.	%
buza	10.207,754	58.10	11.189,122	59.48	12.269,753	60.59	13.587,443	61.88	13.880,427	61.81
rozs	2.813,477	16.01	2.876,525	15.29	3.009,535	14.86	3.123,158	14.22	3.291,939	14.60
kétszeres	228,238	1.30	245,288	1.30	283,624	1.40	299,883	1.37	305,724	1.36
árpa	1.603,747	9.18	1.722,275	9.16	1.772,456	8.75	1.869,617	8.51	1.897,418	8.45
zab	214,563	1.22	216,086	1.15	215,752	1.07	218,273	0.99	219,662	0.97
tengeri	2.331,966	13.27	2.400,408	12.76	2.514,063	12.41	2.671,895	12.17	2.654,301	11.82
köles	40,093	0.23	34,069	0.18	43,739	0.22	51,377	0.23	55,044	0.26
egyebek	130,358	0.74	128,234	0.68	141,322	0.70	141,686	0.65	150,206	0.67
Összesen	17.570,196	100.00	18.812,007	100.00	20.250,244	100.00	21.963,992	100.00	22.454,721	100.00

Valamennyi gabonanem között, a magyar föld legfőbb terménye és népünk elsőrendű fogyasztási czikke, a buza áll legelől, mely az összes megőrölt mennyiségnek 58.10 — 61.81 %-kát képezi. Második helyen a rozs áll, mely szintén jelentékeny szerepet játszik népünk élelmezésében. A tengeri bár szintén nagy mennyiségben

őröltetik meg, már nem kizárólag a nép táplálkozására szolgál, nagy részét a kimutatott mennyiségnek a házi állatok takarmányozására, különösen a sertéshizlálásra fordított tengeri-dara képezi. A megőrölt árpa ritkábban mint árpaliszt, de mint árpa-dara vagy árpa-gyöngy szintén az emberi táplálkozásra szolgál, nagyobb része azonban hasonlóképen a háziállatok takarmányozására fordítottatik. Kétszeresből, mely különben mezőgazdasági termelésünkben sem bir nagy fontossággal, sokkal kevesebb mennyiség őröltetik meg, zabból és kölesből még kevesebb, ez utóbbit malmaink tulajdonképen csak meghántják, melyből azután az ugynevezett köleskása készül. Az egyéb gabonanemek között megemlítjük a tatárkát vagy pohánkát, mely némely vidék élelmezésében jelentékeny szerepet játszik, valamint a borsót, mely főleg csak hámoztatik.

Ugyancsak fenti kimutatásból látjuk azt is, hogy a gabonanemek egymás közötti aránya is változott a lefolyt öt év alatt. Így például látjuk, hogy a buza mind nagyobb tért foglal el s mig 1880-ban az összes megőrölt gabonának csak 58.10 %-kát képezte, 1884-ben már 61.81 %-ra emelkedik. E körülmény különben nagy. ber. malmaink fejlődésével áll kapcsolatban, melyek csaknem kizárólag buzaőrléssel foglalkoznak és az általuk előállított kitünő liszttel, a nehéz viszonyok daczára, diadalmasan megállják helyüket a világpiaczon. De kapcsolatban áll ez kétségkívül nagyobb buzatermelésünkkel és a buzaárak nagymérvű hanyatlásával is, minthogy a buzaliszt olcsóbbodása szükségkép nagyobb fogyasztást idézett elő, mely természet-szerűleg visszahatott malmaink termelésére is. A buza nagy térfoglalásából önként következik, hogy a többi gabonanemek csökkenő százalékokat mutatnak, daczára, hogy a megőrölt mennyiség a többi gabonanemeknél is csaknem kivétel nélkül emelkedett. Így például 1880-ban csak 2.813,477 m. m. rozsot őröltek malmaink, 1884-ben már 3.291,939-et, árpából 1880-ban csak 1.603,747-et, 1884-ben már 1.897,418-at, stb.

Kimutatásainkban a megőrölt gabonanemek mennyiségét az összes malmokra öt év szerint is feltüntetve találjuk, utalunk e tekintetben a VI. számú táblázatra, itt azonban érdekes lesz a főbb eredményeket a már többször említett különféle malmok szerint is, de csak az utolsó vagyis 1884-ik évről bemutatnunk; mely a következő táblázatból tűnik ki:

Gabonanemek	Nagyobb berendezésű		Egyszerű		Nagyobb berendezésű		Egyszerű		Száraz-		Szél-	
	gőzmalmok				vizimalmok				malmok			
	méterm.	%	méterm.	%	méterm.	%	méterm.	%	méterm.	%	méterm.	%
buza	9.011,660	64.92	1.866,437	13.45	794,060	5.72	1.845,063	13.29	262,935	1.90	100,272	0.72
rozs	359,898	10.93	811,619	24.68	71,991	2.19	1.949,256	59.21	72,208	2.19	26,967	0.82
kétszeres	11,922	3.80	161,789	52.92	1,148	0.38	123,802	40.49	3,694	1.21	3,369	1.10
árpa	134,565	7.09	817,037	43.06	15,598	0.82	831,935	43.85	55,464	2.92	42,819	2.26
zab	100	0.05	5,460	2.49	2	0.00	213,652	97.26	306	0.14	142	0.06
tengeri	28,141	1.06	1.120,177	42.20	8,373	0.32	1.349,046	50.82	103,803	3.91	44,761	1.69
köles	23,159	42.07	12,803	23.26	1,487	2.70	15,129	27.49	1,913	3.48	553	1.00
egyebek	2,761	1.84	65,939	43.90	563	0.38	79,702	53.06	679	0.45	562	0.87
Összesen	9.572,206	42.63	4.861,261	21.65	893,222	3.98	6.407,585	28.54	501,002	2.23	219,445	0.97

A búzának tehát legnagyobb részét (64.92 %-kát) a nagy. ber. gőzmalmok őrlik meg, melyek nemcsak a helyi, sőt nem is kizárólag a belfogyasztást szolgálják, hanem nagy mennyiségű lisztet exportálnak külföldre, miről különben még részletesebben alább szólunk. Az egysz. gőz- és vizimalmok csaknem egyenlő mennyiségű búzát őrölnek meg és pedig elég tekintélyes mennyiségben.

A mily szerepet játszanak a nagy. ber. gőzmalmok a buza megőrlésénél, ép oly szerepet játszanak az egyszerű vizimalmok a rozsnál. Itt második helyen az egyszerű gőzmalmok állnak, melyek közt, mint sokszor megemlítettük számos gazdasági malom van. A kétszeres őrlésénél az egysz. gőzmalmok állnak első helyen, utánuk az egysz. vizimalmok következnek. Az egyéb gabonaneműeknél szintén az egyszerű gőz- és vizimalmok visznek jelentékenyebb szerepet, azonban árpából a nagy. ber. gőzmalmok is számbavehető mennyiséget őrölnek, valamint a száraz és szélmalomok, melyek alárendelt működésükhöz képest a tengeriőrléssel is elég nagy mértékben foglalkoznak. Zabot leginkább a kisebb vizimalmok őrölnek.

Ha már most azt akarjuk tudni, hogy az egyes malomfajták által az összesen megőrlött mennyiségből, hány százalék esik a különböző gabonaneműekre, ezt a következő táblából láthatjuk, itt is csak az 1884. évet véve alapul:

Gabonanemek	Nagyobb berendezésű	Egyszerű	Nagyobb berendezésű	Egyszerű	Száraz-	Szél-
	gőzmalmok		vizimalmok		malmok	
	százalékokban					
búza	94.15	38.39	88.90	28.80	52.48	45.69
rozsa	3.76	16.70	8.06	30.42	14.41	12.99
kétszeres	0.12	3.33	0.13	1.93	0.74	1.53
árpa	1.41	16.81	1.75	12.98	11.07	19.51
zab	0.00	0.11	0.00	3.32	0.06	0.07
tengeri	0.29	23.04	0.94	21.06	20.72	20.40
köles	0.24	0.26	0.16	0.24	0.88	0.25
egyebek	0.08	1.86	0.06	1.25	0.14	0.26
Összesen	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

A nagy. ber. gőz- és vizimalmok, melyek, tekintettel arra, hogy a nagyobb igényű belfogyasztás és a kivitel számára dolgoznak, terményeik finomságára fektetik a főszűrt és az őrlemények osztályozásánál a legszűrt határokig mennek, csaknem kizárólag (94.15 illetve 88.90%) búzát őrölnek. A buza mellett még a rozsból őrölt mennyiség is eltörpül, főleg a nagy. ber. gőzmalmoknál, míg a nagy. ber. vizimalmoknál már a rozsból őrölt mennyiség is 8.06. %-ra emelkedik. Számbavehető arányszámot a rozson kívül még csak az árpa mutat, melyből nagy. ber. malmaink a fogyasztásban igen keresett árpagyöngyöt állítják elő.

Az egyszerű gőzmalmoknál a buza alig haladja meg az összes megőrlött gabonamennyiség egy harmad részét, itt már a tengeri, a rozsa, az árpa, sőt a kétszeres

elég nagy százalékszámokat mutatnak. Ismét csak megerősítve látjuk e számokból, hogy egyszerű gőzmalmaink, főleg a helyi fogyasztásra, vagy mint gazdasági malmok dolgoznak. A nagy mennyiségű árpa és tengeri, emberi ételmezésre kis részben használtatik, túlnyomólag állati táplálékul.

Az egysz. vizimalmoknál a rozs foglalja el a főhelyet a megőrlött gabonanemek közt, a búzára itt már közel 10%-kal kevesebb esik, mint az egysz. gőzmalmoknál, a tengeri és árpa azonban már alig egy-két százalékkal van gyengébben képviselve.

A száraz- és szélmalomok ismét leginkább búzát dolgoznak fel az előbbieknél 52.48 % az utóbbiak 45.69 %-ot, míg a többi gabonaneműekből csak az árpa, rozs és tengeri képviselnek jelentékenyebb százalékszámokat. De ez természetes is, mert általában az egyszerű malmoknál, tekintet nélkül a hajtóerőre, az őrlemény minőségére, majdnem kizárólag az illető vidék termelési viszonyai a döntők, a mennyiben ezek csakis a helyi szükségletre dolgoznak és nyers anyag szükségletüket is az illető vidék terméséből nyerik. Így látjuk, hogy az egysz. vizimalmok túlnyomó része például a hegyesebb, búzatermelésre kevésbé alkalmas vidékekre esik, ezeknél csakugyan nem a buza, hanem a rozs áll első helyen a megőrlött gabonanemek között. Az egysz. gőzmalmok legnagyobb része, a száraz- és szélmalomok pedig csaknem kizárólag a búzatermő alföldi vidékekre esnek és ezeknél csakugyan azt látjuk, hogy a rozs nagyon is másodrangú helyet foglal el a buza mellett.

Zabot, mondhatjuk, kizárólag csak az egysz. vizimalmok őrölnek. A zab mint takarmány nem igényli a darálást, nem úgy mint az árpa és tengeri; a megőrlött mennyiség tehát csaknem egészen emberi táplálkozásra szolgál és pedig a legszegényebb vidékek népének táplálására. Ezért van az, hogy zabot csak a hegyes vidékek patakmalmai őrölnek, mint ezt alább az országrészek szerinti részletezésnél is látni fogjuk.

Bár a mostani kifejlett terménykereskedés mellett valamely vidék gabonáját nem ugyanazon vidék malmai — különösen áll ez a nagy. ber. malmokra — őrlik meg s valamely vidék malmi által előállított őrleményeket nem ugyanazon vidék szükséglete fogyasztja el, mégis sok tekintetben tanulságos az egyes gabonanemekből megőrlött mennyiségeket országrészek és megyék szerint is kimutatnunk, mert ez malomiparunk vidékenkénti állására és irányára sok érdekes fényt vet, sőt egyes vidékek ételmezéséhez is nyújt némi adalékot. Az V. számú táblázat az 1884 ik évre vonatkozólag részletes adatokat tartalmaz országrészek és megyék szerint, itt csak a főbb adatokat, de mind az öt évre kívánjuk bemutatni.

Országrész	Év	A megőrlött							
		buza	rozsa	kétszeres	árpa	zab	tengeri	köles	egyéb gabonanem
		összes mennyisége métermázsákban							
Duna bal partja	1880	482,136	479,037	24,966	308,246	83,477	27,522	5,860	27,030
	1881	584,819	483,613	25,151	317,740	84,171	29,203	5,554	27,773
	1882	561,395	539,179	26,605	315,949	84,194	27,994	4,751	28,481
	1883	623,446	553,143	25,947	315,759	84,011	29,027	5,091	29,207
	1884	636,508	604,589	25,832	327,521	84,452	29,125	4,916	29,949

Országgrész	Év	A m e g ő r ő l t							
		buza	rozs	kétszeres	árpa	zab	tengeri	köles	egyéb gabonanem
		összes mennyisége métermázsákban							
Duna jobb partja	1880	976,350	695,573	39,242	251,513	16,933	248,772	1,056	56,847
	1881	996,100	707,079	38,656	255,060	15,348	256,092	901	58,588
	1882	994,021	704,310	40,453	258,034	15,144	260,186	3,249	63,184
	1883	1.037,786	719,986	43,097	250,473	15,698	260,723	3,139	66,592
	1884	1.045,749	743,311	42,526	257,763	14,961	268,262	3,222	71,489
Duna-Tisza köze	1880	4.962,246	401,764	53,389	494,078	316	559,753	24,489	27,099
	1881	5.467,260	433,620	52,481	596,536	588	603,380	19,508	22,888
	1882	6.186,272	453,299	58,698	629,291	628	658,330	27,052	25,535
	1883	7.011,995	497,385	62,728	758,117	683	762,771	33,596	23,851
	1884	6.907,461	566,297	64,087	752,038	723	763,245	37,497	26,022
Tisza jobb partja	1880	606,518	397,611	5,293	196,683	53,633	108,289	3,013	6,769
	1881	643,585	390,404	5,253	194,691	54,542	108,474	2,848	6,486
	1882	731,757	419,027	5,563	202,501	53,169	104,667	3,018	11,096
	1883	852,322	437,188	6,077	206,934	54,467	115,982	3,013	9,702
	1884	903,426	420,746	6,021	208,327	55,168	115,820	3,026	10,122
Tisza bal partja	1880	1.167,165	360,638	16,425	188,889	18,243	358,431	925	284
	1881	1.277,512	374,474	24,496	192,923	18,342	371,805	1,050	326
	1882	1.419,699	387,266	27,402	202,381	18,779	387,617	1,529	293
	1883	1.545,348	406,887	32,782	175,907	19,883	409,048	1,333	284
	1884	1.542,240	437,324	34,981	175,291	20,894	357,416	1,398	300
Tisza-Maros szöge	1880	1.411,261	91,901	63,634	81,612	1,865	294,825	418	2,122
	1881	1.602,760	97,230	73,153	81,843	2,107	294,351	431	1,894
	1882	1.749,136	114,755	97,836	83,313	2,520	307,382	560	2,450
	1883	1.858,931	114,032	102,620	83,999	2,317	316,682	608	2,092
	1884	2.161,499	121,046	102,222	91,744	1,998	326,639	578	1,834
Erdély	1880	602,078	386,953	25,289	82,726	41,096	734,734	4,332	10,207
	1881	617,086	390,105	26,098	83,482	40,988	737,103	3,777	10,279
	1882	627,473	391,699	27,067	80,987	41,318	767,887	3,580	10,283
	1883	657,615	394,737	26,632	78,428	41,214	777,662	4,597	10,158
	1884	683,544	398,626	30,055	84,734	41,466	793,794	4,412	10,490

Látjuk e számokból, hogy az egyes gabonanemekből a különböző ország-
részekben mily mennyiségeket őrölnek meg malmaink és egyuttal látjuk a megőrölt
mennyiségek emelkedését és hullámzását is az utóbbi öt év alatt, gabonanemek és
országgrészek szerint. Az összes megőrölt mennyiséget tekintve, valamennyi országgrész
közül a Duna-Tisza köze válik ki, melynek őrlése 40-60 %-kal szerepel az összes meny-
nyiségben. Ezt Budapest malmai okozzák, melyek nemcsak a helyi és nemcsak álta-
ban a hazai fogyasztásnak őrölnek, hanem a kivitelt is tulnyomólag ezek képezik; és
minthogy a finomabb lisztek búzából őröltetnek, és a kivitelt éppen a finom és legfino-

mabb lisztfajokra szoritkozik, a Duna-Tisza közti malmok őrlésében a buza foglalja el
a főhelyet és csakugyan az összes megőrölt búzának 49-76 %-kát a Duna-Tisza közén
dolgozzák fel. Rozsból legtöbbet a Duna jobb- és balpartján őrölnek, kétszeresből a
Tisza-Maros szögén, mely országgrész a megőrölt buza mennyiségét illetőleg is mind-
járt a Duna-Tisza köze után következik, árpát ismét az utóbbi országgrész malmai
dolgoznak fel legtöbbet, míg zabból a legkevesebbet, a zab őrlése leginkább a Duna
jobb és a Tisza két partján, valamint Erdély szegényebb vidékére esik. Tengerit is
Erdély őröl meg legtöbbet, hol a tengeriből készült liszt nagy mértékben fogyasztatik
a köznép által, de a Duna-Tisza közének malmai is nagymennyiségű tengerit őrölnek
meg, itt azonban már tulnyomólag nem emberi, hanem állati táplálékul. Kölesből
szintén a Duna-Tisza közén őrölnek legtöbbet, a minthogy éppen e vidéken van leg-
inkább elterjedve a köles termesztése.

Az abszolút számok mellett nem érdektelenek a következő százalékszámok sem,
melyek azt mutatják, hogy az egyes országgrészek őrlésében, mily arányban szerepel-
nek az egyes gabonanemek:

Országgrész	Év	A m e g ő r ő l t							
		buza	rozs	kétszeres	árpa	zab	tengeri	köles	egyebek
		az összes megőrölt gabona százalékában							
Duna bal partja	1880	33.52	33.81	1.74	21.43	5.80	1.91	0.41	1.88
	1881	37.54	31.04	1.62	20.39	5.40	1.87	0.36	1.78
	1882	35.34	33.94	1.68	19.89	5.80	1.76	0.30	1.79
	1883	37.43	33.21	1.56	18.96	5.04	1.74	0.30	1.76
	1884	36.52	34.69	1.49	18.79	4.84	1.67	0.28	1.72
Duna jobb partja	1880	42.72	30.43	1.71	11.00	0.74	10.88	0.04	2.48
	1881	42.79	30.87	1.66	10.96	0.66	11.00	0.04	2.52
	1882	42.50	30.12	1.78	11.08	0.65	11.13	0.14	2.70
	1883	43.29	30.03	1.80	10.45	0.65	10.87	0.18	2.78
	1884	42.73	30.88	1.74	10.53	0.61	10.96	0.13	2.92
Duna-Tisza köze	1880	76.07	6.16	0.82	7.57	0.00	8.58	0.88	0.42
	1881	75.97	6.03	0.73	8.29	0.01	8.88	0.27	0.82
	1882	76.95	5.64	0.73	7.38	0.01	8.19	0.33	0.32
	1883	76.63	5.44	0.68	8.28	0.01	8.33	0.37	0.26
	1884	75.76	6.21	0.70	8.36	0.01	8.87	0.41	0.28
Tisza jobb partja	1880	44.02	28.86	0.38	14.28	3.89	7.86	0.22	0.49
	1881	45.77	27.76	0.37	13.85	3.88	7.71	0.20	0.46
	1882	47.80	27.87	0.36	13.28	3.47	6.84	0.20	0.73
	1883	50.56	25.93	0.36	12.38	3.28	6.88	0.18	0.58
	1884	52.44	24.43	0.35	12.09	3.20	6.72	0.18	0.59

Országgrész	Év	A megőrölt							
		buza	rozs	kétszeres	árpa	zab	tengeri	köles	egyebek
		az összes megőrölt gabona százalékában							
Tisza bal partja	1880	55.29	17.08	0.78	8.95	0.87	16.98	0.04	0.01
	1881	56.51	16.56	1.08	8.53	0.81	16.45	0.05	0.01
	1882	58.07	15.84	1.12	8.28	0.77	15.85	0.06	0.01
	1883	59.64	15.69	1.26	6.79	0.77	15.79	0.05	0.01
	1884	60.01	17.02	1.36	6.82	0.81	13.91	0.06	0.01
Tisza-Maros szöge	1880	72.46	4.72	3.27	4.19	0.09	15.14	0.02	0.11
	1881	74.42	4.51	3.40	3.79	0.10	13.67	0.02	0.09
	1882	74.18	4.87	4.15	3.58	0.11	13.04	0.02	0.10
	1883	74.92	4.59	4.14	3.39	0.09	12.76	0.02	0.09
	1884	76.99	4.31	3.64	3.27	0.07	11.68	0.02	0.07
Erdély	1880	31.91	20.50	1.84	4.38	2.18	38.92	0.23	0.54
	1881	32.82	20.44	1.37	4.37	2.15	38.61	0.20	0.54
	1882	32.17	20.09	1.39	4.15	2.12	39.37	0.18	0.53
	1883	33.03	19.83	1.34	3.94	2.07	39.05	0.23	0.51
	1884	33.39	19.47	1.47	4.14	2.08	38.78	0.21	0.51

A megőrölt buza tekintetében két országgrész válik ki különösen, a Maros-Tisza köze, melynek jórésze a buzatermő Bánságból áll és még inkább a Duna-Tisza köze, melynél a magas arányszámot nemcsak a néhány elsőrendű buzatermő megye okozza, hanem sokkal inkább a budapesti malmok, melyek az ország buzatermésének javát a fővárosba vonják és itt őrlik meg. A buza nagy szerepet játszik még a Tisza balparti megyék őrlésében, hol az összes megőrölt mennyiségnek jóval több mint fele esik e gabnanemre és tulnyomóságát megtartja a Tisza jobb és Duna jobb partján is, a Duna bal partján azonban már a rozs arányszáma is nagyon megközelíti, Erdélyben pedig a tengeri háttérbe is szorítja. Az utóbbi öt év alatt a buza arányszámának emelkedését csak a Tisza két partján látjuk határozottan kifejezve, bár némi ingadozást leszámítva a Duna jobb partja és a Duna-Tisza kivételével mindenütt emelkedett.

A rozs a megőrölt gabnanemek közt a Duna két partján mutat legnagyobb százalékot, de a Tisza jobb partja sem marad el messzire tőlük. Alacsony százalékot mutat a rozs a Duna-Tisza közén és még inkább a Maros-Tisza szögén. A rozs arányszámai az utóbbi öt év alatt elég állandóságot mutatnak, kivéve a Tisza jobb partján, hol tetemes a csökkenés. A kétszeres őrlése a Tisza-Maros szögén foglal el legnagyobb, habár itt sem nagy helyet. Árpát a Duna balparti malmok őrölnék aránylag legtöbbit, hol a megőrölt mennyiségnek közel egy ötödrésze esik árpára. A zab csak három országgrészben, Erdélyben, a Tisza jobb partján és kivált a Duna balpartján lép fel határozottabban, ezeknek is csak szegényebb vidékein.

A tengeri őrlését malmaink többnyire a helyi termelésből, a helyi szükséglet számára teljesítik. Ezért van, hogy a Duna balpartján, melynek zordabb éghajlatu

megyéiben a tengeri nem igen terem, elenyészőleg csekély mennyiségben is fordul elő a megőrölt gabona mennyiségben. Sokkal nagyobb százalék esik a tengerire a Tisza jobbparti malmoknál, bár itt is kevesebb, mint a többi országgrészben, mert a Tisza jobbparti terület egy jó része is kívül esik a kukoricza-termő zonán. Legtöbb tengerit különben Erdély malmai őrölnék meg, hol — mint láttuk — nemcsak főtermény, hanem egyszersmind az emberi táplálkozásnak is egyik legfontosabb czikke.

A buzát, rozsot és kétszerest csaknem kizárólag a malmok alakítják át fogyasztásra alkalmas czikké, bár a buzából ezenkívül még keményítő is állítatik elő, a rozsból pedig szeszt is égetnek. És ha mégis azt látjuk, hogy a megőrölt említett gabnanemek nagyon alatta maradnak a termelt mennyiségnek (igy például 1884-ben 28.722,344 métermázsát termelt buzából csak 13.880,427 métermázsa őröltetett meg) ez az átszámítás hiányosságán kívül onnan is ered, hogy a vetőmag is nagy mennyiséget kíván (buzából ugyanis Magyarországon körülbelül 5 millió métermázsát vetnek el), továbbá, hogy nyers alakban is sokat exportálunk (1884-ben buzából 4.155,115 métermázsát, rozsból 1.223,098 métermázsát), de végre a készletek is, különösen az utolsó években, mindenütt rendkívülien felhalmozódtak. Az árpából, bár lisztet és árpadarát is állítunk elő, a nagyobb rész mégis a serfőzdekbe, vagy takarmányozásra kerül, és e gabnanemben kivitelünk is elég jelentékeny, 1884-ben közel harmadfél millió métermázsa. A kukoricza, zab és egyéb gabnanemek főleg takarmányozásra szolgálnak és csak egyes vidékeken emberi táplálkozásra. Kivételt e tekintetben a köles képez, mely aránylag különben elég nagy kiviteli cikket is képez, 1884-ben kivitelünk 37,112 métermázsára rugott.

Hazai malmainkat csaknem kizárólag a magyar mezőgazdaság látja el a szükséges nyers anyaggal, nagyobb mérvű gabonaimportot csak a 70-es évek szűk termései idéztek elő, a mikor is kénytelenek voltak, idegen, főleg román buzát is őrölni, azonban az utóbbi jó közép, és határozottan jó termésű évek bőven ellátták malmainkat, a szükséges gabonával, sőt kivitelre is maradt nagy mennyiségű nyers gabona. Ezeket felemlíteni azért tartottuk szükségesnek, mert midőn malomiparunk termelési viszonyait tárgyaljuk, lehetetlen, hogy bár röviden, ki ne térjünk annak természetes basisára, a hazai gabonatermelésre s futólag össze ne vessük a főbb eredményeket.

Az összehasonlítás azonban nem épen könnyű. Igaz ugyan, hogy a statisztikai hivatal évenként gyűjti és közzé teszi a mezőgazdasági termésre vonatkozó adatokat, de a gabnanemeket, nem súly, hanem ürmérték (hectoliter) szerint mutatja ki, míg a jelen felvétel métermázsákban közli a megőrölt gabonát. Átszámítható ugyan az utóbbi az előbbire, mert hiszen tudjuk, hogy az egyes termények sulya mi szokott lenni, vagy helyesebben mily határok között ingadozik, de az átszámítás mégis csak nagyon approximativ marad, mert nem tudva az arányt, melyben a különböző sulyu buza stb. az összes gabona illetve buzatermésben szerepel, nagyon könnyen eltérhetünk a valóságtól. Még a piacra vitt buza átlagos sulyát sem használhatjuk teljes megnyugvással, mert piacra a legszebb, legsúlyosabb buza kerül, a silányabb minőségű buza pedig helybeli malmainkban házi szükségre őröltetik meg, vagy pedig — a földmivelő nép tekintélyes részének tudatlansága folytán — vetőmagul használtatik. Ha tehát az

összes termést akarjuk átszámítani, a piaci átlagos sulynál valamivel alacsonyabb átlagot kellene használnunk.

Magyarország gabnatermése az utóbbi öt év alatt a következő volt:

Termény	1880	1881	1882	1883	1884
	m é t e r m á z s á k b a n				
Buza	22.363,533	25.061,487	37.144,497	24.889,011	28.722,344
Rozs	8.739,355	10.197,410	12.805,854	10.178,037	10.611,113
Árpa	11.483,793	9.001,327	12.982,911	8.586,158	10.554,828
Kétszeres	1.675,644	1.869,306	2.732,006	1.880,517	2.127,349
Zab	8.474,180	6.570,617	9.276,774	7.031,312	9.114,574
Köles	464,444	472,493	439,550	323,872	298,836
Kukoricza	25.965,569	21.534,216	28.266,956	22.931,772	22.551,552

Bár az eddig közlött termelési adat nyújt némi tájékoztatást malomterményeink minőségére, mégis szükségesnek látszik ez irányban a beszerzett pozitív adatokat is bemutatnunk, mikép oszlanak meg malmaink az *őrölt lisztek minősége* szerint. Erre nézve szolgáljon a következő kimutatás:

	nagy ber. gőzmalom	egyszerű gőzmalom	nagy. ber. vizimalom	egyszerű vizimalom	szárazmalom	szélmalom
1-féle őrleményt állit elő	—	535	—	7,738	2,623	605
2 » » » »	—	105	—	2,242	483	40
3 » » » »	—	86	—	1,529	58	4
4 » » » »	—	44	—	704	1	—
5 » » » »	—	15	—	167	1	—
6 » » » »	—	3	—	51	—	—
7 » » » »	5	—	15	—	—	—
8 » » » »	1	—	16	—	—	—
9 » » » »	10	—	11	—	—	—
10 » » » »	12	—	7	—	—	—
11 » » » »	16	—	14	—	—	—
12 és többféle » » » »	74	—	14	—	—	—
kizárólag árpagyöngyöt, darát, vagy kölest	4	—	4	8	31	1
Az összes malmok száma	122	788	81	12,439	3,197	650

Az egyszerű malmok, — mert hisz épen ez volt a meghuzott határvonal az egyszerű és nagyobb berendezésű malmok között — hatféle őrleményig mennek fel, de ilyent is csak az egyszerű gőz- és vizimalmok állitanak elő, a száraz malmoknál 5, a szélmalomnál pedig csak 4-féle őrlemény a maximum. A maximumot természetesen az egyszerű malmoknak csak igen kis része éri el, a legnagyobb rész egyféle őrleményt

készít s mind kevesebb és kevesebb azon egyszerű malmok száma, melyek többféle őrleményt is állitanak elő. Legkedvezőbb az arány a gőz- azután a vizimalomoknál, jóval gyengébb a száraz- és legkedvezőtlenebb a szélmalomoknál.

A nagyobb berendezésű malmoknál a gőzmalomok vannak határozottan előnyben, mert míg ezeknek tulnyomó többsége 12 s többféle őrleményt állit elő és csak kevés szoritkozik 7—8-féle őrleményre, úgy hogy az összes számnak 76·27%-ka tiznél többféle őrleményt állit elő, addig a vizimalomoknak csak 36·36%-ka állit elő tiznél többfélét, 63·64%-ka pedig csak 7—10-félét.

A mint fentebb számszerint is kimutattuk, malmaink részint eladásra, részint vám- vagy pénzért, részint saját szükségletre dolgoznak. A vám- vagy pénzért és a saját használatra őrlő malmok kizárólag csak a helyi igénytelenebb szükséglet kielégítésére szolgálnak. Az eladásra dolgozó malmok, bár a helyi fogyasztást is szem előtt tartják, kisebb-nagyobb mértékben távolabb piacokat is igyekeznek meghódítani termelvényeiknek. A malmok minőségét tekintve, a száraz- és szélmalomok, melyek között különben csak igen csekély számú (előbbieknél 12, utóbbiaknál 2) az eladásra dolgozó malom, leginkább helyben vagy a környéken értékesítik el eladásra szánt kevés őrleményeiket, az egyszerű gőz- és vizi-malmok is jobbra ily szükkörű, bár ezeknél 5 vizi- és 1 gőzmalom Ausztriában, 2 vizimalom pedig Romániában is árusítja termelvényeit. Tágas piacról különben csakis a nagy. ber. malmoknál lehet szó, melyek nemcsak hogy a helyi fogyasztáson túl, a belföld más helyein is forgalomba hozzák termelvényeiket, hanem a külföldön Európában úgy mint Európán kívül kelendőséget biztosítanak kitünő minőségű őrleményeiknek. Kimutatásaink szerint a nagy. berendezésű 81 vizimalmaink közül eladásra 68 dolgozik, pénzért csak 13. Az eladásra dolgozók közül, a helyi fogyasztáson kívül, 62 Magyarország más vidékein is, 22 Ausztriában is, 7 Romániában, 4 Németországban, 1 Angliában, 1 Svájcban és 1 Bulgáriában is árusítja termelvényeit. Még kiterjedtebb azonban nagy. ber. gőzmalmaink piacza. A 122 ilyenmű gőzmalom közül eladásra 110 dolgozik, pénzért csak 12, de ezek közül sem szoritkozik egy se kizárólag a helyi fogyasztásra és az ország határain túl is nagy kelendőséget tudtak őrleményeiknek szerezni. Kimutatásaink szerint ugyanis 66 Ausztriában, 33 Németországban, 27 Angliában, 23 Franciaországban, 18 Svájcban, 14 Szerbiában, 11 Belgiumban, 11 Olaszországban, 10 Hollandiában, 9 Romániában, 9 Braziliában, 7 Törökországban, 6 Bulgáriában, 6 Németalföldön, 5 Egyiptomban, 3 Ázsiában stb. stb. árusítja el őrleményeit.

Jelen felvételből ugyan nem, de a hivatal áruforgalmi statisztikájából a kivitelre kerülő őrlemények mennyiségét is kimutathatjuk és tudva azt, hogy ez őrleményeket csaknem kizárólag a buzaliszt és a buzából előállított finomabb buzagrizek és dunsztok képezik, körülbelül azt is meghatározhatjuk, hogy a malmok által előállított lisztből mennyi marad a belfogyasztás számára. Ennek bővebb kifejtése egyébiránt a malomiparstatisztikánál helyén nem volna, mert e tárgyról sokkal behatóbban és kimerítőbben amugy is legközelebb egy érdekes munka kerül ki a statisztikai hivatal, illetve annak főnöke szakavatott tollából.

Hivatalos áruforgalmi statisztikánk, köztudomásulag az 1881. év második

felével kezdődik, e csonka évet nem véve figyelembe, jelenleg tehát csak 3 év, az 1882., 1883. és 1884. év áruforgalmi adatai felett rendelkezünk s kissé bővebben csak ezekre szándékozunk kitérni. Ujabb áruforgalmi statisztikánkat azonban már egy korábbi kísérlet előzte meg, melynek eredményeit, ha a különféle iparcikket és ezeknek értéke tekintetében nem is mondhatjuk megbízhatóknak, mert többrendű és minőségű áru együttesen van kimutatva, az *egynemű tömegárúk kivitelét és behozatalát elég híven megismerhetjük belőle*. Midőn tehát most malomörleményeink külforgalmáról akarunk megemlékezni, talán nem követünk el hibát, ha ama régibb áruforgalmi kimutatásoknak idevágó adatait is bemutatjuk. Sajnos, hogy ez adatok csak 1868—1875-ig terjednek, és ez utolsó év érték kimutatásai is már hiányoznak, mindamelllett ez adatok segélyével is érdekes összehasonlításokra juthatunk.

E kimutatások szerint összes liszt és egyéb örleményeink kivitele és behozatala a következő volt:

Év	Behozatal		Kivitel		Kiviteli többlet	
	mennyiség	érték	mennyiség	érték	mennyiség	érték
1868	49,229 mm.	867,842 frt	1.583,678 mm.	26.940,721 frt	1.534,449 mm.	26,072,879 frt
1869	62,202 »	1.246,329 »	2.002,492 »	32.842,610 »	1.940,290 »	31.596,281 »
1870	84,169 »	1.680,265 »	1.921,829 »	34.570,598 »	1.837,660 »	32.390,333 »
1871	70,768 »	1.413,030 »	2.322,826 »	46.458,054 »	2.252,058 »	45.045,024 »
1872	129,991 »	2.596,369 »	1.315,364 »	26.310,673 »	1.185,373 »	23.714,304 »
1873	227,276 »	4.993,556 »	825,428 »	18.142,110 »	598,152 »	13.148,554 »
1874	310,141 »	5.891,063 »	1.317,041 »	24.082,041 »	1.006.900 »	18.190,978 »
1875	147,561 »	?	1.557,450 »	?	1.409,889 »	—
			*	*	*	
1882	111,116 mm.	1.555,625 frt	2.953,123 mm.	47,995,036 frt	2.842,007 mm.	46.439,411 frt
1883	81,772 »	1.144,802 »	3.651,310 »	59.260,548 »	3.569,538 »	58.115,756 »
1884	98,231 »	1.370,437 »	3.598,905 »	50.087,375 »	3.500,674 »	48.716,938 »

E számok eléggé világosak, fölösleges hozzájuk hosszabb következtetéseket fűzni. Hogy a virágzásnak mily magas fokán állott malomiparunk már a hatvanas évek végén, mutatja a hatalmas kivitel, mely 1871-ig csaknem folyvást fokozódott. 1872-től kezdve azonban a kivitel nagyot csökkent, ellenben a behozatal, mely addig egészen jelentéktelen volt, kezd emelkedni. Nagy része volt ebben főleg a hetvenes évek rossz termésének, a magas gabonaáraknak, de kétségtelenül malmaink elégtelen forgótökéjének és drága termelésének is, és a nehéz viszonyok kezdtek végzetessé válni szépen fejlődő malomiparunkra nézve, mert az elvesztett piacokat kedvező aratási és üzleti viszonyok mellett sem volt sok remény visszahódítani. Talán nem csalódunk, ha malomiparunkban a kedvezőbb fordulat bekövetkezését a Mechwart-féle hengerrendszer elterjedésének és az ezzel elért bámulatós tökélyű örleményeknek tulajdonítjuk. A tökélynek alig túlszárnyalható fokára emelt magas őrlés mentette meg nagyrészt malomiparunkat, a multhatatlanul bekövetkezendett hanyatlástól. Ez tette lehetővé, az egyre fokozódó verseny dacára, hogy nemcsak saját piacunkat tartottuk meg hazai lisztünk számára, melyen 1873- és 1874-ben már erős pozíciót kezdtünk foglalni a külföldi liszt is, hanem hasonlíthatatlanul több lisztet exportáltunk az

utóbbi években, mint korábban a legkedvezőbb években, és ha liszt kivitelünk 1884-ben csökkent is némileg 1883-hoz képest, ez azon általános kedvezőtlen helyzetnek tudható be, mely legujabban a világpiaczen gabona- és liszttermelésünkkel szemben alakult, mely bizonyára újabb megpróbáltatásokat ró malomiparunkra.

Hogy lisztünk kivitele mely országokba történik, fentebb jeleztük, a mennyiben a beérkezett adatok alapján ismertettük, hogy minő és hány eladásra dolgozó malom hová exportálja lisztjét, azonban ebből nem tudjuk, hogy mily mennyiséget és értéket képvisel ezen exportált liszt. Az utolsó három évi áruforgalmi statisztikánk azonban erre is ad választ, mint azt az alábbi táblázatban láthatjuk. A behozatalra nézve ily részletezés fölösleges, minthogy a mi kevés lisztet behozunk, azt csaknem kizárólag Ausztriából hozzuk; liszt kivitelünk pedig a következő volt:

	1882		1883		1884	
	mennyiség	érték	mennyiség	érték	mennyiség	érték
Ausztria	1.574,573 mm.	25.568,325 frt.	1.988,674 mm.	32.252,101 frt.	2.077,774 mm.	28.959,761 frt.
Németország	321,638 »	5.215,286 »	304,743 »	4.899,798 »	248,375 »	3.471,174 »
Svájcz	198,878 »	3.237,192 »	175,256 »	2.850,336 »	144,852 »	2.001,472 »
Olaszország	2,740 »	44,620 »	6,535 »	106,429 »	8,927 »	123,814 »
Franciaország	108,364 »	1.765,655 »	194,383 »	3.167,371 »	214,194 »	2.975,568 »
Belgium-Hollandia	46,622 »	759,578 »	134,381 »	2.190,102 »	43,670 »	610,577 »
Nagy-Britannia	569,294 »	9.279,162 »	711,211 »	11.591,305 »	728,904 »	10.095,252 »
Oroszország	2,947 »	42,636 »	5,933 »	84,248 »	5,758 »	85,430 »
Bosznia-Hercegovina	41,884 »	679,786 »	23,468 »	380,969 »	21,095 »	291,697 »
Románia	28,818 »	468,220 »	25,909 »	420,988 »	24,367 »	339,515 »
Szerbia	12,879 »	209,487 »	13,184 »	214,562 »	8,726 »	122,187 »
Balkán félsziget	3,433 »	55,842 »	3,329 »	54,098 »	4,460 »	61,628 »
Más Államok	41,058 »	669,247 »	64,304 »	1.048,151 »	67,803 »	949,300 »
Összesen	2.953,123 mm.	47.995,036 frt	3.651,310 mm.	59.260,458 frt	3.598,905 mm.	50.087,375 frt.

Legtöbb lisztet exportálunk Ausztriába, melyre az összes kivitelnek közel 58⁰/₀-a esett. Jelentékeny rész esik (20⁰/₀) még Nagy-Britanniára is, mely piac azért is igen fontos reánk nézve, mert legfinomabb lisztünknek — műmalmaink speciálisításainak — legjobb fogyasztója. Ezenkívül Németország, Franciaország és Svájc válnak ki fogyasztóink közül. Az egyes évek kivitelét tekintve, nagy ingadozásokat látunk, hogy csak fontosabb piacainkat említsük. Ausztriába, Nagy-Britanniába és Franciaországba kivitelünk évről-évre emelkedett. Nagy eredményként üdvözölhetjük azt, hogy Nagy-Britanniában 1884-ben a reánk nézve legkedvezőtlenebbül alakuló verseny- és üzletviszonyok dacára, nem hogy tért veszítettünk volna, hanem még hódítottunk is. Kivitelünk emelkedése Franciaországba 1884-ben már valószínűleg a tervbe vett francia vámemelések következménye volt s talán már a következő évben, a felemelt vámok életbeléptetésével visszaesésnek ad helyet. Sajnos azonban, hogy a német és svájci piac évről-évre mindinkább elvesz lisztünkre nézve, az előbbiről a magas vámok, az utóbbiról pedig az orosz verseny szorít le bennünket. Reméljük azonban, hogy malomiparunk szívós életképességének sikerülni fog a megpróbáltatásokon diadalmaskodni, elvesztett piacjai helyett új piacokon szerezni kárpótlást.

Az eddigiekben igyekeztünk vázlatos képét adni malomiparunk állapotának,

a legújabb hivatalos adatok alapján. Malmaink fejlődésére is vetettünk néhány futó tekintetet és láttuk az irányt, mely felé malomiparunk természetes fejlődése halad, hogy t. i. a primitív szerkezetű, tökéletlen malmok, mindinkább letűnnek, az újabb technikai vívmányok hatalmas fegyvereivel küzdő nagy malmok mellett, de ezen nincs okunk feljajdulni. Mert míg az ipar sok ágában a kis ipar, a kézműipar sokkal jelesebbet, tartósabbat alkot, mint a gyáripár, mely csakis olcsó tömegtermelésével győzi le azt, addig a malomiparban a kisipar a nemzetgazdasági értékeket megrontó, elpazarló elemet képviseli és azokat a nagy. ber. malmok termelvényük jelességével és olcsóságával egyaránt tulszárnyalják. Igaz ugyan, hogy az egyszerű malmok hanyatlásával igen sok egyén, még pedig eddig önálló iparos veszt el kenyerét, keresetét, de ezt enyhíti az átalakulás fokozatos volta és mert nálunk, hol annyi téren érezzük a munkás kezek hiányát, más téren könnyen érvényesítheti és pedig produktivebb módon, tehetségét és munkaerejét.

Akár a felszerelést, akár a termelést, akár a termelvények értékesítésére vonatkozó adatokat tekintjük, mindannyian malomiparunk virágzásáról szólnak. Nem mondhatjuk azonban, hogy a további fejlődés kívánatos ne volna. Nagy. ber. malmaink legtöbbje elérte ugyan már a technikai tökéletességnek csúcspontját, de a kisebb malmok nagy tömegénél, még a felszerelés tekintetében is igen sok a tenni való. De még a kivitelre dolgozó műmalmainkra is sok fontos feladat megoldása vár, a liszttermelés lehető olcsóvá tétele, hogy lisztünk versenyképessége még inkább emelkedve, azt a nagy tömeg nyers gabonát is (mert hiszen az utolsó három évben csak búzából 4—6 millió métermázsát szállítottunk ki évenként nyers alakban) melyet most a külföldi malmoknak szállítunk, magukhoz vonják és nemesített alakban szolgáltatásuk a külföld fogyasztásának. Azt ugyan, hogy az egész mennyiséget magukhoz vonják nem épen kívánhatjuk, mert a hazai malomiparral csaknem egy szinten álló osztrák malomipar, országunk természetes fekvésénél fogva, szükségkép fogyasztója marad nyers gabonánknak, de hogy egy tetemes részét exportált gabonánknak hazai malmainknak kellene megőrölni, abban alig kételkedhetünk.

Ez óhajunkkal be is zárhatjuk immár kissé hosszúra nyúlt bevezetésünket, mely különben sem kíván önálló tanulmányul szolgálni, inkább csak vezető fonalat akar adni azok kezébe, kik a következő nagyterjedelmű adatok és táblák mélyébe behatolni kívánnak.

MAGYARORSZÁG MALOMIPARA

ORSZÁGRÉSZEK ÉS MEGYÉK SZERINT.

I. A malomiparral foglal-

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az önálló iparosok száma		Az üzletvezetők és egyéb tisztviselők száma	A segédek száma		Az állandó munkások száma			
		férfi	nő		férfi	nő	16 éven felüli		16 éven aluli	
							férfi	nő	fiu	leány
a) Duna bal partja.										
1	Árva megye	128	4	—	26	—	3	—	—	—
2	Bars »	187	10	25	97	—	6	1	—	—
3	Esztergom »	140	4	4	65	—	6	1	—	—
4	Hont »	220	14	2	80	—	—	—	—	—
5	Liptó »	121	2	—	41	—	12	—	10	—
6	Nógrád »	212	10	25	60	—	72	—	—	—
7	Nyitra »	851	50	36	271	—	60	—	3	—
8	Pozsony »	512	42	44	252	—	68	2	—	—
9	Trencsén »	502	30	8	105	—	9	—	1	—
10	Turóc »	104	6	—	18	—	1	—	—	—
11	Zólyom »	104	14	3	50	—	34	—	—	—
	Összesen	3,081	186	147	1,065	—	271	4	14	—
b) Duna jobb partja.										
1	Baranya megye	713	40	38	311	—	44	—	1	—
2	Fejér »	255	21	18	217	—	24	—	—	—
3	Győr »	203	11	14	150	—	14	—	1	—
4	Komárom »	198	12	28	133	—	21	3	—	—
5	Moson »	83	5	16	96	—	39	1	—	—
6	Somogy »	368	14	20	186	—	37	1	—	—
7	Sopron »	195	15	8	140	—	7	4	—	—
8	Tolna »	533	30	21	274	—	22	—	—	—
9	Vas »	394	27	14	299	—	50	7	5	1
10	Veszprém »	293	15	16	235	—	26	3	—	—
11	Zala »	581	42	28	335	—	49	—	1	1
	Összesen	3,816	232	221	2,376	—	333	19	8	2

kozók személyes viszonyai.

A napszamosok száma				A tanoncok száma				A műhelyen illetve gyártelepen kívül dolgozó munkások száma				A csak időnként használt munkások száma	
				16 éven felüli		16 éven aluli		16 éven felüli		16 éven aluli			
férfi	nő	fiu	leány	férfi	nő	fiu	leány	férfi	nő	fiu	leány	férfi	nő
2	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
28	2	—	—	28	—	28	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	15	—	11	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	16	—	7	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	2	—	11	—	1	—	—	—	—	—
39	—	5	—	12	—	7	—	—	—	—	—	—	—
11	—	—	—	46	—	34	—	—	—	—	—	—	—
17	—	—	—	36	—	16	—	—	—	—	—	66	—
18	3	1	—	26	—	23	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	7	—	17	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	2	—	9	—	—	—	—	—	—	—
122	5	6	—	194	—	167	—	1	—	—	—	67	—
25	1	2	—	65	—	77	—	—	—	—	—	24	—
52	—	—	—	24	—	21	—	—	—	—	—	2	—
80	—	—	—	20	—	10	—	—	—	—	—	—	—
12	—	1	—	23	—	12	—	10	—	1	—	—	—
3	2	—	—	6	—	3	—	—	—	—	—	—	—
7	—	—	—	34	—	30	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	23	—	19	—	—	—	—	—	1	1
3	—	—	—	48	—	39	—	—	—	—	—	—	—
28	5	12	—	44	—	25	—	—	—	—	—	—	—
17	—	—	—	42	—	60	—	1	—	—	—	—	—
6	1	—	—	43	—	26	—	2	—	—	—	2	—
236	9	15	—	372	—	322	—	13	—	1	—	29	1

Folyó szám	Az országrészt és megye megnevezése	Az önálló iparosok száma		Az üzlet-vezetők és egyéb tisztviselők száma	A segédek száma		Az állandó munkások száma			
		férfi	nő		férfi	nő	16 éven felüli		16 éven aluli	
							férfi	nő	fiu	leány
c) Duna-Tisza köze.										
1	Bács-Bodrog megye	1,456	96	162	489	—	225	5	11	—
2	Csongrád »	321	25	48	217	—	83	—	1	—
3	Heves »	199	13	27	118	—	101	—	3	—
4	Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye	291	25	47	122	—	95	—	1	—
5	Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun »	768	47	56	375	—	70	1	4	—
	Budapest szab. kir. főváros	34	1	291	247	—	1,706	32	6	—
	Pest megye összesen	802	48	347	622	—	1,776	33	10	—
	Összesen	3,069	207	631	1,568	—	2,280	38	26	—
d) Tisza jobb partja.										
1	Abauj-Torna megye	140	7	39	148	—	136	9	—	—
2	Bereg »	77	4	23	31	—	19	—	1	—
3	Borsod »	122	12	21	143	—	101	—	2	—
4	Gömör »	207	13	7	111	—	13	—	2	—
5	Sáros »	257	3	22	56	—	107	—	4	—
6	Szepes »	228	11	19	71	—	56	—	12	—
7	Ung »	131	8	17	31	—	85	—	6	—
8	Zemplén »	167	11	19	83	—	72	—	8	—
	Összesen	1,329	69	167	674	—	589	9	35	—
e) Tisza bal partja.										
1	Békés megye	145	13	55	105	—	65	—	—	—
2	Bihar »	734	47	111	160	—	168	—	1	—
3	Hajdu »	165	30	41	76	—	193	—	2	—
4	Mármaros »	196	8	48	26	—	51	—	—	—
5	Szabolcs »	204	25	38	126	—	121	20	2	—
6	Szatmár »	308	30	67	166	—	136	5	12	—
7	Szilágys »	257	21	62	98	—	35	—	2	—
8	Ugocsa »	41	3	4	11	—	21	—	—	—
	Összesen	2,050	177	426	768	—	790	25	19	—

A napszámosok száma				A tanoncok száma				A műhelyen illetve gyártelepen kívül dolgozó munkások száma				A csak időnként használt munkások száma	
				16 éven felüli		16 éven aluli		16 éven felüli		16 éven aluli			
férfi	nő	fiu	leány	férfi	nő	fiu	leány	férfi	nő	fiu	leány	fiu	leány
93	3	2	5	129	—	52	—	12	—	—	—	6	—
135	—	—	—	7	—	3	—	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	10	—	15	—	3	—	—	—	—	—
39	—	9	—	21	—	19	—	6	—	3	—	—	—
45	—	—	1	40	—	66	—	4	—	—	—	4	—
1,097	12	—	—	11	—	2	—	—	30	—	—	—	—
1,142	12	—	1	51	—	68	—	4	30	—	—	4	—
1,414	15	11	6	218	—	157	—	25	30	3	—	10	—
90	17	2	4	26	—	23	—	—	—	—	—	4	—
2	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	—	1	—	27	—	13	—	—	—	—	—	—	—
13	—	3	—	28	—	45	—	—	—	—	—	—	—
5	—	2	—	11	—	2	—	—	—	—	—	—	—
13	—	—	—	35	—	36	—	—	—	—	—	18	—
17	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—
21	—	—	—	11	—	12	—	—	—	—	—	—	—
171	17	8	4	145	—	132	—	—	—	—	—	22	—
21	—	—	—	7	—	8	—	3	—	—	—	—	—
166	12	—	—	19	—	21	—	2	—	—	—	—	—
11	—	—	—	5	—	6	—	31	—	—	—	24	—
73	1	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—
67	20	14	14	8	—	20	—	40	20	10	10	—	—
89	3	29	—	18	—	10	—	—	—	—	—	—	—
11	—	—	—	10	—	2	—	1	—	—	—	200	—
3	—	1	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—
441	36	44	14	69	—	68	—	85	20	10	10	224	—

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	Az önálló iparosok száma		Az üzletvezetők és egyéb tisztviselők száma	A segédek száma		Az állandó munkások száma			
		férfi	nő		férfi	nő	16 éven felüli		16 éven aluli	
							férfi	nő	fiu	leány
f) Tisza-Maros szöge.										
1	Arad megye	321	13	71	146	—	330	10	—	—
2	Csanád >	141	5	13	93	—	57	—	—	—
3	Kr.-Szörény >	286	11	58	101	—	133	—	—	—
4	Temes >	559	29	145	286	—	267	8	16	—
5	Torontál >	1,305	60	299	375	—	233	—	3	1
	Összesen	2,612	118	586	1,001	—	1,020	18	19	1
g) Erdély.										
1	Alsó-Fehér megye	305	15	20	47	—	12	1	1	—
2	B.-Naszód >	241	14	41	53	—	38	3	1	—
3	Brassó >	68	1	21	86	—	29	5	—	1
4	Csik >	354	19	14	48	—	21	—	—	—
5	Fogaras >	175	—	8	16	—	8	—	—	—
6	Háromszék >	231	15	1	47	—	21	4	—	—
7	Hunyad >	850	20	7	75	—	15	10	4	1
8	Kis-Küküllő >	26	2	10	42	—	2	—	—	—
9	Kolozs >	183	3	38	66	—	23	1	—	—
10	Maros-Torda >	178	12	9	48	—	7	—	—	—
11	Nagy-Küküllő >	67	3	11	46	—	27	—	—	—
12	Szeben >	15	2	15	66	—	33	3	—	3
13	Szolnok-Doboka >	270	18	41	86	—	23	1	—	—
14	Torda-Aranyos >	294	12	21	40	—	2	—	—	—
15	Udvarhely >	274	14	19	41	—	15	—	—	—
	Összesen	3,631	150	276	807	—	276	28	6	5
	Magyarországban összesen	19,588	1,139	2,454	8,259	—	5,559	141	127	8
Az összes személyzetből esik:										
a)	a nagyobb berend. gőzmalmokra	150	6	658	723	—	3,420	47	45	—
b)	az egyszerű gőzmalmokra	1,013	54	364	1,167	—	1,201	36	30	1
c)	a nagyobb berend. vízimalmokra	102	1	95	321	—	267	2	11	—
d)	a vízi-, száraz- és szélmalomokra	18,323	1,078	1,337	6,048	—	671	56	41	7
	Magyarországban összesen	19,588	1,139	2,454	8,259	—	5,559	141	127	8

A napszámosok száma				A tanoncok száma				A műhelyen illetve gyártelepen kívül dolgozó munkások száma				A csak időnként használt munkások száma	
				16 éven felüli		16 éven aluli		16 éven felüli		16 éven aluli			
férfi	nő	fiu	leány	férfi	nő	fiu	leány	férfi	nő	fiu	leány	férfi	nő
69	—	—	—	11	—	13	—	—	—	—	—	—	—
15	—	—	—	2	—	5	—	—	—	—	—	—	20
28	—	—	—	5	—	7	—	—	—	—	—	—	—
104	6	2	—	62	—	37	—	1	—	—	—	—	32
37	6	—	—	38	—	38	—	1	—	—	3	—	—
253	12	2	—	118	—	95	—	2	—	3	—	—	52
19	1	—	—	6	—	2	—	—	—	—	—	—	—
16	1	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	494
104	3	—	—	4	—	4	—	5	1	—	2	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
6	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	222
17	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	8	—	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	30
10	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	20	—	4	—	—	—	—	—	—	58
7	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	160
1	3	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
210	11	—	28	66	—	20	—	10	1	—	2	964	25
2,847	105	86	52	1,182	—	961	—	136	51	17	12	1,368	26
1,964	32	8	32	82	—	37	—	49	31	2	2	20	—
435	35	59	16	109	—	77	—	87	20	15	10	24	—
86	4	3	—	30	—	12	—	—	—	—	—	18	—
362	34	16	4	961	—	835	—	—	—	—	—	1,306	26
2,847	105	86	52	1,182	—	961	—	136	51	17	12	1,368	26

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malnok összes száma	Ezek közül					Minő hajtóerőre							
			be van jegyezve	nincs bejegyezve	bérüzemben folyatattik	tulajdonos által kezeltetik	résztvény-társaság	állatierő	a járgányok száma	szél	a szélkerekek száma	víz	A vízi kerekek		
													száma	lőereje	
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog megye	11	10	1	—	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Csongrád »	4	3	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Heves »	3	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	2	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	6	6	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—
	Budapest sz. k. főváros	13	13	—	—	5	8	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen	19	19	—	—	8	11	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	39	36	3	—	26	13	—	—	—	—	—	—	—	—
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna megye	3	3	—	—	2	1	—	—	—	—	1	2	60	—
2	Bereg megye	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
6	Szepes »	3	2	1	1	1	1	—	—	—	—	3	3	116	—
7	Ung »	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	4	4	—	—	3	1	—	—	—	—	1	—	—	—
	Összesen	15	14	1	2	8	5	—	—	—	—	6	5	176	—
e) Tisza bal partja.															
1	Békés megye	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar »	3	3	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Hajdu »	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Marmaros »	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	16	—
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	3	3	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—

van a malomüzem berendezve												A malomkőjáratok								
A turbinák		A víz-oszlop gépek		A gőz-gépek száma		A kazánok száma	A gőzgépek effektív lőereje	Milyen tüzelő anyag használatik				mily rendszerűek					honnan valók			
száma	lőereje	száma	lőereje	Gőz	elmozdíthatlan			elmozdítható	kőszén	fa	szalma	egyéb	száma	francia	magyar	német	tót	hollandi	belföldi	ausztriai
—	—	—	—	11	10	1	19	468	10	1	—	—	—	—	—	—	—	27	12	13
—	—	—	—	4	4	—	7	456	4	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	19
—	—	—	—	3	3	—	7	250	3	—	—	—	—	—	—	—	—	5	6	11
—	—	—	—	2	2	—	5	70	2	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—
—	—	—	—	6	6	—	12	490	6	—	—	—	—	—	—	—	—	21	1	13
—	—	—	—	13	31	—	130	11,414	13	—	—	—	—	—	—	—	—	42	67	305
—	—	—	—	19	37	—	142	11,904	19	—	—	—	—	—	—	—	—	63	68	318
—	—	—	—	39	56	1	180	13,148	38	1	—	—	—	—	—	—	—	116	86	361
—	—	—	—	3	4	—	6	286	2	1	—	—	—	—	—	—	—	14	—	3
—	—	—	—	1	1	—	2	35	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—
—	—	—	—	1	1	—	5	250	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	7
—	—	—	—	1	1	—	1	40	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
1	250	—	—	1	2	—	3	220	—	1	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—
—	—	—	—	3	2	1	3	88	3	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	4
—	—	—	—	1	2	—	3	40	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—
1	40	—	—	4	3	1	6	150	1	3	—	—	—	—	—	—	—	25	—	2
2	290	—	—	15	16	2	29	1,109	8	7	—	—	—	—	—	—	—	69	2	18
—	—	—	—	1	1	—	2	120	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	6
—	—	—	—	3	4	—	8	420	2	1	—	—	—	—	—	—	—	21	2	—
—	—	—	—	1	4	1	7	718	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	2	1	1	3	55	—	1	—	1	—	—	—	—	—	4	2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	3	4	—	6	227	1	2	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malom dolgozik			Miként üzi az őrlést			Hány vonó állatot tart		Milyen világítás alkalmaztatik			
		csak nappal	éjjel is		eladásra	bérben	saját fogyasztásra	lovak	egyebet	villany	gáz	petroleum, olaj	gyertya
			kivételesen	rendszeresen									
c) Duna-Tisza köze.													
1	Bács-Bodrog megye	4	7	—	11	—	—	25	—	1	—	9	—
2	Csongrád »	1	2	1	3	1	—	2	—	1	1	2	—
3	Heves »	—	2	1	3	—	—	22	—	1	—	2	—
4	Jász-N.-K.-Szolnok »	1	1	—	2	—	—	6	—	—	—	2	—
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	1	3	2	3	3	—	7	—	—	—	6	—
	Budapest sz. k. főváros	—	—	13	13	—	—	241	—	7	9	1	—
	Pest megye összesen	1	3	15	16	3	—	248	—	7	9	7	—
	Összesen	7	15	17	35	4	—	303	—	10	10	22	—
d) Tisza jobb partja.													
1	Abauj-Torna megye	—	1	2	3	—	—	8	—	—	2	1	—
2	Bereg »	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—
3	Borsod »	—	—	1	1	—	—	10	—	1	—	—	—
4	Gömör »	—	1	—	1	—	—	4	—	—	—	1	—
5	Sáros »	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—
6	Szepes »	—	1	2	3	—	—	7	—	—	—	3	—
7	Ung »	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—
8	Zemplén »	—	2	2	4	—	—	16	—	—	—	4	—
	Összesen	—	5	10	15	—	—	45	—	2	2	11	—
e) Tisza bal partja.													
1	Békés megye	—	—	1	1	—	—	4	—	1	—	—	—
2	Bihar »	—	1	2	3	—	—	3	—	2	—	1	—
3	Hajdu »	—	—	1	1	—	—	3	—	—	1	—	—
4	Marmaros »	—	—	2	1	1	—	4	—	—	—	2	—
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	1	1	1	3	—	—	11	16	—	—	3	—

A malom fenállása óta hányszor volt		Az örlemények hol árusítatnak el				Részvénytársaságoknál mennyi							
tűzkár	robbanási kár	helyben	Magyarországban	Ausztriában	külföldön	a névleges részvény-tőke		a befizetett részvény-tőke		az elsőbbségi részvény-tőke		az összes tartalék	
						forint	kr	forint	kr	forint	kr	forint	kr
2	3	11	11	4	3	170,000	—	170,000	—	—	—	33,966	59
—	—	4	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	2	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	3	2	2	1	252,200	—	252,200	—	—	—	43,786	60
5	2	13	13	13	13	7.590,000	—	7.450,000	—	—	—	2.959,934	38
6	3	16	15	15	14	7.842,200	—	7.702,200	—	—	—	3.003,720	98
9	6	35	34	23	18	8.012,200	—	7.872,200	—	—	—	3.037,687	57
—	—	1	3	3	2	200,000	—	200,000	—	—	—	14,000	—
—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	1	1	1	474,250	—	474,250	—	—	—	17,435	15
—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	1	1	1	320,000	—	320,000	—	—	—	123,317	38
—	—	3	3	2	1	192,600	—	192,600	—	—	—	55,592	—
—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	4	4	2	1	100,000	—	100,000	—	—	—	77,325	57
3	1	12	15	12	6	1.286,850	—	1.286,850	—	—	—	287,670	10
—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	3	3	2	2	400,000	—	400,000	—	—	—	52,594	54
1	—	1	1	1	1	370,200	—	370,200	—	—	—	402,200	—
—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	3	2	1	1	247,800	—	247,800	—	54,200	—	209,970	37

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malnók összes száma	Ezek közül					Minő hajtóerőre								
			be van jegyezve	nincs bejegyezve	berüzmében folytatottak	talajutonos által kezeltetik	részevény-társaság	állatoró	a járgányok száma	szél	a szélkerekek száma	viz	A vízi kerekék			
													száma	lőereje		
7	Szilágy megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	10	10	—	—	7	3	—	—	—	—	1	1	16	—	—
	<i>f) Tisza-Maros szöge.</i>															
1	Arad megye	4	3	1	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Osanád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény	4	4	—	—	4	—	—	—	—	—	3	1	20	—	—
4	Temes	13	12	1	2	9	2	—	—	—	—	5	12	126	—	—
5	Torontál	7	6	1	1	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	28	25	3	3	21	4	—	—	—	—	8	13	146	—	—
	<i>g) Erdély.</i>															
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó	4	4	—	—	4	—	—	—	—	—	4	1	6	—	—
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs	3	2	1	3	—	—	—	—	—	—	3	1	40	—	—
10	Maros-Torda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szoln.-Doboka	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	9	8	1	3	6	—	—	—	—	—	7	2	46	—	—
	Magyarországban összesen	122	109	13	10	86	26	—	—	—	—	25	26	519	—	—

van a malomüzem berendezve													A malomkőjáratok								
A turbinák		A víz-ozlop gépek		Gőz	A gőz- gépek száma		A kazánok száma	A gőz- gépek effektív lőereje	Milyen tüzelő anyag használ- tatik				honnan valók								
száma	lőereje	száma	lőereje		elmozdithatlan	elmozditható			kőszén	fa	szalma	egyéb	száma	francia	magyar	német	tót	hollandi	belföldi	ausztriai	külföldi
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	10	14	2	26	1,540	5	4	—	1	74	52	20	2	—	—	42	4	28
—	—	—	—	4	5	—	18	656	4	—	—	—	35	20	15	—	—	—	15	—	20
2	39	—	—	4	3	1	7	144	4	—	—	—	13	11	2	—	—	—	3	—	10
—	—	—	—	13	11	2	19	866	11	2	—	—	74	48	26	—	—	—	44	7	23
—	—	—	—	7	7	—	13	370	7	—	—	—	30	16	14	—	—	—	16	—	14
2	39	—	—	28	26	3	52	2,036	26	2	—	—	152	95	57	—	—	—	78	7	67
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	63	—	—	4	3	1	4	70	4	—	—	—	10	9	1	—	—	—	2	8	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	29	—	—	3	2	1	3	50	2	1	—	—	10	7	3	—	—	—	5	4	1
—	—	—	—	1	1	—	2	16	—	1	—	—	4	1	3	—	—	—	4	—	—
—	—	—	—	1	2	—	2	25	—	1	—	—	3	2	1	—	—	—	3	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	92	—	—	9	8	2	11	161	6	3	—	—	27	19	8	—	—	—	14	12	1
10	421	—	—	122	139	13	340	19,492	104	17	—	—	1,014	696	202	78	—	—	363	137	514

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malomok összes száma	Ezek közül					Minő hajtóerőre						
			be van jegyezve	nincs bejegyezve	bárüzemben folytatottak	tulajdonos által kezeltetők	résztvény-társaság	állatérő	a járgányok száma	szél	a szélkerekek száma	viz	A vízi kerekek	
													száma	lőereje
B) Egyszerű gőzmalomok.														
a) Duna bal partja.														
1	Árva megye.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	Esztergom »	1	1	—	—	1	—	—	—	1	1	4		
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6	Nógrád »	17	2	15	1	16	—	—	—	—	—	—		
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Összesen	18	3	15	1	17	—	—	—	—	1	1	4	
b) Duna jobb partja.														
1	Baranya »	17	3	14	—	17	—	—	—	—	1	2	12	
2	Fejér »	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Komárom »	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	
5	Moson »	5	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	
6	Somogy »	47	4	43	6	41	—	—	—	—	3	5	26	
7	Sopron »	3	—	3	1	2	—	—	—	—	1	1	5	
8	Tolna »	10	—	10	1	9	—	—	—	—	2	5	10	
9	Vas »	4	—	4	1	3	—	—	—	—	1	2	25	
10	Veszprém »	3	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zala »	20	4	16	1	19	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	112	14	98	11	101	—	—	—	—	8	15	78	

van a malomüzem berendezve													A malomkőjáratok						
A turbinák		A víz-oszlop gépek		Gőz	A gőz-gépek száma		A kazánok száma	A gőzgépek effektív lőereje	Milyen tüzelő anyag használatik				száma	Mily rendszerűek			honnan valók		
száma	lőereje	száma	lőereje		elmozdíthatlan	elmozdítható			kőszén	fa	szalma	egyéb		francia	magyar	német	tót	hollandi	belföldi
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	1	—	1	1	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	17	6	11	22	208	13	4	—	—	—	—	—	—	—	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	18	6	12	23	218	14	4	—	—	—	—	—	—	—	3	
—	—	—	—	17	8	9	20	212	12	5	—	—	—	—	—	—	—	2	
—	—	—	—	1	—	1	1	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	2	2	—	2	43	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	5	2	3	5	40	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
—	—	—	—	47	9	38	51	465	7	40	—	—	—	—	—	—	—	3	
—	—	—	—	3	3	—	3	26	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	10	2	8	11	109	5	5	—	—	—	—	—	—	—	1	
—	—	—	—	4	1	3	4	51	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	3	1	2	3	24	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	20	4	16	20	196	9	11	—	—	—	—	—	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	112	32	80	120	1,174	49	63	—	—	—	—	—	—	—	14	

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok összes száma	Ezek közül					Minő hajtóerőre						
			be van jegyezve	mines bejegyezve	bérüzemben folytatottak	tulajdonos által kezeltetik	résztvény-társaság	állatérő	a járgányok száma	szél	a szélkerekek száma	viz	A vízi kerekek	
													száma	lőereje
c) Duna-Tisza köze.														
1	Bács-Bodrog megye . . .	48	12	36	—	48	—	—	—	—	—	—	—	
2	Csongrád » . . .	28	10	18	1	27	—	—	—	1	1	—	—	
3	Heves » . . .	29	6	23	5	24	—	—	—	—	—	—	—	
4	Jász-N.-K.-Szolnok » . . .	41	7	34	—	41	—	—	—	4	12	—	—	
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun » . . .	54	11	43	3	47	4	—	—	1	2	1	3	
	Budapest sz. k. főváros . . .	9	2	7	—	9	—	—	—	—	—	—	—	
	Pest megye összesen . . .	63	13	50	3	56	4	—	—	1	2	1	3	
	Összesen . . .	209	48	161	9	196	4	—	—	6	15	1	3	
d) Tisza jobb partja.														
1	Abauj-Torna megye	3	2	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bereg »	10	2	8	2	8	—	—	—	—	—	—	—	
3	Borsod »	13	1	12	—	13	—	—	—	—	—	—	—	
4	Gömör »	3	2	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Ung »	7	3	4	—	7	—	—	—	—	—	—	—	
8	Zemplén »	16	6	10	—	16	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	52	16	36	3	49	—	—	—	—	—	—	—	
e) Tisza balpartja.														
1	Békés megye	46	10	36	5	39	2	—	—	3	4	—	—	
2	Bihar »	59	11	48	3	55	1	—	—	2	6	—	—	
3	Hajdu »	12	4	8	1	11	—	—	—	—	—	—	—	
4	Marmaros »	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	
5	Szabolcs »	33	6	27	2	31	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szatmár »	34	6	28	1	32	1	—	—	—	—	—	—	

van a malomüzem berendezve												A malomkőjáratok									
A turbinák		A víz oszlop gépek		A gőz-gépek száma		A kazánok száma	A gőzgépek effectív lőereje	Milyen tüzelő anyag használ-tatik				száma	mily rendszerűek				honnan valók				
száma	lőereje	száma	lőereje	Gőz	elmozdíthatlan			elmozdítható	kőszén	fa	szalma		egyéb	francia	magyar	német	tót	hollandi	belföldi	ausztriai	külföldi
—	—	—	—	48	16	32	60	530	41	6	1	—	122	34	88	—	—	—	115	1	6
—	—	—	—	28	25	3	35	462	23	4	1	—	93	43	50	—	—	—	84	—	9
—	—	—	—	29	17	12	30	384	23	5	1	—	70	15	55	—	—	—	64	—	6
—	—	—	—	41	23	19	46	752	34	5	2	—	126	51	75	—	—	—	102	—	24
—	—	—	—	54	28	27	71	973	53	1	—	—	172	49	121	2	—	—	162	—	10
—	—	—	—	9	9	—	18	280	9	—	—	—	34	10	24	—	—	—	32	2	—
—	—	—	—	63	37	27	89	1,253	62	1	—	—	206	59	145	2	—	—	194	2	10
—	—	—	—	209	118	93	260	3,381	183	21	5	—	617	202	413	2	—	—	559	3	55
d) Tisza jobb partja.																					
—	—	—	—	3	4	—	5	48	1	2	—	—	7	4	3	—	—	—	7	—	—
—	—	—	—	10	—	10	10	98	—	10	—	—	21	2	19	—	—	—	21	—	—
—	—	—	—	13	2	11	14	140	12	1	—	—	28	3	25	—	—	—	26	2	—
—	—	—	—	3	—	3	3	22	—	3	—	—	5	3	2	—	—	—	3	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	7	2	5	8	70	—	7	—	—	17	—	17	—	—	—	17	—	—
—	—	—	—	16	3	13	16	198	2	14	—	—	44	4	40	—	—	—	42	—	2
—	—	—	—	52	11	42	56	576	15	37	—	—	122	16	106	—	—	—	116	2	4
e) Tisza balpartja.																					
—	—	—	—	46	27	20	55	697	36	4	6	—	151	103	48	—	—	—	123	11	17
—	—	—	—	59	12	48	65	624	18	40	1	—	126	39	85	2	—	—	106	6	14
—	—	—	—	12	7	7	14	158	8	3	1	—	31	4	27	—	—	—	29	—	2
—	—	—	—	2	1	1	2	20	—	2	—	—	4	—	4	—	—	—	4	—	—
—	—	—	—	33	9	26	38	443	12	21	—	—	64	12	50	2	—	—	64	—	—
—	—	—	—	34	4	30	34	291	—	34	—	—	61	7	51	2	1	—	61	—	—

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malom dolgozik			Miként tüzi az őrleést			Hány vonó állatot tart		Milyen világítás alkalmaztatik			
		csak nappal	éjjel is		eladásra	bérben	saját fogyasztásra	lovak	egyebet	villany	gáz	petroleum, olaj	gyertya
			kivételesen	rendszeresen									
c) Duna-Tisza köze.													
1	Bács-Bodrog megye.	37	9	2	9	39	—	15	—	—	—	41	—
2	Csongrád >	20	8	—	3	24	1	51	—	—	—	23	—
3	Heves >	11	18	—	—	27	2	19	—	—	—	27	—
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	25	16	—	2	38	1	34	—	—	—	33	—
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun >	33	20	1	2	53	—	64	4	—	—	53	1
	Budapest szab. kir. főváros	2	7	—	—	5	3	22	2	—	—	8	—
	Pest megye összesen	35	27	1	2	58	3	86	6	—	—	61	1
	Összesen	128	78	3	16	186	7	205	6	—	—	185	1
d) Tisza jobb partja.													
1	Abauj-Torna megye.	2	—	1	—	1	2	—	—	—	—	2	—
2	Bereg >	8	2	—	1	8	1	2	—	—	—	7	—
3	Borsod >	9	4	—	—	11	2	2	—	—	—	9	—
4	Gömör >	1	2	—	—	3	—	—	—	—	—	2	—
5	Sáros >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung >	2	4	1	—	7	—	2	—	—	—	7	—
8	Zemplén >	7	9	—	2	14	—	16	—	—	—	14	—
	Összesen	29	21	2	3	44	5	22	—	—	—	41	1
e) Tisza bal partja.													
1	Békés megye	35	11	—	4	42	—	13	—	—	—	41	—
2	Bihar >	34	23	2	5	47	7	27	—	—	—	45	—
3	Hajdu >	9	3	—	—	12	—	4	—	—	—	12	—
4	Marmaros >	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—
5	Szabolcs >	21	12	—	5	25	3	27	4	—	—	24	1
6	Szatmár >	25	9	—	2	32	—	12	—	—	—	28	1

A malom fenállása óta hányszor volt		Az őrlemények hol árusítottak el				Részvénytársaságoknál mennyi							
tűzkár	robbanási kár	helyben	Magyarországban	Ausztriában	külföldön	a névleges részvény-tőke		a befizetett részvény-tőke		az elsőbbségi kölcsön-tőke		az összes tartalék	
						forint	kr	forint	kr	forint	kr	forint	kr
—	—	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	—	2	1	1	—	265,000	—	265,000	—	—	—	18,467	46
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	—	2	1	1	—	265,000	—	265,000	—	—	—	18,467	46
23	1	16	7	1	—	265,000	—	265,000	—	—	—	18,467	46
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	4	2	—	—	69,000	—	64,000	—	4,000	—	12,800	—
1	—	4	4	—	—	32,000	—	16,000	—	—	—	3,500	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	2	2	—	—	30,000	—	30,000	—	—	—	—	—

Folyó szám	Az országrészt és megye megnevezése	A malmok összes száma	Ezek közül					Minő hajtóerőre									
			be van jegyezve	nincs bejegyezve	berütemben folytatottak	tulajdonos által kezeltetők	részvény-társaság	állatierő	a járgányok száma	szél	a szélkerekek száma	víz	A vízi kerekek				
													száma	lőereje			
7	Szilágy megye	18	2	16	1	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	9	1	8	—	9	—	—	—	—	1	1	6	—	—	—	—
	Összesen	213	40	173	13	196	4	—	—	5	10	1	1	6	—	—	—
	f) Tisza-Maros szöge.																
1	Arad megye	31	7	24	3	28	—	1	1	1	2	1	1	3	—	—	—
2	Csanád »	27	4	23	1	26	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény »	6	—	6	—	6	—	—	—	—	—	2	2	7	—	—	—
4	Temes »	46	15	31	3	43	—	—	—	—	—	1	1	16	—	—	—
5	Torontál »	50	8	42	3	47	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	160	34	126	10	150	—	2	3	4	5	4	4	26	—	—	—
	g) Erdély.																
1	Alsó-Fehér megye	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	2	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	9	3	6	—	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben »	3	1	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szoln.-Doboka »	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	4	—	4	—	4	—	—	—	—	—	1	1	3	—	—	—
	Összesen	24	7	17	1	22	1	—	—	—	—	1	1	3	—	—	—
	Magyarországban összesen	788	162	626	48	731	9	2	3	15	30	16	25	126	—	—	—

van a malomüzem berendezve													A malomkőjáratok								
A turbinák		A víz- oszlop gépek		Gőz	A gőz- gépek száma		A kazánok száma	Milyen tüzelő anyag használ- tatik				Mily rendszerűek			honnan valók						
száma	lőereje	száma	lőereje		elmozdíthatatlan	elmozdítható		kőszén	fa	szalma	egyéb	száma	francia	magyar	német	tót	hollandi	belföldi	ausztriai	külföldi	
—	—	—	—	18	4	14	21	173	—	18	—	—	30	5	23	—	2	—	28	2	—
—	—	—	—	9	1	8	9	76	—	9	—	—	18	6	12	—	—	—	18	—	—
—	—	—	—	213	65	154	238	2482	74	131	8	—	485	176	300	6	3	—	433	19	33
—	—	—	—	31	12	19	35	467	8	21	2	—	79	30	49	—	—	—	74	4	1
—	—	—	—	27	14	13	31	385	17	2	8	—	80	42	37	—	1	—	66	3	11
—	—	—	—	6	—	6	6	62	—	6	—	—	13	—	13	—	—	—	13	—	—
—	—	—	—	46	21	27	56	598	19	27	—	—	117	16	88	—	13	—	98	12	7
—	—	—	—	50	20	31	52	574	36	10	4	—	120	36	79	4	1	—	106	2	12
—	—	—	—	160	67	96	180	2086	80	66	14	—	409	124	266	4	15	—	357	21	31
—	—	—	—	2	1	1	2	42	2	—	—	—	8	1	4	3	—	—	4	3	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	—	1	1	12	—	1	—	—	2	—	2	—	—	—	2	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	2	2	—	3	24	—	2	—	—	5	—	5	—	—	—	5	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	9	5	4	10	111	—	9	—	—	26	1	22	3	—	—	23	3	—
—	—	—	—	3	—	3	3	28	—	3	—	—	7	—	4	—	3	—	4	3	—
—	—	—	—	2	2	—	3	9	—	2	—	—	2	—	2	—	—	—	2	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	4	1	3	4	25	1	3	—	—	8	—	8	—	—	—	8	—	—
—	—	—	—	24	12	12	27	263	3	21	—	—	61	2	47	9	3	—	48	12	1
—	—	—	—	788	311	489	904	10,180	418	343	27	—	1,983	566	1,350	36	31	—	1,756	86	141

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok összes száma	Ezek közül					Minő hajtóerőre						
			be van jegyezve	nincs lejegyezve	bértüzemben folytattatik	tulajtonos által kezeltetik	részvény-társaság	állatoró	a járgányok száma	szél	a szélkerekek száma	viz	A vízi kerekek	
													száma	lőereje
c) Duna-Tisza köze.														
1	Bács-Bodrog megye . . .	4	4	—	—	4	—	—	—	—	4	2	26	
2	Csongrád > . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Heves > . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Jász-Nagy-K.-Szolnok megye.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Budapest sz. k. főváros . . .	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	2	18	
	Pest megye összesen . . .	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	2	18	
	Összesen . . .	5	4	1	1	4	—	—	—	—	5	4	44	
d) Tisza jobbpartja.														
1	Abauj-Torna megye . . .	3	2	1	—	2	1	—	—	—	3	17	92	
2	Bereg > . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Borsod > . . .	2	1	1	1	1	—	—	—	—	2	6	24	
4	Gömör > . . .	3	2	1	1	2	—	—	—	—	3	9	76	
5	Sáros > . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szepes > . . .	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	
7	Ung > . . .	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	9	
8	Zemplén > . . .	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	9	
	Összesen . . .	11	7	4	4	6	1	—	—	—	11	33	201	
e) Tisza bal partja.														
1	Békés megye . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bihar > . . .	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	
3	Hajdu > . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Máramaros megye . . .	2	2	—	—	2	—	—	—	—	2	3	38	
5	Szabolcs > . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szatmár > . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Szilágy > . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Ugocea > . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen . . .	3	3	—	1	2	—	—	—	—	3	3	38	

van a malomüzem berendezve													A malomkőjáratok							
A turbinák		A víz-oszlop gépek		A gőz-gépek száma		A kazánok száma	A gőzgépek effektív lőereje	Milyen tüzelő anyag használ-tatik				mily rendszerűek			honnan valók					
száma	lőereje	száma	lőereje	gőz	elmozdíthatlan			elmozdítható	kőszén	fa	szalma	egyéb	száma	francia	magyar	német	tót	hollandi	belföldi	ausztriai
2	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	5	3	—	—	—	5	2	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	2	—	—	—
2	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	6	4	—	—	—	7	2	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	10	12	—	—	—	22	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	4	2	5	—	—	2	—	9	—
2	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	15	4	—	—	—	12	—	7	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—	3	—
1	140	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9	—	—	—	—	5	—	4	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—
4	244	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	39	18	8	—	—	42	—	23	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	—	—	—	2	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	2	—	—	—	3	2	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	4	4	—	—	—	5	2	1	—

Folyó szám	Az országrészt és megye megnevezése	A malom dolgozik			Miként őrzi az őrleést			Hány vonó állatot tart		Milyen világítás alkalmaztatik					
		csak nappal	éjjel is		eladásra	bérben	saját fogyasztásra	lovat	egyebet	villany	gáz	petroleum, olaj	gyertya		
			kivételesen	rendszeresen											
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog megye	1	—	3	3	1	—	4	—	—	—	4	—		
2	Csongrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	Heves »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Budapest szab. kir. főváros	1	—	—	1	—	—	4	—	—	—	1	—		
	Pest megye összesen	1	—	—	1	—	—	4	—	—	—	1	—		
	Összesen	2	—	3	4	1	—	8	—	—	—	5	—		
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna megye	—	1	2	3	—	—	2	—	—	1	2	—		
2	Bereg »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	Borsód »	—	—	2	2	—	—	5	—	—	—	2	—		
4	Gömör »	—	2	1	2	1	—	6	—	—	—	3	—		
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6	Szepes »	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—		
7	Ung »	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—		
8	Zemplén »	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—		
	Összesen	—	3	8	10	1	—	13	—	1	1	9	—		
e) Tisza bal partja.															
1	Békés megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2	Bihar »	—	—	1	1	—	—	3	—	—	—	1	—		
3	Hajdu »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Máramaros »	—	1	1	2	—	—	2	—	—	—	2	—		
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7	Szilágys »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Összesen	—	1	2	3	—	—	5	—	—	—	3	—		

A malom fenállása óta hányszor volt		Az őrlemények hol árusítatnak el				Részvénytársaságoknál mennyi								
tűzkár	robbanási kár	helyben	Magyarországban	Ausztriában	külföldön	a névleges részvény-tőke		a befizetett részvény-tőke		az elsőbbségi kölcsön-tőke		az összes tartalék		
						forint	kr	forint	kr	forint	kr	forint	kr	
—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	3	3	1	—	200,000	—	200,000	—	—	—	—	50,000	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	10	10	3	1	200,000	—	200,000	—	—	—	—	50,000	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok összes száma	Ezek közül					Minő hajtóerőre						
			be van jegyezve	nincs bejegyezve	bértüzemben folytattatik	tulajdonos által kezeltetik	résztvény-társaság	állaterő	a járgányok száma	szél	a szélkerekek száma	víz	A vízi kerek	
													száma	lőereje
f) Tisza-Maros szöge.														
1	Arad megye	3	1	2	—	3	—	—	—	—	3	3	10	
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Krassó-Szörény megye	7	6	1	—	5	2	—	—	—	7	9	159	
4	Temes megye	2	1	1	1	1	—	—	—	—	2	6	100	
5	Torontál megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	12	8	4	1	9	2	—	—	—	12	18	269	
g) Erdély.														
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Beszt.-Naszód »	3	3	—	2	1	—	—	—	—	3	3	84	
3	Brassó »	11	3	8	7	4	—	—	—	—	11	21	127	
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Fogaras »	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	1	12	
6	Háromszék »	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	16	
7	Hunyad »	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	2	12	
8	Kis-Küküllő »	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	2	
9	Kolozs »	2	2	—	1	1	—	—	—	—	2	4	53	
10	Maros-Torda »	2	2	—	—	2	—	—	—	—	2	2	16	
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	Szeben »	5	1	4	1	4	—	—	—	—	5	6	78	
13	Szolnok-Doboka megye	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	2	72	
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	Udvarhely megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	28	15	13	12	15	1	—	—	—	28	43	472	
	Magyarországban összesen	81	46	35	25	51	5	—	—	—	81	151	1,572	
Összesítés.														
	a) Nagyobb ber. gőzmalmok	122	109	13	10	86	26	—	—	—	25	26	519	
	b) Egyszerű gőzmalmok	788	162	626	48	731	9	2	3	15	30	16	126	
	c) Nagyobb ber. vízimalmok	81	46	35	25	51	5	—	—	—	81	151	1,572	
	Magyarországban összesen	991	317	674	83	868	40	2	3	15	30	122	2,217	

van a malomüzem berendezve													A malomkőjáratok								
A turbinák		A víz-oszlop gépek		gőz	A gőz-gépek száma		A kazánok száma	A gőzgépek effectív lőereje	Milyen tüzelő anyag használ-tatik				mily rendszerűek		honnan valók						
száma	lőereje	száma	lőereje		elmozdíthatlan	elmozdítható			kőszén	fa	szalma	egyéb	száma	francia	magyar	német	tót	hollandi	belföldi	ausztriai	külföldi
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	3	—	—		
4	330	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	15	19	—	—	—	25	4	5		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	—	—	—	—	8	—	—		
4	330	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	23	22	—	—	—	36	4	5		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	8	7	1	—	—	6	10	—		
1	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	22	11	—	—	—	25	1	7		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	3		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	2	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9	—	—	—	—	—	9	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	1	—	—	—	3	—	2		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	8	2	1	—	—	11	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	5		
1	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	63	23	2	—	—	51	20	17		
14	811	—	—	—	—	—	—	—	—	—	321	215	86	20	—	—	193	55	73		
10	421	—	—	122	139	13	340	19,492	104	17	—	1,014	696	202	78	—	38	363	137	514	
—	—	—	—	788	311	489	904	10,180	418	343	27	1,983	566	1,350	36	31	—	1,756	86	141	
14	811	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	1,232	—	—	910	450	502	1,244	29,672	522	360	27	1	3,318	1,477	1,638	134	31	38	2,312	278	728

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malom dolgozik			Miként üzi az őrleést			Hány vonó állatot tart		Milyen világítás alkalmaztatik			
		csak nappal	éjjel is		eladásra	bénban	saját fogyasztásra	lovak	egyebet	villany	gáz	petroleum, olaj	gyertya
			kivételesen	rendszeresen									
f) Tisza-Maros szöge.													
1	Arad megye	—	1	2	3	—	—	2	—	—	—	2	1
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény megye	—	4	3	7	—	—	49	12	—	—	7	—
4	Temes megye	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	2	—
5	Torontál megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	—	6	6	12	—	—	51	12	—	—	11	1
g) Erdély.													
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	3	3	—	—	14	—	—	—	3	—
3	Brassó »	—	3	8	8	3	—	43	4	—	2	9	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	1	—	1	—	—	4	—	—	—	1	—
6	Háromszék »	—	1	—	1	—	—	4	—	—	—	—	1
7	Hunyad »	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
8	Kis-Küküllő »	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	—	—	2	2	—	—	—	12	—	—	2	—
10	Maros-Torda »	—	2	—	2	—	—	5	—	—	—	2	—
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben megye	1	2	2	3	2	—	12	—	—	—	4	—
13	Szolnok-Doboka megye	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	2	11	15	22	6	—	82	16	—	2	23	1
	Magyarországban összesen	5	31	45	68	13	—	246	30	2	3	72	2
Összesítés.													
	a) Nagyobb ber. gőzmalmok	17	46	59	110	12	—	549	26	19	17	88	—
	b) Egyszerű gőzmalmok	455	319	14	60	693	35	488	25	—	—	676	7
	c) Nagyobb ber. vízimalmok	5	31	45	68	13	—	246	30	2	3	72	2
	Magyarországban összesen	477	396	118	238	718	35	1,283	81	21	20	836	9

A malom fenállása óta hányszor volt		Az őrlemények hol árusítatnak el				Részvénytársaságoknál mennyi							
tűzkár	robbanási kár	helyben	Magyarországban	Ausztriában	külföldön	a névleges részvény-tőke		a befizetett részvény-tőke		az elsőbbségi kölcsön-tőke		az összes tartalék	
						forint	kr	forint	kr	forint	kr	forint	kr
—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	5	6	4	8	439,000	—	439,000	—	—	—	—	164,000
—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	9	9	5	8	439,000	—	439,000	—	—	—	—	164,000
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	8	8	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	1	1	—	90,000	—	90,000	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	23	22	4	2	90,000	—	90,000	—	—	—	—	—
12	—	62	62	22	12	764,000	—	764,000	—	—	—	—	214,000
22	9	101	101	66	46	11,580,250	—	11,440,250	—	254,200	—	4,414,581	32
69	5	58	28	1	—	406,000	—	385,000	—	4,000	—	34,767	46
12	—	62	62	22	12	764,000	—	764,000	—	—	—	—	214,000
103	14	221	191	89	58	12,750,250	—	12,589,250	—	258,200	—	4,663,348	78

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok összes száma	E z e k k ö z ü l					A járgányok száma	A szélkerekek száma
			be van je-gyeze	nincs beje-gyeze	bérüzemben folytattatik	a tulajdo-nos kezeli			
D) Egyszerű vizimalmok.									
a) Duna bal partja.									
1	Árva megye	121	—	121	108	13	—	—	
2	Bars >	186	44	142	93	93	—	—	
3	Esztergom >	124	12	112	19	105	—	—	
4	Hont >	215	36	179	142	73	—	—	
5	Liptó >	113	14	99	61	52	—	—	
6	Nógrád >	147	3	144	121	26	—	—	
7	Nyitra >	666	62	604	173	493	—	—	
8	Pozsony >	484	192	292	74	410	—	—	
9	Trencsén >	450	48	402	115	335	—	—	
10	Turóc >	109	7	102	64	45	—	—	
11	Zólyom >	107	1	106	60	47	—	—	
	Összesen	2,722	419	2,303	1,030	1,692	—	—	
b) Duna jobb partja.									
1	Baranya megye	615	126	489	158	457	—	—	
2	Fejér >	195	5	190	67	128	—	—	
3	Győr >	175	8	167	5	170	—	—	
4	Komárom >	138	12	126	31	107	—	—	
5	Moson >	65	31	34	5	60	—	—	
6	Somogy >	258	22	236	149	109	—	—	
7	Sopron >	173	42	131	61	112	—	—	
8	Tolna >	325	31	294	65	260	—	—	
9	Vas >	339	34	305	134	205	—	—	
10	Veszprém >	250	29	221	172	78	—	—	
11	Zala >	486	53	433	150	336	—	—	
	Összesen	3,019	393	2,626	997	2,022	—	—	

A vizikerekek		A malomkőjára-tok száma	Miként üzi az őrlést				Hány vonó állá-tot tart		A malom fenállá-sa óta hány-szor volt tűzkár	Az őrlmények hol áru-sítottak el			
száma	lóereje		eladásra	bérben	vámra	saját fo-gyaszására	lovat	egyebet		helyben	Magyaror-szágban	Ausztriában	külföldön
140	288	143	5	108	5	3	1	4	13	5	1	—	—
281	834	296	24	134	27	1	45	5	40	18	7	—	—
138	381	144	—	25	99	—	11	—	—	—	—	—	—
295	768	293	11	192	12	—	46	—	70	9	7	—	—
171	673	174	2	102	1	8	37	2	19	2	—	—	—
217	522	216	6	27	114	—	37	6	29	6	3	—	—
905	2,313	933	9	524	116	17	201	34	179	5	9	—	—
671	1,911	679	10	321	153	—	219	36	73	7	2	—	—
575	1,617	589	23	388	39	—	79	70	134	18	18	2	—
145	324	142	3	103	—	3	18	2	16	3	—	—	—
208	816	204	9	55	43	—	90	12	25	5	5	—	—
3,746	10,447	3,813	102	1,979	609	32	784	171	598	78	52	2	—
728	1,465	745	80	149	386	—	243	12	52	56	41	—	—
294	825	303	3	148	44	—	142	—	10	3	—	—	—
186	435	186	8	149	18	—	8	—	1	8	1	—	—
182	530	187	3	53	82	—	42	2	7	2	2	2	—
77	390	83	3	—	62	—	8	—	4	—	3	—	—
393	876	410	18	—	240	—	243	3	19	3	15	—	—
402	922	420	1	169	1	2	110	11	29	1	1	—	—
388	887	381	5	225	92	3	144	2	17	5	—	—	—
776	2,174	849	16	293	30	—	326	94	46	13	6	—	—
454	1,281	464	3	200	42	5	346	6	18	2	1	—	—
695	1,757	749	46	254	155	31	342	18	39	23	26	—	—
4,570	11,542	4,777	186	1,640	1,152	41	1,954	148	242	116	96	2	—

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok összes száma	Ezek közül				A járgányok száma	A szélkerekek száma
			be van jégyezve	nincs bejégyezve	béruzemben folytattatik	a tulajdonos kezelt.		
c) Duna-Tisza köze								
1	Bács-Bodrog megye	297	60	237	9	258	—	—
2	Csongrád »	44	—	44	—	44	—	—
3	Heves »	115	8	107	67	48	—	—
4	Jász-Nagy-K.-Szolnok megye	50	11	39	3	47	—	—
5	Pest-Pilis-Solt-K.-Kun »	311	34	277	48	263	—	—
	Budapest sz. k. főváros	9	5	4	3	6	—	—
	Pest megye összesen	320	39	281	51	269	—	—
	Összesen	826	118	708	130	696	—	—
d) Tisza jobb partja								
1	Abauj-Torna megye	125	3	122	104	21	—	—
2	Bereg »	48	3	45	35	13	—	—
3	Borsod »	106	15	91	73	33	—	—
4	Gömör »	188	10	178	155	33	—	—
5	Sáros »	210	3	207	154	56	—	—
6	Szepes »	214	8	206	162	52	—	—
7	Ung »	103	2	101	39	64	—	—
8	Zemplén »	137	12	125	89	48	—	—
	Összesen	1,131	56	1,075	811	320	—	—
e) Tisza bal partja								
1	Békés megye	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar »	403	166	237	77	326	—	—
3	Hajdu »	—	—	—	—	—	—	—
4	Mármaros »	167	41	126	17	150	—	—
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	132	41	91	33	99	—	—
7	Szilágys »	192	39	153	51	141	—	—
8	Ugocsa »	23	7	16	—	23	—	—
	Összesen	917	294	623	178	739	—	—

A vizikerekek		A malomkőjáratok száma	Miként üzi az őrlést				Hány vonó állatot tart		A malom fenállása óta hányszor volt tűzkár	Az őrlemények hol árusítatnak el			
száma	lőereje		eladásra	béiben	vámra	saját fogyasztásra	lovat	egyebet		helyben	Magyarországban	Ausztriában	külföldön
298	900	311	48	18	231	—	25	—	—	47	7	—	—
54	247	45	—	—	44	—	7	—	—	—	—	—	—
221	423	207	15	65	33	2	105	2	4	15	—	—	—
59	151	59	1	8	41	—	2	—	—	1	—	—	—
385	935	384	8	129	174	—	68	6	10	3	6	—	—
9	29	9	5	1	3	—	1	—	—	5	—	—	—
394	964	393	13	130	177	—	69	6	10	8	6	—	—
1,026	2,685	1,015	77	221	526	2	208	8	14	71	13	—	—
351	694	329	9	19	97	—	129	24	18	7	3	—	—
62	116	60	6	7	16	19	12	14	—	3	3	—	—
306	632	291	5	82	19	—	86	14	8	5	—	—	—
458	1,219	443	6	—	169	13	64	6	24	6	—	—	—
335	866	333	15	24	157	14	60	22	59	15	3	—	—
435	1,319	437	2	1	211	—	130	8	50	—	1	1	—
170	430	158	3	45	36	19	11	2	16	2	3	—	—
251	618	259	—	—	137	—	61	10	26	—	—	—	—
2,368	5,894	2,310	46	178	842	65	553	100	201	38	18	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
561	1,226	581	1	—	390	12	28	8	30	—	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
255	546	247	11	19	118	19	10	—	10	7	4	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
216	538	220	9	59	53	11	18	2	10	9	—	—	—
267	501	273	1	100	59	32	13	15	5	—	1	—	—
32	88	30	1	16	1	5	3	8	3	—	1	—	—
1,331	2,899	1,351	23	194	621	79	72	33	58	16	7	—	—

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok összes száma	E z e k k ö z ü l				A járgányok száma	A szélkerekek száma
			be van je-gyezve	nincs beje-gyezve	béruzemben folytattatik	a tulajdonos kezeli		
f) Tisza-Maros szöge								
1	Arad megye	230	60	170	43	187	—	—
2	Csanád »	47	7	40	—	47	—	—
3	Krassó-Szörény megye	187	13	174	10	177	—	—
4	Temes megye	169	27	142	28	141	—	—
5	Torontál megye	54	10	44	—	54	—	—
	Összesen	687	117	570	81	606	—	—
g) Erdély								
1	Alsó-Fehér megye	303	89	214	46	257	—	—
2	Beszt.-Naszód »	187	66	121	29	158	—	—
3	Brassó »	49	4	45	42	7	—	—
4	Csik »	344	128	216	68	276	—	—
5	Fogaras »	124	39	85	88	36	—	—
6	Háromszék »	196	16	180	100	96	—	—
7	Hunyad »	815	285	530	80	735	—	—
8	Kis-Küküllő »	23	2	21	18	5	—	—
9	Kolozs »	170	11	159	47	123	—	—
10	Maros-Torda »	158	5	153	42	116	—	—
11	Nagy-Küküllő »	49	2	47	38	11	—	—
12	Szeben »	89	30	59	48	43	—	—
13	Szolnok-Doboka megye	223	58	165	47	176	—	—
14	Torda-Aranyos »	289	89	200	27	262	—	—
15	Udvarhely »	118	31	87	55	63	—	—
	Összesen	3,137	855	2,282	773	2,364	—	—
	Magyarországban összesen	12,439	2,252	10,187	4,000	8,439	—	—

A vizikerekek		A malomkőjáratok száma	Miként üzi az őrleést				Hány vonó állatot tart		A malom fenállása óta hányszor volt tüzkár	Az őrlemények hol árusítatnak el			
száma	lőereje		eladásra	bérben	vámra	saját fogyasztásra	lovat	egyebet		helyben	Magyarországban	Ausztriában	külföldön
282	923	291	5	10	215	—	8	—	3	5	4	—	—
54	158	47	—	29	12	6	35	—	1	—	—	—	—
269	559	284	10	128	24	25	33	4	8	9	3	—	—
262	962	259	—	127	42	—	68	8	2	—	—	—	—
56	157	56	—	18	36	—	10	—	—	—	—	—	—
923	2,754	937	15	312	329	31	154	12	14	14	7	—	—
404	663	406	11	104	119	69	70	156	5	8	6	—	—
307	606	305	4	59	68	56	8	4	1	1	3	—	—
110	242	110	9	40	—	—	110	6	3	8	4	—	2
428	693	448	—	47	281	16	160	112	29	—	—	—	—
260	559	263	—	99	19	6	24	4	26	—	—	—	—
334	703	333	4	156	36	—	317	26	6	1	3	—	—
956	1,609	965	21	627	67	110	37	63	35	17	—	—	—
85	225	83	—	15	3	5	2	8	3	—	—	—	—
254	530	242	3	57	92	18	12	26	13	2	1	—	—
305	675	316	4	14	118	22	3	26	8	4	—	—	—
112	227	116	3	26	10	10	8	2	1	3	—	—	—
192	464	207	6	32	12	39	56	6	4	5	1	—	—
375	792	379	3	61	131	28	—	4	9	4	—	—	—
413	940	397	—	172	99	18	37	9	2	—	—	—	—
237	608	223	1	25	82	10	35	25	22	—	1	—	—
4,772	9,536	4,793	69	1,534	1,127	407	879	477	167	53	19	—	2
18,736	45,757	18,996	518	6,058	5,206	657	4,604	949	1,294	386	212	5	2

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok összes száma	E z e k k ö z ü l				A járgányok száma	A szélkerekek száma
			be van je-gyezve	mines beje-gyezve	bérüzemben folytattatik	a tulajdo-nos kezeli		
E) Száraz malmok.								
a) Duna bal partja.								
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	
3	Esztergom »	5	1	4	1	4	5	
4	Hont »	1	—	1	—	1	1	
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	
6	Nógrád »	4	3	1	2	2	4	
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	
8	Pozsony »	2	1	1	—	2	5	
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	12	5	7	3	9	15	—
b) Duna jobb partja.								
1	Baranya megye	2	—	2	—	2	2	—
2	Fejér »	46	1	45	1	45	58	—
3	Győr »	23	—	23	—	23	23	—
4	Komárom »	8	—	8	—	8	9	—
5	Moson »	3	—	3	—	3	3	—
6	Somogy »	9	—	9	1	8	11	—
7	Sopron »	18	—	18	2	16	23	—
8	Tolna »	73	7	66	4	69	82	—
9	Vas »	8	—	8	—	8	8	—
10	Veszprém »	30	1	29	1	29	30	—
11	Zala »	2	—	2	—	2	4	—
	Összesen	222	9	213	9	213	253	—

A vizikerekek		A malomkőjára- tok száma	Miként üzi az őrlést				Hány vonó állat- tot tart		A malom fenállása óta hányszor volt tűzkár	Az őrlmények hol áru- sítottak el			
száma	lóereje		eladásra	bérben	vánra	saját fo- gyasztásra	lovat	egyebet		helyben	Magyaror- szágban	Ausztriában	külföldön
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	5	—	—	5	—	10	—	1	—	—	—	—
—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
—	—	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	12	—	2	9	1	14	2	1	—	—	—	—
—	—	2	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
—	—	47	—	22	24	—	92	4	—	—	—	—	—
—	—	23	—	14	9	—	36	—	2	—	—	—	—
—	—	8	—	2	6	—	11	—	1	—	—	—	—
—	—	3	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—
—	—	9	1	—	6	2	17	—	—	1	—	—	—
—	—	19	—	7	11	—	25	—	2	—	—	—	—
—	—	76	1	60	5	7	—	—	5	1	1	—	—
—	—	8	—	3	4	1	—	—	—	—	—	—	—
—	—	30	—	23	7	—	66	—	8	—	—	—	—
—	—	2	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—
—	—	227	2	132	78	10	251	4	19	2	1	—	—

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok összes száma	Ezek közül				A járgányok száma	A szélkerekek száma
			be van je-gyezve	nincs beje-gyezve	bérvizben folytatott	a tulajdonos kezeli		
c) Duna-Tisza köze.								
1	Bács-Bodrog megye	816	56	760	71	745	1057	—
2	Csongrád »	44	—	44	—	44	122	—
3	Heves megye	15	—	15	2	13	16	—
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	57	5	52	3	54	76	—
5	Pest-Pilis-Solt-K.-Kun »	132	5	127	13	119	159	—
	Budapest sz. k. főváros	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen	132	5	127	13	119	159	—
	Összesen	1.064	66	998	89	975	1.430	—
d) Tisza jobb partja.								
1	Abauj-Torna megye	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg »	7	—	7	—	7	3	—
3	Borsod »	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	3	—	3	—	3	4	—
	Összesen	10	—	10	—	10	12	—
e) Tisza bal partja.								
1	Békés megye	41	—	41	2	39	58	—
2	Bihar »	168	10	158	6	162	206	—
3	Hajdu »	161	1	160	7	154	184	—
4	Mármaros »	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs »	168	5	163	35	133	201	—
6	Szatmár »	96	7	89	11	85	118	—
7	Szilágy »	12	1	11	2	10	14	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	646	24	622	63	583	781	—

A vizikerekek		A malomkőjáratok száma	Miként üzi az őrlést				Hány vonó állatot tart		A malom fenállása óta hányszor volt tűzkar	Az őrlmények hol árusítatnak el			
száma	lőereje		eladásra	bérvizben	vámra	saját fogyasztásra	lovat	egyebet		helyben	Magyarországban	Austriában	külföldön
—	—	910	—	17	789	30	463	7	65	—	—	—	—
—	—	46	6	—	36	2	17	—	—	6	—	—	—
—	—	15	—	—	9	6	1	—	2	—	—	—	—
—	—	72	—	2	51	4	4	—	—	—	—	—	—
—	—	159	—	54	76	2	79	—	14	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	159	—	54	76	2	79	—	14	—	—	—	—
—	—	1.202	6	73	941	44	564	7	79	6	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	8	2	3	2	—	—	—	—	2	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	5	—	—	3	—	11	—	—	—	—	—	—
—	—	13	2	3	5	—	11	—	—	2	1	—	—
—	—	51	—	8	32	1	—	—	3	—	—	—	—
—	—	196	—	—	127	41	9	—	13	—	—	—	—
—	—	189	—	35	126	—	46	14	10	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	207	—	10	135	23	6	2	16	—	—	—	—
—	—	111	1	31	38	26	15	—	5	1	—	—	—
—	—	12	—	2	4	6	4	—	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	766	1	86	462	97	80	16	48	1	—	—	—

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok összes száma	E z e k k ö z ü l				A járgányok száma	A szélkerekek száma
			be van je-gyezve	nines beje-gyezve	bérüzemben folytatottak	a tulajdonos kezeli		
c) Duna-Tisza köze.								
1	Bács-Bodrog megye	118	5	113	6	112	—	210
2	Csongrád »	159	—	159	1	158	—	176
3	Heves »	5	—	5	—	5	—	5
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	88	5	83	5	83	—	97
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kún »	73	7	66	2	71	—	85
	Budapest sz. k. főváros	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen	73	7	66	2	71	—	85
	Összesen	443	17	426	14	429	—	573
d) Tisza jobb partja.								
1	Abauj-Torna megye	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg megye	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	1	—	1	—	1	—	2
	Összesen	1	—	1	—	1	—	2
e) Tisza bal partja.								
1	Békés megye	27	—	27	1	26	—	51
2	Bihar »	17	—	17	1	16	—	26
3	Hajdu »	10	—	10	2	8	—	12
4	Marmaros megye	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs »	3	—	3	1	2	—	3
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	57	—	57	5	52	—	92

A vizikerekek		A malomkéjérek száma	Miként üzi az őrlést				Hány vonó állatot tart		A malom fenállása óta hányszor volt tűzkár	Az őrlmények hol árusítatnak el			
száma	lőereje		eladásra	bérben	vámra	saját fogyasztásra	lovat	egyebet		helyben	Magyarországban	Ausztriában	külföldön
—	—	256	—	—	115	3	2	—	12	—	—	—	—
—	—	321	—	2	150	7	25	—	—	—	—	—	—
—	—	9	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—
—	—	192	—	10	77	1	11	—	1	—	—	—	—
—	—	147	—	29	43	1	5	—	4	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	147	—	29	43	1	5	—	4	—	—	—	—
—	—	925	—	43	387	13	43	—	17	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	52	—	9	13	5	—	—	—	—	—	—	—
—	—	36	—	—	14	3	—	—	—	—	—	—	—
—	—	23	—	—	10	—	—	—	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	5	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	116	—	9	40	8	—	—	1	—	—	—	—

III. A malmok az alkalmazott kőjáratok szerint.

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli		
			k ő j á r a t t a l											
A) Nagyobb berendezésű gőzmalmok.														
a) Duna bal partja.														
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
7	Nyitra »	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
8	Pozsony »	12	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	30	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	4
b) Duna jobb partja.														
1	Baranya megye	25	—	2	1	3	—	1	—	—	—	—	—	7
2	Fejér »	12	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
3	Győr »	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
4	Komárom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Moson »	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
6	Somogy »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7	Sopron »	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
8	Tolna »	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
9	Vas »	11	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
10	Veszprém »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zala »	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Összesen	79	—	4	2	4	1	3	—	2	—	1	—	17

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli		
			k ő j á r a t t a l											
c) Duna-Tisza köze														
1	Bács-Bodrog megye	52	—	4	1	—	—	1	4	—	—	—	1	11
2	Csongrád »	27	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	4
3	Heves »	22	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	13	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	35	—	—	—	1	1	—	—	2	1	—	1	6
	Budapest sz. k. főváros	414	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
	Pest megye összesen	449	—	—	—	1	1	—	—	2	1	—	1	19
	Összesen	563	—	4	2	3	2	7	4	—	1	16	—	39
d) Tisza jobb partja														
1	Abauj-Torna megye	17	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	3
2	Bereg »	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
3	Borsod »	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
4	Gömör »	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
5	Sáros »	7	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
6	Szepes »	14	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	3
7	Ung »	5	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
8	Zemplén »	27	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	4
	Összesen	89	—	—	—	1	3	3	3	2	2	—	1	15
e) Tisza bal partja														
1	Békés megye	8	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
2	Bihar »	23	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
3	Hajdu »	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
4	Marmaros »	6	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	15	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	3
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	74	—	1	3	—	1	—	1	1	—	3	—	10

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			k ő j á r a t t a l										
<i>f) Tisza-Maros szöge</i>													
1	Arad megye	35	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	4
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény »	13	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	4
4	Temes »	74	—	2	1	4	1	—	2	—	2	1	13
5	Torontál »	30	—	2	—	3	—	1	—	1	—	—	7
	Összesen	152	—	7	1	7	2	1	3	1	2	4	28
<i>g) Erdély</i>													
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	10	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	4
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	10	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	3
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka megye	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	27	—	3	3	3	—	—	—	—	—	—	9
	Magyarországban összesen	1,014	—	20	12	20	9	14	10	7	3	27	122

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			k ő j á r a t t a l										
<i>B) Egyszerű gőzmalmok.</i>													
<i>a) Duna bal partja.</i>													
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	40	1	11	3	2	—	—	—	—	—	—	17
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	43	1	11	4	2	—	—	—	—	—	—	18
<i>b) Duna jobb partja.</i>													
1	Baranya megye	46	—	10	4	2	—	1	—	—	—	—	17
2	Fejér »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom »	6	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2
5	Moson »	8	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	5
6	Somogy »	98	7	32	5	3	—	—	—	—	—	—	47
7	Sopron »	7	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	3
8	Tolna »	20	1	8	1	—	—	—	—	—	—	—	10
9	Vas »	12	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	4
10	Veszprém »	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
11	Zala »	43	1	15	4	—	—	—	—	—	—	—	20
	Összesen	246	13	74	17	7	—	1	—	—	—	—	112

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			k ő j á r a t t a l										
c) Duna-Tisza köze.													
1	Bács-Bodrog megye	122	3	27	12	4	1	—	—	1	—	—	48
2	Csongrád »	93	2	5	10	7	2	1	1	—	—	—	28
3	Heves »	70	3	16	6	3	1	—	—	—	—	—	29
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	126	*)3	16	10	6	2	1	1	2	—	—	41
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	172	2	24	13	7	2	2	1	2	—	1	54
	Budapest sz. k. főváros	84	—	1	3	3	1	1	—	—	—	—	9
	Pest megye összesen	206	2	25	16	10	3	3	1	2	—	1	63
	Összesen	617	13	89	54	30	9	5	3	5	—	1	209
d) Tisza jobb partja.													
1	Abauj-Torna megye	7	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3
2	Bereg »	21	2	6	1	1	—	—	—	—	—	—	10
3	Borsod »	28	3	7	2	—	1	—	—	—	—	—	13
4	Gömör »	5	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	17	1	3	2	1	—	—	—	—	—	—	7
8	Zemplén »	44	—	8	4	4	—	—	—	—	—	—	16
	Összesen	122	8	27	9	7	1	—	—	—	—	—	52
e) Tisza bal partja.													
1	Békés megye	151	—	22	11	7	1	3	—	—	—	2	46
2	Bihar »	126	12	38	3	4	1	—	—	1	—	—	59
3	Hajdu »	31	—	7	3	2	—	—	—	—	—	—	12
4	Marmaros »	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
5	Szabolcs »	64	10	18	2	3	—	—	—	—	—	—	33
6	Szatmár »	61	7	27	—	—	—	—	—	—	—	—	34
7	Szilágys »	80	8	8	2	—	—	—	—	—	—	—	18
8	Ugocsa »	18	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	9
	Összesen	485	37	131	21	16	2	3	—	1	—	2	213

*) Két malom nem bir kőjáráttal csak hengerszékkel.

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			k ő j á r a t t a l										
f) Tisza-Maros szöge.													
1	Arad megye	79	3	18	3	5	1	1	—	—	—	—	31
2	Csanád »	80	2	8	11	2	3	1	—	—	—	—	27
3	Krassó-Szörény megye	13	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	6
4	Temes megye	117	4	25	7	9	—	1	—	—	—	—	46
5	Torontál megye	120	3	32	10	3	1	1	—	—	—	—	50
	Összesen	409	12	88	32	19	5	4	—	—	—	—	160
g) Erdély.													
1	Alsó-Fehér megye	8	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
9	Kolozs »	5	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	26	—	3	4	2	—	—	—	—	—	—	9
12	Szeben »	7	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	3
13	Szolnok-Doboka megye	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely megye	8	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4
	Összesen	61	2	11	8	2	1	—	—	—	—	—	24
	Magyarországban összesen	1,983	86	431	145	83	18	13	3	6	—	3	738

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli		
			kőj á r a t t a l											
c) Nagyobb berendezésű vizimalmok.														
a) Duna bal partja.														
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	8	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	39	1	1	2	—	3	—	—	—	—	—	1	8
8	Pozsony »	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
9	Trencsén »	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Összesen	60	1	1	4	1	4	1	—	—	—	—	1	13
b) Duna jobb partja.														
1	Baranya megye	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	Fejér »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom »	14	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
5	Moson »	18	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	3
6	Somogy »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Sopron »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Tolna »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Vas »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
10	Veszprém »	8	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
11	Zala »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Összesen	45	1	2	—	—	1	2	1	2	—	—	—	9

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli		
			kőj á r a t t a l											
c) Duna-Tisza köze.														
1	Bács-Bodrog megye	8	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
2	Csongrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Heves »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Budapest sz. k. főváros	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Pest megye összesen	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Összesen	10	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	5
d) Tisza jobb partja.														
1	Abauj-Torna megye	22	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	3
2	Bereg »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	11	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2
4	Gömör »	19	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	3
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7	Ung »	9	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
8	Zemplén »	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Összesen	65	1	—	1	1	1	2	2	1	2	—	—	11
e) Tisza bal partja.														
1	Békés megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar »	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
3	Hajdú »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Mármaros »	5	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágys »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	8	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
			kőj á r a t t a l										
<i>f) Tisza-Maros szöge.</i>													
1	Arad megye	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény »	34	—	1	2	2	—	—	—	1	—	1	7
4	Temes »	8	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
5	Torontál »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	45	3	1	2	4	—	—	—	1	—	1	12
<i>g) Erdély.</i>													
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	16	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	3
3	Brassó »	33	—	5	3	1	2	—	—	—	—	—	11
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
6	Háromszék »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7	Hunyad »	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
8	Kis-Küküllő »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
9	Kolozs »	9	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2
10	Maros-Torda »	5	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben »	11	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	5
13	Szolnok-Doboka »	5	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
15	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	88	—	14	6	3	3	—	1	1	—	—	28
	Magyarországban összesen	321	7	22	16	9	9	5	4	5	2	2	81

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
			kőj á r a t t a l										
<i>D) Egyszerű vizimalmok.</i>													
<i>a) Duna bal partja.</i>													
1	Árva megye	143	104	13	3	1	—	—	—	—	—	—	121
2	Bars »	296	105	60	15	5	—	1	—	—	—	—	186
3	Esztergom »	144	110	10	2	2	—	—	—	—	—	—	124
4	Hont »	293	142	68	5	—	—	—	—	—	—	—	215
5	Liptó »	174	67	36	6	3	1	—	—	—	—	—	113
6	Nógrád »	216	92	44	9	1	1	—	—	—	—	—	147
7	Nyitra »	933	480	131	37	13	2	3	—	—	—	—	666
8	Pozsony »	679	330	116	35	3	—	—	—	—	—	—	484
9	Trencsén »	589	334	102	8	4	1	1	—	—	—	—	450
10	Turócz »	142	83	22	2	1	1	—	—	—	—	—	109
11	Zólyom »	204	43	44	14	3	—	2	1	—	—	—	107
	Összesen	3,813	1,890	646	136	36	6	7	1	—	—	—	2,722
<i>b) Duna jobb partja.</i>													
1	Baranya megye	745	501	104	6	2	2	—	—	—	—	—	615
2	Fejér »	303	129	43	13	5	1	4	—	—	—	—	195
3	Győr »	186	167	6	1	1	—	—	—	—	—	—	175
4	Komárom »	187	107	22	4	3	—	2	—	—	—	—	138
5	Moson »	83	59	1	1	2	1	1	—	—	—	—	65
6	Somogy »	410	131	106	19	1	—	1	—	—	—	—	258
7	Sopron »	420	23	72	62	13	3	—	—	—	—	—	173
8	Tolna »	381	274	47	3	1	—	—	—	—	—	—	325
9	Vas »	849	76	122	81	41	4	10	3	—	1	1	339
10	Veszprém »	464	77	143	25	4	—	—	—	—	—	1	250
11	Zala »	749	286	147	44	8	1	—	—	—	—	—	486
	Összesen	4,777	1,830	813	259	81	12	18	3	—	1	2	3,019

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A köjاراتok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon feletti		
			k ö j á r a t t a l											
c) Duna-Tisza köze.														
1	Bács-Bodrog megye	311	290	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—	297
2	Csongrád >	45	43	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
3	Heves >	207	52	43	14	3	3	—	—	—	—	—	—	115
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	59	47	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	50
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun >	384	265	32	7	5	—	1	—	1	—	—	—	311
	Budapest sz. k. főváros	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
	Pestmegye összesen	393	274	32	7	5	—	1	—	1	—	—	—	320
	Összesen	1,015	706	82	22	9	4	1	—	1	1	—	—	826
d) Tisza jobb partja.														
1	Abauj-Torna megye	329	39	36	19	18	3	2	4	2	2	—	—	125
2	Bereg >	60	38	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	48
3	Borsod >	291	27	28	26	11	5	6	1	1	—	1	—	106
4	Gömör >	443	54	61	45	19	4	2	—	3	—	—	—	188
5	Sáros >	333	141	42	11	9	3	4	—	—	—	—	—	210
6	Szepes >	437	106	65	19	12	7	—	2	1	1	1	—	214
7	Ung >	158	65	22	15	1	—	—	—	—	—	—	—	103
8	Zemplén >	259	50	69	10	5	1	1	—	—	—	—	1	137
	Összesen	2,310	520	331	147	75	23	15	7	7	3	3	—	1,131
e) Tisza bal partja.														
1	Békés megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar >	581	295	70	21	10	1	5	—	1	—	—	—	403
3	Hajdu >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Marmaros >	247	95	65	6	1	—	—	—	—	—	—	—	167
5	Szabolcs >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár >	220	82	26	10	14	—	—	—	—	—	—	—	132
7	Szilágys >	273	148	23	13	5	—	2	—	1	—	—	—	192
8	Ugocsa >	30	20	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	23
	Összesen	1,351	640	186	50	30	1	8	—	2	—	—	—	917

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A köjاراتok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon feletti		
			k ö j á r a t t a l											
f) Tisza-Maros szöge.														
1	Arad megye	291	183	41	—	5	—	1	—	—	—	—	—	230
2	Csanád >	47	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
3	Krassó-Szörény megye	284	119	48	12	7	1	—	—	—	—	—	—	187
4	Temes >	259	111	37	14	5	1	—	1	—	—	—	—	169
5	Torontál >	56	52	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54
	Összesen	937	512	128	26	17	2	1	1	—	—	—	—	687
g) Erdély.														
1	Alsó-Fehér megye	406	235	43	15	10	—	—	—	—	—	—	—	303
2	Beszter-Naszód >	305	115	47	13	7	2	2	1	—	—	—	—	187
3	Brassó >	110	11	24	6	7	1	—	—	—	—	—	—	49
4	Csik >	448	275	50	3	16	—	—	—	—	—	—	—	344
5	Fogarás >	203	23	80	11	5	3	2	—	—	—	—	—	124
6	Háromszék >	333	95	76	16	7	2	—	—	—	—	—	—	196
7	Hunyad >	965	689	109	12	4	—	1	—	—	—	—	—	815
8	Kis-Küküllő >	83	1	5	—	16	—	—	—	1	—	—	—	23
9	Kolozs >	242	121	35	9	4	—	—	—	1	—	—	—	170
10	Maros-Torda >	316	78	48	13	13	—	2	1	2	—	1	—	158
11	Nagy-Küküllő >	116	8	29	6	3	1	—	1	1	—	—	—	49
12	Szeben >	207	16	47	15	8	—	2	—	1	—	—	—	89
13	Szolnok-Doboka >	379	181	73	9	5	—	1	—	2	1	1	—	223
14	Torda-Aranyos >	397	212	65	4	3	3	—	—	2	—	—	—	289
15	Udvarhely >	223	43	60	4	8	2	1	—	—	—	—	—	118
	Összesen	4,793	2,053	791	136	116	14	11	3	10	1	2	—	3,137
	Magyarországban összesen	18,996	8,151	2,977	776	364	62	61	15	20	6	7	—	12,439

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			kőjáráttal										
E) Száraz malmok.													
a) Duna bal partja.													
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
4	Hont »	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony »	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
b) Duna jobb partja.													
1	Baranya megye	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
2	Fejér »	47	45	1	—	—	—	—	—	—	—	—	46
3	Győr »	23	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
4	Komárom »	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
5	Moson »	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
6	Somogy »	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
7	Sopron »	19	17	1	—	—	—	—	—	—	—	—	18
8	Tolna »	76	71	1	1	—	—	—	—	—	—	—	73
9	Vas »	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
10	Veszprém »	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
11	Zala »	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	Összesen	227	218	3	1	—	—	—	—	—	—	—	222

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			kőjáráttal										
c) Duna-Tisza köze.													
1	Bács-Bodrog megye	910	725	89	1	1	—	—	—	—	—	—	816
2	Csongrád »	46	42	2	—	—	—	—	—	—	—	—	44
3	Heves »	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	72	46	10	—	—	—	1	—	—	—	—	57
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	159	107	23	2	—	—	—	—	—	—	—	132
	Budapest sz. k. főváros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen	159	107	23	2	—	—	—	—	—	—	—	132
	Összesen	1,202	935	124	3	1	—	1	—	—	—	—	1,064
d) Tisza jobb partja.													
1	Abauj-Torna megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg »	8	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7
3	Borsod »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	5	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3
	Összesen	13	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	10
e) Tisza bal partja.													
1	Békés megye	51	31	10	—	—	—	—	—	—	—	—	41
2	Bihar »	196	142	24	2	—	—	—	—	—	—	—	168
3	Hajdu »	189	141	14	5	—	1	—	—	—	—	—	161
4	Máramaros megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs »	207	135	28	4	1	—	—	—	—	—	—	168
6	Szatmár »	111	82	13	1	—	—	—	—	—	—	—	96
7	Szilágy »	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	766	543	89	12	1	1	—	—	—	—	—	646

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bír										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			k ő j á r a t t a l										
g) Tisza-Maros szöge.													
1	Arad megye	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
2	Csanád »	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
3	Krassó-Szörény megye	6	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4
4	Temes megye	284	197	42	1	—	—	—	—	—	—	—	240
5	Torontál »	1,152	824	149	3	4	1	—	—	—	—	—	981
	Összesen	1,459	1,041	191	5	4	1	—	—	—	—	—	1,242
g) Erdély.													
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Besztercze-Naszód megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Magyarországban összesen	3,680	2,757	410	21	6	2	1	—	—	—	—	3,197

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A kőjáratok összes száma	Hány malom bír										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			k ő j á r a t t a l										
F) Szélmalmok.													
a) Duna bal partja.													
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
b) Duna jobb partja.													
1	Baranya megye	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
2	Fejér »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Győr »	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom »	5	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
5	Moson »	16	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	4
6	Somogy »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
7	Sopron »	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Tolna »	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	6
9	Vas »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
10	Veszprém »	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zala »	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
	Összesen	42	23	8	1	—	—	—	—	—	—	—	32

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A köjاراتok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			k ö j á r a t t a l										
c) Duna-Tisza köze.													
1	Bács-Bodrog megye	256	24	50	44	—	—	—	—	—	—	—	118
2	Csograd megye	321	27	102	30	—	—	—	—	—	—	—	159
3	Heves »	9	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	5
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	192	4	64	20	—	—	—	—	—	—	—	88
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	147	6	60	7	—	—	—	—	—	—	—	73
	Budapest sz. k. főváros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen	147	6	60	7	—	—	—	—	—	—	—	73
	Összesen	925	62	280	101	—	—	—	—	—	—	—	443
d) Tisza jobb partja.													
1	Abauj-Torna megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Összesen	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
e) Tisza bal partja.													
1	Békés megye	52	4	21	2	—	—	—	—	—	—	—	27
2	Bihar »	36	—	15	2	—	—	—	—	—	—	—	17
3	Hajdu »	23	1	5	4	—	—	—	—	—	—	—	10
4	Marmaros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs »	5	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	116	6	43	8	—	—	—	—	—	—	—	57

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A köjاراتok összes száma	Hány malom bir										A malmok összes száma
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és azon felüli	
			k ö j á r a t t a l										
f) Tisza-Maros szöge.													
1	Arad megye	5	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3
2	Csanád »	76	1	15	15	—	—	—	—	—	—	—	31
3	Krassó-Szörény megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Temes megye	19	2	4	3	—	—	—	—	—	—	—	9
5	Torontál »	154	20	25	24	3	—	—	—	—	—	—	72
	Összesen	254	24	46	42	3	—	—	—	—	—	—	115
g) Erdély.													
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	K.-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	M.-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	N.-Küküllő »	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Sz.-Doboka »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	T.-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Magyarországban összesen	1,343	115	330	152	3	—	—	—	—	—	—	650
Összesítés.													
a)	Nagyobb ber. gőzmalmok	1,014	—	20	12	20	9	14	10	7	3	27	122
b)	Egyszerű gőzmalmok	1,983	86	431	145	83	18	13	3	6	—	3	788
c)	Nagyobb ber. vízimalmok	321	7	22	16	9	9	5	4	5	2	2	81
d)	Egyszerű vízimalmok	18,996	8,151	2,977	776	364	62	61	15	20	6	7	12,439
e)	Szárazmalmok	3,680	2,757	410	21	6	2	1	—	—	—	—	3,197
f)	Szélmalomok	1,343	115	330	152	3	—	—	—	—	—	—	650
	Magyarországban összesen	27,337	11,116	4,240	1,122	485	100	94	32	38	11	39	17,277

IV. A malmok, az egy napi (24 órás) őrlőképesség nagysága szerint.

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			50-en aluli	50-100	100-500	500-1000	1000-1500	1500-2000	2000-en felüli
			méter mázsáig terjed						
A) Nagyobb berendezésű gőzmalmok.									
a) Duna bal partja.									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	
3	Esztergom megye	—	—	—	—	—	—	—	
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	
6	Nógrád »	1	—	—	1	—	—	—	
7	Nyitra »	1	—	1	—	—	—	—	
8	Pozsony »	2	1	—	1	—	—	—	
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	4	1	—	2	1	—	—	
b) Duna jobb partja.									
1	Baranya megye	7	7	—	—	—	—	—	
2	Fejér megye	2	1	—	1	—	—	—	
3	Győr »	1	—	—	1	—	—	—	
4	Komárom megye	—	—	—	—	—	—	—	
5	Moson »	1	—	—	1	—	—	—	
6	Somogy »	1	1	—	—	—	—	—	
7	Sopron »	1	—	1	—	—	—	—	
8	Tolna »	1	1	—	—	—	—	—	
9	Vas »	2	—	2	—	—	—	—	
10	Veszprém »	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zala »	1	—	1	—	—	—	—	
	Összesen	17	10	4	3	—	—	—	

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			50-en aluli	50-100	100-500	500-1000	1000-1500	1500-2000	2000-en felüli
			méter mázsáig terjed						
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	11	2	5	4	—	—	—	
2	Csongrád »	4	—	2	1	1	—	—	
3	Heves megye	3	—	—	3	—	—	—	
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	2	1	—	1	—	—	—	
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	6	—	1	5	—	—	—	
	Budapest sz. k. főváros	13	—	—	2	—	3	7	
	Pest megye összesen	19	—	1	7	—	3	7	
	Összesen	39	3	8	16	1	3	7	
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	3	—	1	2	—	—	—	
2	Bereg megye	1	—	1	—	—	—	—	
3	Borsod »	1	—	—	—	1	—	—	
4	Gömör »	1	—	1	—	—	—	—	
5	Sáros »	1	—	—	—	1	—	—	
6	Szepes »	3	1	1	1	—	—	—	
7	Ung »	1	—	1	—	—	—	—	
8	Zemplén »	4	—	1	3	—	—	—	
	Összesen	15	1	6	6	2	—	—	
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	1	—	—	1	—	—	—	
2	Bihar »	3	—	1	1	1	—	—	
3	Hajdu »	1	—	—	—	—	1	—	
4	Mármaros megye	2	1	1	—	—	—	—	
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szatmár »	3	2	—	1	—	—	—	
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—	
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	10	3	2	3	1	1	—	

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			50-en aluli	50-100	100-500	500-1000	1000-1500	1500-2000	2000-en felüli
			méter mázsáig terjed						
<i>f) Tisza-Maros szöge.</i>									
1	Arad megye	4	—	2	1	1	—	—	—
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény megye	4	2	1	1	—	—	—	—
4	Temes megye	13	2	7	3	1	—	—	—
5	Torontál »	7	—	6	1	—	—	—	—
	Összesen	28	4	16	6	2	—	—	—
<i>g) Erdély.</i>									
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó megye	4	3	1	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék megye	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	3	1	2	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda megye	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	1	—	1	—	—	—	—	—
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka megye	1	—	1	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Údvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	9	4	5	—	—	—	—	—
	Magyarországban összesen	122	26	41	36	7	4	7	1

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			10-en aluli	10-20	20-30	30-40	40-50	50-100	100-on felüli
			méter mázsáig terjed						
<i>B) Egyszerű gőzmalmok.</i>									
<i>a) Duna bal partja.</i>									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	1	—	1	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	17	—	—	2	3	2	7	3
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	18	—	1	2	3	2	7	3
<i>b) Duna jobb partja.</i>									
1	Baranya megye	17	—	3	2	2	5	4	1
2	Fejér »	1	—	—	—	—	—	—	1
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom »	2	—	1	—	—	—	1	—
5	Moson »	5	—	3	1	—	—	1	—
6	Somogy »	47	3	11	7	12	4	6	4
7	Sopron »	3	1	1	—	1	—	—	—
8	Tolna »	10	—	4	1	—	2	3	—
9	Vas »	4	—	2	1	—	1	—	—
10	Veszprém »	3	—	1	1	—	1	—	—
11	Zala »	20	—	8	2	5	3	2	—
	Összesen	112	4	34	15	20	16	17	6

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			10-en aluli	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	100-on felüli
			métermázsáig terjed						
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	48	3	22	5	9	—	4	2
2	Csongrád »	28	—	2	5	1	2	14	4
3	Heves »	29	—	1	3	4	3	12	6
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	41	—	7	4	3	2	13	12
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	54	2	7	2	3	5	22	13
	Budapest sz. k. főváros	9	—	—	—	—	—	1	8
	Pest megye összesen	63	2	7	2	3	5	23	21
	Összesen	209	5	39	22	20	12	66	45
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	3	—	1	1	1	—	—	—
2	Bereg megye	10	—	1	2	1	3	3	—
3	Borsod »	13	—	4	1	—	6	1	1
4	Gömör »	3	—	—	1	—	1	1	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	7	—	—	4	1	—	2	—
8	Zemplén »	16	—	2	2	1	6	4	1
	Összesen	52	—	8	11	4	16	11	2
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	46	—	1	4	7	4	16	14
2	Bihar »	59	—	2	3	6	8	30	10
3	Hajdu »	12	—	—	—	1	—	7	4
4	Marmaros »	2	—	1	—	—	1	—	—
5	Szabolcs »	33	—	2	4	6	9	9	3
6	Szatmár »	34	—	3	5	5	7	11	3
7	Szilágy »	18	—	1	3	5	5	3	1
8	Ugocsa »	9	—	1	1	4	2	1	—
	Összesen	213	—	11	20	34	36	77	35

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			10-en aluli	10-20	20-30	30-40	40-50	50-100	100-on felüli
			métermázsáig terjed						
f) Tisza-Maros szöge.									
1	Arad megye	31	—	6	5	2	2	12	4
2	Csanád »	27	—	1	2	4	5	9	6
3	Krassó-Szörény megye	6	—	—	1	2	1	2	—
4	Temes megye	46	—	8	3	6	8	16	5
5	Torontál »	50	—	12	6	7	6	17	2
	Összesen	160	—	27	17	21	22	56	17
g) Erdély.									
1	Alsó-Fehér megye	2	—	—	1	—	—	—	1
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó megye	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	1	—	—	1	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő megye	1	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	2	—	—	—	1	1	—	—
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	9	—	1	1	1	1	2	3
12	Szeben »	3	—	—	2	—	—	1	—
13	Szolnok-Doboka megye	2	1	1	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	4	—	—	2	1	—	1	—
	Összesen	24	1	2	7	3	2	4	5
	Magyarországban összesen	788	10	122	94	105	106	238	113

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			10-en aluli	10-20	20-30	30-40	40-50	50-100	100-on felüli
			méter mázsáig terjed						
C) Nagyobb berendezésű vízi- malmok.									
a) Duna bal partja.									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bars »	2	—	1	—	—	1	—	
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	
6	Nógrád »	—	—	—	—	—	—	—	
7	Nyitra »	8	2	3	1	—	—	2	
8	Pozsony »	1	—	1	—	—	—	—	
9	Trencsén »	1	—	—	1	—	—	—	
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zólyom »	1	—	—	—	—	—	1	
	Összesen	13	2	4	3	—	—	3	
b) Duna jobb partja.									
1	Baranya megye	1	1	—	—	—	—	—	
2	Fejér »	—	—	—	—	—	—	—	
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	
4	Komárom »	2	—	—	—	1	—	1	
5	Moson »	3	—	—	1	—	—	2	
6	Somogy »	—	—	—	—	—	—	—	
7	Sopron »	—	—	—	—	—	—	—	
8	Tolna »	—	—	—	—	—	—	—	
9	Vas »	1	—	1	—	—	—	—	
10	Veszprém »	1	—	—	—	—	—	1	
11	Zala »	1	—	1	—	—	—	—	
	Összesen	9	1	2	1	1	—	3	

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			10-en aluli	10-20	20-30	30-40	40-50	50-100	100-on felüli
			méter mázsáig terjed						
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	4	—	2	1	—	1	—	
2	Csongrád »	—	—	—	—	—	—	—	
3	Heves »	—	—	—	—	—	—	—	
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	—	—	—	—	—	—	—	
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	—	—	—	—	—	—	—	
	Budapest sz. k. főváros	1	1	—	—	—	—	—	
	Pest megye összesen	1	1	—	—	—	—	—	
	Összesen	5	1	2	1	—	1	—	
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	3	—	—	—	—	1	1	
2	Bereg »	—	—	—	—	—	—	—	
3	Borsod »	2	1	—	—	1	—	—	
4	Gömör »	3	—	—	1	—	1	1	
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szepes »	1	—	1	—	—	—	—	
7	Ung »	1	—	—	—	—	—	1	
8	Zemplén »	1	—	1	—	—	—	—	
	Összesen	11	1	2	1	1	2	2	
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bihar »	1	—	—	1	—	—	—	
3	Hajdu »	—	—	—	—	—	—	—	
4	Marmaros megye	2	—	—	2	—	—	—	
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—	
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—	
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	3	—	—	3	—	—	—	

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			10-en aluli	10-20	20-30	30-40	40-50	50-100	100-on felüli
			métermázsáig terjed						
<i>f) Tisza-Maros szöge.</i>									
1	Arad megye	3	3	—	—	—	—	—	—
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény megye	7	—	—	—	2	—	2	3
4	Temes megye	2	—	—	—	1	—	1	—
5	Torontál megye	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	12	3	—	—	3	—	3	3
<i>g) Erdély.</i>									
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	3	—	—	—	2	—	—	1
3	Brassó »	11	4	3	2	1	—	1	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás »	1	—	1	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	1	—	—	1	—	—	—	—
7	Hunyad »	1	—	1	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	1	1	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	2	—	1	—	—	—	1	—
10	Maros-Torda »	2	1	1	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben »	5	—	4	—	1	—	—	—
13	Szolnok-Doboka megye	1	—	—	1	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely megye	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	28	6	11	4	4	—	2	1
	Magyarországban összesen	81	14	21	13	9	3	11	10

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-en felüli
			métermázsáig terjed						
<i>D) Egyszerű vizimalmok.</i>									
<i>a) Duna bal partja.</i>									
1	Árva megye	121	110	10	1	—	—	—	—
2	Bars »	186	120	57	7	2	—	—	—
3	Esztergom »	124	50	70	4	—	—	—	—
4	Hont »	215	134	71	6	4	—	—	—
5	Liptó »	113	72	35	3	1	2	—	—
6	Nógrád »	147	106	25	8	5	1	1	1
7	Nyitra »	666	471	153	31	6	1	3	1
8	Pozsony »	484	289	122	32	40	1	—	—
9	Trencsén »	450	417	20	11	2	—	—	—
10	Turóc »	109	105	4	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	107	53	28	22	2	2	—	—
	Összesen	2,722	1,927	595	125	62	7	4	2
<i>b) Duna jobb partja.</i>									
1	Baranya megye	615	581	31	2	—	—	—	1
2	Fejér »	195	129	50	9	1	3	3	—
3	Győr »	175	80	92	3	—	—	—	—
4	Komárom »	138	92	34	10	1	—	1	—
5	Moson »	65	17	35	7	6	—	—	—
6	Somogy »	258	165	57	27	7	1	1	—
7	Sopron »	173	92	43	29	8	—	1	—
8	Tolna »	325	246	76	3	—	—	—	—
9	Vas »	339	224	53	48	10	1	2	1
10	Veszprém »	250	164	57	23	4	—	1	1
11	Zala »	486	374	68	36	6	2	—	—
	Összesen	3,019	2,164	596	197	43	7	9	3

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-en felüli
			méter mázsáig terjed						
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	297	225	54	11	—	1	6	—
2	Csongrád »	44	4	—	35	5	—	—	—
3	Heves »	115	50	45	15	3	2	—	—
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	50	42	5	—	1	1	—	1
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	311	176	105	25	1	1	1	2
	Budapest sz. k. főváros	9	3	4	2	—	—	—	—
	Pest megye összesen	320	179	109	27	1	1	1	2
	Összesen	826	500	213	88	10	5	7	3
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	125	71	28	14	5	4	1	2
2	Bereg »	48	40	6	1	1	—	—	—
3	Borsod »	106	32	37	20	6	4	4	3
4	Gömör »	188	116	42	16	7	6	—	1
5	Sáros »	210	196	4	5	4	1	—	—
6	Szepes »	214	154	31	22	3	4	—	—
7	Ung »	103	67	21	10	5	—	—	—
8	Zemplén »	137	106	24	6	—	—	1	—
	Összesen	1,131	782	193	94	31	19	6	6
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar »	403	346	23	20	6	3	2	3
8	Hajdu »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Mármaros »	167	135	23	4	1	—	1	3
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	132	77	30	13	5	2	3	2
7	Szilágy »	192	158	20	11	2	1	—	—
8	Ugocsa »	23	16	6	—	1	—	—	—
	Összesen	917	732	102	48	15	6	6	8

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-en felüli
			méter mázsáig terjed						
f) Tisza-Maros szöge.									
1	Arad megye	230	174	45	2	—	2	3	4
2	Csanád »	47	32	4	11	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény »	187	142	24	9	4	1	3	4
4	Temes »	169	101	23	23	16	—	3	3
5	Torontál »	54	47	6	1	—	—	—	—
	Összesen	687	496	102	46	29	3	9	11
g) Erdély.									
1	Alsó-Fehér megye	303	254	21	17	2	6	1	2
2	Besztercze-Naszód »	187	159	8	9	6	2	2	1
3	Brassó »	49	18	18	9	4	—	—	—
4	Csik »	344	302	36	5	1	—	—	—
5	Fogaras »	124	95	13	7	4	2	3	—
6	Háromszék »	196	165	21	6	3	—	—	1
7	Hunyad »	815	714	78	23	3	—	—	2
8	Kis-Küküllő »	23	3	8	9	3	4	1	—
9	Kolozs »	170	150	10	4	2	2	—	2
10	Maros-Torda »	158	112	26	12	—	3	2	3
11	Nagy-Küküllő »	49	32	7	5	1	—	—	4
12	Szeben »	89	36	9	17	12	6	5	4
13	Szolnok-Doboka »	223	184	25	9	4	—	1	—
14	Torda-Aranyos »	289	264	17	4	2	—	—	2
15	Udvarhely »	118	87	13	6	2	5	—	—
	Összesen	3,137	2,575	305	142	49	30	15	21
	Magyarországban összesen	12,439	9,176	2,106	740	290	77	56	54

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-en felüli
			méter mázsáig terjed						
E) Száraz malmok.									
a) Duna bal partja.									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	
3	Esztergom »	5	5	—	—	—	—	—	
4	Hont »	1	1	—	—	—	—	—	
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	
6	Nógrád »	4	4	—	—	—	—	—	
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	—	
8	Pozsony »	2	2	—	—	—	—	—	
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	12	12	—	—	—	—	—	
b) Duna jobb partja.									
1	Baranya megye	2	2	—	—	—	—	—	
2	Fejér »	46	35	10	1	—	—	—	
3	Győr »	23	22	1	—	—	—	—	
4	Komárom »	8	7	1	—	—	—	—	
5	Moson »	3	3	—	—	—	—	—	
6	Somogy »	9	9	—	—	—	—	—	
7	Sopron »	18	17	1	—	—	—	—	
8	Tolna »	73	63	9	1	—	—	—	
9	Vas »	8	8	—	—	—	—	—	
10	Veszprém »	30	27	3	—	—	—	—	
11	Zala »	2	2	—	—	—	—	—	
	Összesen	222	195	25	2	—	—	—	

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-en felüli
			méter mázsáig terjed						
c) Duna-Tisza köze									
1	Bács-Bodrog megye	816	661	131	24	—	—	—	
2	Csongrád »	44	39	4	1	—	—	—	
3	Heves »	15	9	6	—	—	—	—	
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	57	43	13	1	—	—	—	
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	132	73	47	10	2	—	—	
	Budapest sz. k. főváros	—	—	—	—	—	—	—	
	Pest megye összesen	132	73	47	10	2	—	—	
	Összesen	1,064	825	201	36	2	—	—	
d) Tisza jobb partja									
1	Abauj-Torna megye	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bereg »	7	5	2	—	—	—	—	
3	Borsod »	—	—	—	—	—	—	—	
4	Gömör »	—	—	—	—	—	—	—	
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—	
8	Zemplén »	3	3	—	—	—	—	—	
	Összesen	10	8	2	—	—	—	—	
e) Tisza bal partja									
1	Békés megye	41	8	24	9	—	—	—	
2	Bihar »	168	115	26	22	5	—	—	
3	Hajdu »	161	126	27	7	1	—	—	
4	Marmaros »	—	—	—	—	—	—	—	
5	Szabolcs »	168	141	24	3	—	—	—	
6	Szatmár »	96	65	24	5	2	—	—	
7	Szilágys »	12	10	2	—	—	—	—	
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	646	465	127	46	8	—	—	

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-en felüli
			méter mázsáig terjed						
f) Tisza Maros szöge.									
1	Arad megye	9	6	3	—	—	—	—	—
2	Csanád »	8	5	3	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény megye	4	3	1	—	—	—	—	—
4	Temes megye	240	150	74	12	4	—	—	—
5	Torontál »	981	579	308	75	18	1	—	—
	Összesen	1,242	743	389	87	22	1	—	—
g) Erdély.									
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Osik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	1	1	—	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka megye	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1	1	—	—	—	—	—	—
	Magyarországban összesen	3,197	2,249	744	171	32	1	—	—

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50 --
			méter mázsáig terjed						
F) Szélmalmok.									
a) Duna bal partja.									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	1	1	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1	1	—	—	—	—	—	—
b) Duna jobb partja.									
1	Baranya megye	1	—	1	—	—	—	—	—
2	Fejér »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Győr »	2	2	—	—	—	—	—	—
4	Komárom »	4	2	2	—	—	—	—	—
5	Moson »	11	7	1	2	—	1	—	—
6	Somogy »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Sopron »	6	4	2	—	—	—	—	—
8	Tolna »	3	1	1	1	—	—	—	—
9	Vas »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Veszprém »	4	4	—	—	—	—	—	—
11	Zala »	1	1	—	—	—	—	—	—
	Összesen	32	21	7	3	—	1	—	—

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-en felüli
			méter mázsáig terjed						
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	118	61	32	17	8	—	—	—
2	Csongrád »	159	51	74	31	8	—	—	—
3	Heves »	5	—	—	3	1	—	1	—
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	88	25	24	12	18	2	6	1
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	73	23	33	11	2	4	—	—
	Budapest sz. k. főváros	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen	73	23	33	11	2	4	—	—
	Összesen	443	160	163	74	32	6	7	1
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg megye	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	1	—	1	—	—	—	—	—
	Összesen	1	—	1	—	—	—	—	—
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	27	2	1	4	5	5	4	6
2	Bihar »	17	2	3	4	2	2	—	4
3	Hajdu »	10	1	—	3	—	—	4	2
4	Marmaros »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs »	3	1	1	1	—	—	—	—
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágys »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	57	6	5	12	7	7	8	12

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége						
			1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50 felüli
			méter mázsáig terjed						
f) Tisza-Maros szöge.									
1	Arad megye	3	—	1	1	1	—	—	—
2	Csanád »	31	4	9	4	12	2	—	—
3	Krassó-Szörény megye	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Temes megye	9	4	3	1	1	—	—	—
5	Torontál megye	72	21	22	15	10	2	—	2
	Összesen	115	29	35	21	24	4	—	2
g) Erdély.									
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód megye	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarasz »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	1	—	1	—	—	—	—	—
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka »	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1	—	1	—	—	—	—	—
	Magyarországban összesen	650	217	212	110	63	18	15	15

Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége					
		1-5	5-10	10-20	20-30	30-40	40-50
		métermázsáig terjed					
Összesítés.							
a) Nagyobb ber. gőzmalmok . . .	122	—	—	—	—	—	26
b) Egyszerű gőzmalmok	788	—	10	122	94	105	106
c) Nagyobb ber. vizimalmok . . .	81	—	14	21	13	9	3
d) Egyszerű vizimalmok	12,439	9,176	2,106	740	230	77	56
e) Szárazmalmok	3,197	2,249	744	171	32	1	—
f) Szélmalmok	650	217	212	110	63	18	15
Magyarországban összesen . . .	17,277	11,642	3,086	1,164	492	210	206

Az országrész és megye megnevezése	A malmok száma	A malmok egy napi őrlőképessége					
		50-100	100-500	500-1000	1000-1500	1500-2000	2000-en felüli
		métermázsáig terjed					
Összesítés.							
a) Nagyobb ber. gőzmalmok . . .	122	41	36	7	4	7	1
b) Egyszerű gőzmalmok	788	238	113	—	—	—	—
c) Nagyobb ber. vizimalmok . . .	81	11	10	—	—	—	—
d) Egyszerű vizimalmok	12,439	54	—	—	—	—	—
e) Szárazmalmok	3,197	—	—	—	—	—	—
f) Szélmalmok	650	15	—	—	—	—	—
Magyarországban összesen . . .	17,277	359	159	7	4	7	1

V. Az 1884-ben tényleg megőrölt különféle gabonanemek mennyisége, malom-kategóriák szerint.

Tolyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze-res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		métermázsákban								
A) Nagyobb berendezésű gőzmalmok.										
a) Duna bal partja.										
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Nógrád »	191,579	2,800	—	—	—	—	—	194,379	
7	Nyitra »	58,500	—	—	—	—	—	—	58,500	
8	Pozsony »	300	95,350	—	400	—	100	—	96,150	
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	250,379	98,150	—	400	—	100	—	349,029	
b) Duna jobb partja.										
1	Baranya megye	42,000	13,151	—	50	100	500	—	100	55,901
2	Fejér »	58,219	—	—	—	—	—	—	—	58,219
3	Győr »	81,000	—	—	—	—	—	—	—	81,000
4	Komárom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Moson »	41,600	5,700	—	2,800	—	—	—	—	50,100
6	Somogy »	1,700	340	—	—	—	1,000	—	—	3,040
7	Sopron »	15,075	3,000	—	2,025	—	—	—	—	20,100
8	Tolna *) »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Vas »	23,855	4,651	—	740	—	—	—	—	29,246
10	Veszprém »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zala »	200	750	—	—	—	—	—	—	950
	Összesen	263,649	27,592	—	5,615	100	1,500	—	100	298,556

*) A Tolna megye területén létező n. ber. gőzmalom csak 1885. év elején alakult.

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
c) Duna-Tisza köze.										
1	Bács-Bodrog megye . . .	185,953	4,600	—	2,800	—	850	3,159	—	197,362
2	Csongrád » . . .	207,800	2,000	—	880	—	240	—	—	210,720
3	Heves » . . .	33,344	11,349	—	1,215	—	1,168	—	—	47,076
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	22,070	—	—	—	—	—	—	—	22,070
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun megye	121,971	100,286	320	3,490	—	3,157	—	—	229,224
	Budapest sz. k. főváros.	5,367,219	45,335	—	113,000	—	—	20,000	—	5,545,554
	Pest megye összesen	5,489,190	145,621	320	116,490	—	3,157	20,000	—	5,774,778
	Összesen . . .	5,938,357	163,570	320	121,185	—	5,415	23,159	—	6,252,006
d) Tisza jobb partja.										
1	Abauj-Torna megye . . .	114,200	6,750	—	—	—	—	—	—	120,950
2	Bereg » . . .	30,000	—	—	—	—	—	—	—	30,000
3	Borsod » . . .	114,158	3,176	—	—	—	—	—	—	117,334
4	Gömör » . . .	5,500	2,500	—	—	—	—	—	—	8,000
5	Sáros » . . .	156,889	7,568	—	—	—	—	—	—	164,457
6	Szepes » . . .	55,578	11,943	—	865	—	—	—	1,461	69,847
7	Ung » . . .	15,000	1,100	—	—	—	—	—	—	16,100
8	Zemplén » . . .	82,660	13,700	—	500	—	—	—	1,200	98,060
	Összesen . . .	578,985	46,787	—	1,365	—	—	—	2,661	624,748
e) Tisza bal partja.										
1	Békés megye . . .	45,000	—	—	—	—	—	—	—	45,000
2	Bihar » . . .	320,043	2,099	—	—	—	—	—	—	322,142
3	Hajdu » . . .	273,462	—	—	—	—	—	—	—	273,462
4	Marmaros » . . .	8,030	1,452	—	—	—	1,500	—	—	10,982
5	Szabolcs » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár » . . .	132,451	5,000	—	—	—	—	—	—	137,451
7	Szilágy » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen . . .	778,986	8,551	—	—	—	1,500	—	—	789,037

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen		
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb	
		m é t e r m á z s á k b a n									
f) Tisza-Maros szüge.											
1	Arad megye . . .	236,500	—	3,225	1,500	—	—	1,200	—	292,425	
2	Csanád » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Krassó-Szörény megye . . .	108,000	2,000	—	—	—	—	1,395	—	111,395	
4	Temes megye . . .	446,407	12,516	—	4,500	—	—	4,600	—	468,023	
5	Torontál » . . .	280,135	600	6,000	—	—	—	300	—	287,035	
	Összesen . . .	1,121,042	15,116	9,225	6,000	—	—	7,495	—	1,158,878	
g) Erdély.											
1	Alsó-Fehér megye . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Beszt.-Naszód megye . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Brassó megye . . .	38,778	—	—	—	—	—	—	—	38,778	
4	Csik » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Fogaras » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Háromszék megye . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Hunyad » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Kis-Küküllő » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Kolozs » . . .	38,653	—	—	—	—	—	7,200	—	45,853	
10	Maros-Torda » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Nagy-Küküllő megye . . .	1,631	182	2,377	—	—	—	4,931	—	9,121	
12	Szeben megye . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
13	Szolnok-Doboka megye . . .	6,200	—	—	—	—	—	—	—	6,200	
14	Torda-Aranyos » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	Udvarhely megye . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen . . .	85,262	182	2,377	—	—	—	12,131	—	99,952	
	Magyarországban összesen	9,011,660	359,898	11,922	134,565	100	—	28,141	23,159	2,761	9,572,206

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze-res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		métermázsákban								
B) Egyszerű gőzmalmok.										
a) Duna bal partja.										
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Esztergom »	150	20	—	—	—	30	—	200	
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Nógrád »	15,530	21,920	3,550	4,195	87	6,390	—	54,102	
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	15,680	21,940	3,550	4,195	87	6,420	—	54,302	
b) Duna jobb partja.										
1	Baranya megye	20,781	8,131	10,382	4,337	727	11,880	30	57,804	
2	Fejér »	—	—	—	750	—	750	—	1,500	
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Komárom »	6,827	3,614	1,490	1,847	—	673	—	14,451	
5	Moson »	275	672	—	7,043	—	1,110	—	9,100	
6	Somogy »	39,476	47,231	3,616	9,348	30	20,819	—	130,748	
7	Sopron »	913	5,325	—	1,016	—	457	—	7,711	
8	Tolna »	7,693	7,105	—	2,533	—	4,315	—	21,646	
9	Vas »	3,060	4,740	—	—	1,075	744	—	14,189	
10	Veszprém »	76	90	—	715	—	484	—	1,365	
11	Zala »	17,565	30,520	—	2,255	—	6,731	—	72,871	
	Összesen	96,666	107,428	15,488	29,844	1,832	47,963	30	331,385	

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze-res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		métermázsákban								
c) Duna-Tisza köze.										
1	Bács-Bodrog megye	57,457	6,076	4,780	13,962	500	14,216	—	116,515	
2	Csongrád megye	164,569	15,930	7,000	61,118	—	49,669	1,648	299,934	
3	Heves »	46,301	29,319	—	9,257	80	13,817	215	98,989	
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	268,873	66,901	313	78,893	—	34,764	26	449,820	
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	93,372	123,441	38,641	110,949	—	102,651	10,042	485,354	
	Budapest sz. k. főv.	—	—	—	242,596	—	425,275	—	667,871	
	Pest megye összesen	93,372	123,441	38,641	353,545	—	527,926	10,042	1,153,225	
	Összesen	630,572	241,667	50,734	516,775	580	640,392	11,931	2,118,433	
d) Tisza jobb partja.										
1	Abauj-Torna megye	60	2,500	—	2,200	—	8,040	—	12,800	
2	Bereg megye	9,260	9,920	—	530	500	8,255	—	28,465	
3	Borsod »	20,195	20,736	800	53,779	—	50,073	—	145,583	
4	Gömör »	3,145	2,997	1,760	2,045	31	3,136	—	13,130	
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Ung »	7,150	6,860	—	1,738	333	3,596	150	19,977	
8	Zemplén »	13,696	16,204	—	7,020	32	1,361	—	4,408	
	Összesen	53,506	59,217	2,560	67,312	896	74,461	150	262,676	
e) Tisza bal partja.										
1	Békés megye	222,192	17,266	10,790	73,726	350	50,155	412	374,891	
2	Bihar »	130,485	83,416	9,875	12,723	—	15,372	—	251,871	
3	Hajdu »	173,030	144,960	—	50,000	—	52,720	250	420,960	
4	Marmaros »	78	152	—	—	41	96	—	387	
5	Szabolcs »	19,346	52,974	—	8,750	—	18,854	—	99,924	
6	Szatmár »	46,781	14,282	3,535	—	392	20,134	—	85,124	
7	Szilágy »	15,938	10,568	600	—	—	26,542	—	53,648	
8	Ugocsa »	9,340	1,484	—	1,177	298	6,780	—	19,079	
	Összesen	617,190	325,102	24,800	146,376	1,081	190,653	662	1,305,884	

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
f) Tisza-Maros szüge.										
1	Arad megye	61,971	3,508	22,712	12,258	70	22,825	—	—	123,344
2	Csanád »	111,802	12,815	2,392	22,310	—	30,358	30	255	179,962
3	Krassó-Szörény megye .	1,716	285	—	—	250	3,269	—	—	5,520
4	Temes megye	111,925	18,865	13,820	4,183	254	22,850	—	240	172,137
5	Torontál megye	134,559	8,343	16,820	13,784	—	36,450	—	454	210,410
	Összesen	421,973	43,816	55,744	52,535	574	115,752	30	949	691,373
g) Erdély.										
1	Alsó-Fehér megye	4,030	—	—	—	—	8,035	—	—	12,065
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	1,400	1,400	—	—	—	1,000	—	—	3,800
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	3,400	3,540	—	—	—	4,000	—	—	10,940
9	Kolozs »	1,000	1,250	—	—	—	5,915	—	—	8,165
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	14,570	2,289	8,913	—	—	17,518	—	—	43,290
12	Szeben »	2,450	1,120	—	—	380	5,500	—	—	9,450
13	Szolnok-Doboka megye .	—	100	—	—	30	1,218	—	—	1,348
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely megye	4,000	2,750	—	—	—	1,350	—	—	8,100
	Összesen	30,850	12,449	8,913	—	410	44,536	—	—	97,158
	Magyarországban összesen	1.866,437	811,619	161,739	817,037	5,460	1.120,177	12,803	65,939	4.861,261

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
C) Nagyobb berendezésű vizimalmok.										
a) Duna bal partja.										
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	32,940	3,834	—	—	—	—	—	—	36,774
3	Esztergom megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	43,815	3,655	173	488	—	144	1	—	48,276
8	Pozsony »	—	6,000	—	—	—	—	—	—	6,000
9	Trencsén »	1,826	5,089	—	920	—	—	—	—	7,835
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	41,000	500	—	—	—	—	—	—	41,500
	Összesen	119,581	19,078	173	1,408	—	144	1	—	140,335
b) Duna jobb partja.										
1	Baranya megye	700	300	—	—	—	—	—	—	1,000
2	Fejér »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom »	27,150	850	—	—	—	—	—	—	28,000
5	Moson »	28,870	20,197	—	5,471	2	2,062	40	—	56,642
6	Somogy »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Sopron »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Tolna »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Vas »	1,000	1,000	—	—	—	—	—	—	2,000
10	Veszprém »	80,000	—	—	—	—	—	—	—	80,000
11	Zala »	4,000	1,200	—	—	—	—	—	—	5,200
	Összesen	141,720	23,547	—	5,471	2	2,062	40	—	172,842

Folyó szám	Az országrészt és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrzött							Összesen	
		buza	rozsa	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
c) Duna-Tisza köze.										
1	Bács-Bodrog megye . . .	31,844	—	—	—	—	—	—	31,844	
2	Csongrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Heves »	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kún »	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Budapest sz. k. főv.	2,200	1,300	—	—	—	—	—	3,500	
	Pest megye összesen	2,200	1,300	—	—	—	—	—	3,500	
	Összesen	34,044	1,300	—	—	—	—	—	35,344	
d) Tisza jobb partja.										
1	Abauj-Torna megye . . .	57,879	12,870	75	1,350	—	123	—	563	72,860
2	Bereg megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	800	110	—	1,300	—	—	1,330	—	3,540
4	Gömör »	14,846	7,225	—	2,604	—	50	106	—	24,831
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	3,065	—	—	—	—	3,065
7	Ung »	36,000	3,600	—	—	—	—	—	—	39,600
8	Zemplén »	1,700	190	—	—	—	100	—	—	1,990
	Összesen	111,225	23,995	75	8,319	—	273	1,436	563	145,886
e) Tisza bal partja.										
1	Békés megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar »	6,000	—	—	—	—	—	—	—	6,000
3	Hajdú »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Marmaros megye	5,000	350	—	—	—	—	—	—	5,350
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	11,000	350	—	—	—	—	—	—	11,350

Folyó szám	Az országrészt és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrzött							Összesen	
		buza	rozsa	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
f) Tisza-Maros szöge.										
1	Arad megye	3,400	200	—	50	—	—	—	3,650	
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Krassó-Szörény megye . .	205,919	—	—	—	—	885	—	206,804	
4	Temes megye	17,339	850	—	—	—	—	—	18,189	
5	Torontál megye	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	226,658	1,050	—	50	—	885	—	228,643	
g) Erdély.										
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Beszta-Naszód »	36,385	250	—	—	—	3,500	—	40,135	
3	Brassó »	41,460	1,225	900	350	—	80	—	44,015	
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Fogarás »	547	547	—	—	—	300	10	1,404	
6	Háromszék »	3,500	—	—	—	—	—	—	3,500	
7	Hunyad »	600	—	—	—	—	—	—	600	
8	Kis-Küküllő »	2,082	—	—	—	—	—	—	2,082	
9	Kolozs »	30,898	649	—	—	—	1,129	—	32,676	
10	Maros-Torda »	4,410	—	—	—	—	—	—	4,410	
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	Szeben »	21,950	—	—	—	—	—	—	21,950	
13	Szolnok-Doboka megye . .	8,000	—	—	—	—	—	—	8,000	
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	149,832	2,671	900	350	—	5,009	10	158,772	
	Magyarországban összesen	794,060	71,991	1,148	15,598	2	8,373	1,487	563	893,222

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrlt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
D) Egysz. vizimalmok.										
a) Duna bal partja.										
1	Árva megye . . .	352	4,580	2,658	5,615	17,396	116	35	—	30,702
2	Bars » . . .	24,120	18,497	7,861	20,769	3,218	3,523	70	1,202	79,260
3	Esztergom » . . .	34,977	11,469	358	8,013	—	1,461	10	—	56,288
4	Hont » . . .	37,391	27,941	350	11,535	1,105	1,220	—	315	79,857
5	Liptó » . . .	573	14,601	—	33,146	13,415	166	2,000	1,252	65,153
6	Nógrád » . . .	15,768	26,687	—	9,450	1,015	4,860	—	745	58,525
7	Nyitra » . . .	47,470	115,519	7,520	96,129	10,824	3,674	1,375	3,789	286,300
8	Pozsony » . . .	52,903	179,557	—	78,091	—	5,519	1,039	672	317,781
9	Trencsén » . . .	16,418	34,541	220	39,033	13,173	563	279	19,484	123,711
10	Turóc » . . .	540	4,969	2,834	4,606	13,011	—	—	60	26,020
11	Zólyom » . . .	20,241	26,952	308	15,028	11,208	1,247	24	—	75,008
	Összesen . . .	250,753	465,263	22,109	321,415	84,365	22,349	4,832	27,519	1.198,605
b) Duna jobb partja.										
1	Baranya megye . . .	82,764	70,440	8,510	7,369	555	21,302	5	2,953	193,898
2	Fejér » . . .	46,170	42,496	—	30,711	79	17,582	—	129	137,167
3	Győr » . . .	27,305	17,423	100	12,619	—	5,184	2,250	—	64,831
4	Komárom » . . .	46,960	19,479	278	11,073	—	4,683	500	—	82,973
5	Moson » . . .	16,959	24,413	—	19,549	—	1,288	—	150	62,359
6	Somogy » . . .	37,586	77,951	2,401	17,294	1,067	49,756	70	1,357	187,482
7	Sopron » . . .	36,090	59,915	—	23,637	35	2,833	—	932	123,442
8	Tolna » . . .	40,195	37,184	903	13,042	5	17,321	8	1,694	110,352
9	Vas » . . .	66,604	77,027	12,940	22,175	10,879	21,078	231	17,272	228,206
10	Veszprém » . . .	91,977	72,559	60	30,153	325	17,939	—	110	213,123
11	Zala » . . .	47,509	80,476	1,840	17,232	39	46,338	—	14,805	207,739
	Összesen . . .	540,119	579,363	27,032	204,854	12,984	205,254	3,064	38,902	1.611,572

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrlt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
c) Duna-Tisza köze.										
1	Bács-Bodrog megye . . .	82,408	26,140	3,625	24,164	—	22,618	736	—	159,686
2	Csongrád » . . .	7,784	193	—	2,044	—	1,712	—	—	11,733
3	Heves » . . .	28,246	20,224	1,675	6,476	10	6,359	20	—	63,010
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	12,091	6,806	800	3,539	1	3,058	92	—	26,387
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	40,873	68,247	3,300	25,065	—	19,082	—	160	156,727
	Budapest sz. k. főváros	12,660	1,020	—	250	—	90	—	—	14,020
	Pest megye összesen . . .	53,533	69,267	3,300	25,315	—	19,172	—	160	170,747
	Összesen . . .	184,057	122,630	9,400	61,538	11	52,919	848	160	481,563
d) Tisza jobb partja.										
1	Abauj-Torna megye . . .	34,973	52,317	230	21,509	1,701	5,424	115	756	117,025
2	Bereg megye	4,038	3,244	—	54	2,899	4,802	—	—	15,037
3	Borsod »	45,143	54,412	—	22,233	400	16,293	184	500	139,165
4	Gömör »	38,180	73,170	—	8,295	7,725	1,967	73	410	129,820
5	Sáros »	9,389	23,058	3,040	18,771	10,123	490	67	—	64,938
6	Szepes »	3,241	54,387	30	49,151	20,459	1,901	—	255	129,424
7	Ung »	18,094	16,546	—	2,925	5,879	9,456	991	225	54,116
8	Zemplén »	11,222	13,156	46	8,360	5,086	581	10	175	38,636
	Összesen . . .	164,280	290,290	3,346	131,298	54,272	40,914	1,440	2,321	688,161
e) Tisza bal partja.										
1	Békés megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar »	36,668	35,667	1,924	1,400	452	47,553	25	32	123,721
3	Hajdu »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Mármaros »	6,572	7,591	—	11,415	18,169	36,958	—	123	80,828
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	24,191	6,942	170	742	457	33,068	162	24	65,756
7	Szilágy »	12,787	16,405	5,187	60	364	26,027	—	21	60,851
8	Ugocea »	464	269	—	35	100	2,444	—	10	3,322
	Összesen . . .	80,682	66,874	7,281	13,652	19,542	146,050	187	210	334,478

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A z 1884. é v b e n t é n y l e g m e g ő r ő l t							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
<i>f) Tisza-Maros szöge.</i>										
1	Arad megye	66,970	16,112	36,659	7,051	1,080	56,043	195	—	183,110
2	Csanád »	7,801	1,313	—	2,103	—	1,987	141	—	13,345
3	Krassó-Szörény megye	22,996	6,968	975	302	342	53,545	—	—	85,128
4	Temes megye	101,889	16,716	135	4,571	—	36,811	20	—	160,142
5	Torontál megye	8,016	468	—	767	—	1,256	—	100	10,607
	Összesen	207,672	41,577	36,769	14,794	1,422	149,642	356	100	452,332
<i>g) Erdély.</i>										
1	Alsó-Fehér megye	61,524	15,739	890	5,406	—	48,666	—	648	132,923
2	Beszt.-Naszód »	19,744	9,998	—	589	7,310	27,718	—	441	65,800
3	Brassó »	26,259	25,551	1,050	13,493	2,115	30,229	4,344	—	103,041
4	Csik »	13,972	42,269	—	26,855	11,924	24,913	—	252	120,185
5	Fogaras »	6,322	31,995	—	1,656	457	47,091	28	132	87,681
6	Háromszék »	9,646	49,991	3,069	15,751	4,361	30,314	30	10	113,172
7	Hunyad »	57,128	43,511	10	2,184	876	158,562	—	189	262,460
8	Kis-Küküllő »	26,067	15,119	—	1,800	2,050	44,003	—	2,050	91,089
9	Kolozs »	20,864	19,751	1,555	6,190	4,754	23,172	—	6,164	82,450
10	Maros-Torda »	44,584	27,868	8,438	5,626	1,117	56,260	—	—	143,893
11	Nagy-Küküllő »	11,906	10,568	225	20	380	30,733	—	—	53,832
12	Szeben »	56,721	35,706	132	4	1,158	62,085	—	—	155,806
13	Szolnok-Doboka megye	16,295	11,477	300	833	2,803	59,164	—	35	90,907
14	Torda-Aranyos »	30,271	27,223	—	3,024	200	62,558	—	569	123,845
15	Udvarhely »	16,197	16,443	2,196	953	1,551	26,450	—	—	63,790
	Összesen	417,500	383,259	17,865	84,384	41,056	731,918	4,402	10,490	1,690,874
	Magyarországban összesen	1,845,063	1,949,256	123,802	831,985	213,652	1,349,046	15,129	79,702	6,407,585

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A z 1884. é v b e n t é n y l e g m e g ő r ő l t							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
<i>E) Szárazmalmok.</i>										
<i>a) Duna bal partja.</i>										
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom megye	26	62	—	23	—	30	60	—	201
4	Hont megye	—	—	—	8	—	—	—	—	8
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	2	16	—	7	—	5	—	—	30
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony »	85	66	—	58	—	77	23	—	309
9	Trencsén megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	113	144	—	96	—	112	83	—	548
<i>b) Duna jobb partja.</i>										
1	Baranya megye	85	56	—	—	—	10	—	—	151
2	Fejér »	344	358	—	1,826	—	1,621	64	—	4,213
3	Győr »	89	163	—	700	—	1,271	—	—	2,223
4	Komárom »	40	45	—	219	—	340	—	—	644
5	Moson »	—	—	—	294	—	194	—	—	488
6	Somogy »	133	289	—	69	—	122	—	61	674
7	Sopron »	145	239	—	1,189	—	765	—	—	2,338
8	Tolna »	1,766	2,531	6	1,802	33	3,406	14	270	9,828
9	Vas »	—	23	—	151	—	283	—	—	457
10	Veszprém »	219	261	—	2,599	—	2,091	—	—	5,170
11	Zala »	—	—	—	45	—	25	—	—	70
	Összesen	2,821	3,965	6	8,894	33	10,128	78	331	26,256

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri köles	egyéb		
		m é t e r m á z s á k b a n								
c) Duna-Tisza köze.										
1	Bács-Bodrog megye . . .	60,429	7,583	799	20,420	—	30,705	166	—	120,102
2	Csongrád » . . .	64	1,718	—	576	—	262	—	—	2,620
3	Heves » . . .	672	498	—	195	—	249	—	—	1,614
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	2,014	195	—	643	—	631	145	—	3,628
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	3,657	9,386	—	3,812	—	4,992	765	—	22,612
	Budapest sz. k. főváros . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen . . .	3,657	9,386	—	3,812	—	4,992	765	—	22,612
	Összesen . . .	66,836	19,380	799	25,646	—	36,839	1,076	—	150,576
d) Tisza jobb partja.										
1	Abauj-Torna megye . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg megye . . .	125	236	40	33	—	172	—	3	609
3	Borsod » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén » . . .	245	201	—	—	—	—	—	—	446
	Összesen . . .	370	437	40	33	—	172	—	3	1,055
e) Tisza bal partja.										
1	Békés megye . . .	7,898	—	30	5,268	16	2,595	259	—	16,066
2	Bihar » . . .	6,825	3,584	350	678	—	2,134	147	10	13,728
3	Hajdu » . . .	5,130	7,670	2,300	1,102	—	1,577	37	—	17,816
4	Mármaros » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs » . . .	4,376	13,639	20	1,084	252	4,613	71	—	24,055
6	Szatmár » . . .	16,863	7,628	—	70	3	1,981	30	—	26,075
7	Szilágy » . . .	342	181	—	—	—	354	—	—	877
8	Ugocsa » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen . . .	40,934	32,702	2,700	8,202	271	13,254	544	10	98,617

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri köles	egyéb		
		m é t e r m á z s á k b a n								
f) Tisza-Maros szöge.										
1	Arad megye	351	76	—	129	—	712	—	—	1,268
2	Csanád »	305	—	—	360	—	204	85	—	954
3	Krassó-Szörény megye . .	227	110	—	—	—	135	—	—	472
4	Temes megye	19,369	4,208	20	1,310	—	8,206	—	—	33,113
5	Torontál megye	131,579	11,171	129	10,794	2	34,041	47	335	188,098
	Összesen	151,831	15,565	149	12,593	2	43,298	132	335	223,905
g) Erdély.										
1	Alsó-Fehér megye . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	30	15	—	—	—	—	—	—	45
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka megye . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	30	15	—	—	—	—	—	—	45
	Magyarországban összesen	262,935	72,208	3,694	55,464	306	103,803	1,913	679	501,002

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
F) Szélmalmok.										
a) Duna bal partja.										
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	2	14	—	7	—	—	—	—	23
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	2	14	—	7	—	—	—	—	23
b) Duna jobb partja.										
1	Baranya megye	400	—	—	—	—	400	—	—	800
2	Fejér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Győr »	10	10	—	65	—	105	—	—	190
4	Komárom megye	30	20	—	220	—	185	—	—	455
5	Moson »	210	965	—	1,833	—	90	—	5	3,103
6	Somogy »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Sopron »	—	38	—	272	—	28	—	2	340
8	Tolna »	120	75	—	235	10	332	10	15	797
9	Vas »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Veszprém »	4	308	—	440	—	190	—	—	942
11	Zala »	—	—	—	20	—	25	—	—	45
	Összesen	774	1,416	—	3,085	10	1,355	10	22	6,672

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	kétsze- res	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		m é t e r m á z s á k b a n								
c) Duna-Tisza köze.										
1	Bács-Bodrog megye	17,519	1,947	2,330	5,312	—	8,670	483	30	36,791
2	Csongrád »	12,141	7,165	—	9,619	—	3,121	—	—	37,046
3	Heves »	1,082	875	—	199	—	222	—	—	2,378
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	19,198	562	4	8,035	132	6,534	—	—	34,465
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	3,655	7,201	—	3,729	—	4,133	—	—	18,718
	Budapest sz. k. főváros	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen	3,655	7,201	—	3,729	—	4,133	—	—	18,718
	Összesen	53,595	17,750	2,834	26,894	132	27,680	483	30	129,398
d) Tisza jobb partja.										
1	Abauj-Torna megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	60	70	—	—	—	—	—	—	130
	Összesen	60	70	—	—	—	—	—	—	130
e) Tisza bal partja.										
1	Békés megye	7,448	—	—	6,132	—	4,284	—	60	17,924
2	Bihar »	4,281	914	—	370	—	485	—	—	6,050
3	Hajdu »	1,604	2,252	200	499	—	480	—	—	5,035
4	Mármaros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs »	115	579	—	60	—	710	—	—	1,464
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágys »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	13,448	3,745	200	7,061	—	5,959	—	60	30,473

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben tényleg megőrölt							Összesen	
		buza	rozs	két-szeres	árpa	zab	tengeri	köles		egyéb
		méter mázsákban								
f) Tisza-Maros szöge.										
1	Arad megye	1,142	513	—	446	—	454	—	—	2,555
2	Csanád »	7,872	1,504	125	3,023	—	3,142	60	50	15,776
3	Krassó-Szörény megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Temes megye	3,292	662	210	286	—	868	—	—	5,318
5	Torontál »	20,017	1,243	—	2,017	—	5,103	—	400	28,780
	Összesen	32,323	3,922	335	5,772	—	9,567	60	450	52,429
g) Erdély.										
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	70	50	—	—	—	200	—	—	320
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka megye	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	70	50	—	—	—	200	—	—	320
	Magyarországban összesen	100,272	26,967	3,369	42,819	142	44,761	553	562	219,445

Az országrész és megye megnevezése	Az 1884. évben megőrölt								Összesen
	buza	rozs	kétszeres	árpa	zab	tengeri	köles	egyéb	
	méter mázsákban								
Összesítés.									
a) Nagyobb berendezésű gőzmalmok	9.011,660	359,898	11,922	134,565	100	28,141	23,159	2,761	9.572,206
b) Egyszerű gőzmalmok	1.866,437	811,619	161,789	817,037	5,460	1.120,177	12,803	65,939	4.861,261
c) Nagyobb berendezésű vizimalmok	794,060	71,991	1,148	15,598	2	8,373	1,487	563	893,222
d) Egyszerű vizimalmok	1.845,063	1.949,256	123,802	831,935	213,652	1.349,046	15,129	79,702	6.407,585
e) Szárazmalmok	262,935	72,208	3,694	55,464	306	103,803	1,913	679	501,002
f) Szélmalmok	100,272	26,967	3,369	42,819	142	44,761	553	562	219,445
Magyarországban összesen	13.880,427	3.291,939	305,724	1.897,418	219,662	2.654,301	55,044	150,206	22.454,721

VI. Az összes malmok által 1880—1884-ben tényleg

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Hány métermázs a				
		buzából				
		1880	1881	1882	1883	1884
a) Duna bal partja.						
1	Árva megye »	700	563	451	458	352
2	Bars » »	39,710	49,869	56,390	58,507	57,060
3	Esztergom » »	37,788	36,276	37,603	33,704	35,153
4	Hont » »	36,754	35,782	36,416	36,225	37,391
5	Liptó » »	730	640	599	563	573
6	Nógrád » »	141,645	213,271	170,955	229,221	222,879
7	Nyitra » »	94,450	133,759	136,616	140,489	149,787
8	Pozsony » »	65,459	56,296	55,011	47,557	53,288
9	Trencsén » »	13,945	13,935	14,903	16,557	18,244
10	Turóc » »	758	688	637	567	540
11	Zólyom » »	50,197	43,740	51,814	59,598	61,241
	Összesen	482,136	584,819	561,395	623,446	636,508
b) Duna jobb partja.						
1	Baranya megye »	125,859	131,946	134,665	136,192	146,730
2	Fejér » »	128,398	134,055	135,744	149,325	104,733
3	Győr » »	107,845	104,677	92,610	103,305	108,404
4	Komárom » »	63,812	63,776	64,130	76,580	81,007
5	Moson » »	62,045	59,959	61,311	58,873	37,914
6	Somogy » »	73,914	74,908	77,622	75,981	78,895
7	Sopron » »	35,690	50,558	50,178	50,667	52,223
8	Tolna » »	52,033	50,012	49,792	50,453	49,774
9	Vas » »	89,848	89,128	93,022	97,651	94,519
10	Veszprém » »	181,536	178,683	173,336	173,377	172,276
11	Zala » »	55,870	58,398	61,611	65,382	69,274
	Összesen	976,350	996,100	991,021	1.037,786	1.045,749

megőrölt különféle gabonanemek mennyisége.

nyersanyagot őrltek az összes malmok										
rozsból					kétyszeresből					
1880	1881	1882	1883	1884	1880	1881	1882	1883	1884	
4,037	3,634	3,825	4,290	4,530	2,668	2,656	2,611	2,616	2,658	
19,980	20,167	20,535	20,678	22,331	7,379	7,314	7,836	7,827	7,861	
12,300	12,309	12,634	11,818	11,551	358	358	358	358	358	
27,239	26,693	27,096	27,338	27,941	377	355	340	350	350	
14,665	14,529	14,398	14,089	14,601	—	—	—	—	—	
45,895	46,815	47,073	46,611	51,423	2,620	3,050	4,120	3,600	3,550	
113,557	119,236	120,234	119,483	119,188	8,113	7,985	7,861	7,807	7,693	
174,288	174,497	226,036	238,946	280,973	—	—	—	—	—	
33,195	32,306	34,570	36,815	39,630	287	270	313	228	220	
4,754	5,263	5,218	5,080	4,969	2,844	2,843	2,846	2,841	2,834	
29,127	28,164	27,560	27,995	27,452	320	320	320	320	308	
479,037	483,613	539,179	553,143	604,589	24,966	25,151	26,605	25,947	25,832	
89,729	93,648	88,024	91,689	92,078	18,870	17,794	18,963	19,246	18,892	
39,761	40,842	42,238	42,069	42,854	—	—	—	—	—	
18,365	17,857	17,251	17,446	17,596	100	100	100	100	100	
21,018	20,242	22,082	21,825	24,008	1,070	1,100	1,492	3,080	1,768	
44,600	44,630	45,185	45,076	51,947	—	—	—	—	—	
120,506	120,499	121,921	122,446	125,811	5,407	5,412	5,423	5,932	6,017	
62,608	66,800	65,156	65,538	68,517	—	—	—	—	—	
47,826	46,761	46,509	45,386	46,895	741	795	911	911	909	
81,792	82,572	83,817	86,009	87,441	12,414	12,680	12,670	12,923	12,940	
73,887	73,814	73,075	73,765	73,218	50	50	55	60	60	
95,501	99,414	99,052	108,737	112,946	590	725	839	845	1,840	
695,573	707,079	704,310	719,986	743,311	39,242	38,656	40,453	43,097	42,526	

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Hány métermázs a				
		árpából				
		1880	1881	1882	1883	1884
a) Duna bal partja.						
1	Árva megye	5,559	5,717	5,807	5,725	5,615
2	Bars »	17,106	17,783	17,884	19,911	20,769
3	Esztergom »	7,913	8,861	8,758	8,219	8,036
4	Hont »	11,307	11,130	11,267	11,299	11,543
5	Liptó »	33,560	33,113	32,597	32,695	33,146
6	Nógrád »	13,584	13,632	14,756	13,502	13,652
7	Nyitra »	93,464	98,353	97,165	97,578	96,624
8	Pozsony »	65,690	68,991	67,656	66,608	78,549
9	Trencsén »	39,392	39,760	39,838	39,899	39,953
10	Turóc »	4,662	4,718	4,734	4,723	4,606
11	Zólyom »	16,009	15,682	15,487	15,600	15,028
	Összesen	308,246	317,740	315,949	315,759	327,521
b) Duna jobb partja.						
1	Baranya megye	12,197	11,834	12,108	11,394	11,756
2	Fejér »	32,277	34,875	32,425	32,265	33,287
3	Győr »	13,938	14,314	13,658	13,609	13,384
4	Komárom »	16,059	15,564	14,769	13,838	13,359
5	Moson »	31,777	32,131	37,245	33,588	36,990
6	Somogy »	26,373	26,116	27,056	26,440	26,711
7	Sopron »	24,764	26,419	26,594	27,005	28,139
8	Tolna »	19,515	18,830	17,970	16,612	17,612
9	Vas »	23,185	22,553	23,517	23,343	23,066
10	Veszprém »	33,610	33,933	34,324	33,827	33,907
11	Zala »	17,818	18,491	18,368	18,552	19,552
	Összesen	251,513	255,060	258,034	250,473	257,763

nyersanyagot örültek az összes malmok									
zab ből					tengeriből				
1880	1881	1882	1883	1884	1880	1881	1882	1883	1884
16,835	17,202	17,598	17,574	17,396	15	30	28	41	116
2,116	2,154	2,469	1,866	3,218	3,547	3,515	3,540	3,511	3,523
—	—	—	—	—	1,684	1,529	1,491	1,485	1,521
1,073	998	1,201	1,172	1,105	1,123	1,197	1,187	1,136	1,220
15,120	14,904	14,220	14,162	13,415	220	198	174	186	166
1,134	1,144	1,297	1,168	1,102	9,772	11,731	10,001	11,233	11,255
10,503	10,694	10,710	10,968	10,824	3,803	3,874	3,875	3,758	3,818
—	—	—	—	—	5,474	5,337	5,812	5,846	5,696
12,874	13,177	12,723	13,127	13,173	548	513	540	613	563
12,620	12,731	12,890	12,914	13,011	—	—	—	—	—
11,202	11,167	11,086	11,060	11,208	1,336	1,279	1,346	1,218	1,247
83,477	84,171	84,194	84,011	84,452	27,522	29,203	27,994	29,027	29,125
2,277	1,697	1,557	1,413	1,382	28,521	31,632	34,579	32,737	34,092
64	79	64	64	79	18,718	19,541	20,003	19,644	19,953
—	—	—	—	—	6,362	6,435	6,415	6,548	6,510
—	—	—	—	—	6,259	6,046	6,035	6,205	5,881
3	—	1	2	2	2,255	2,331	2,839	4,039	4,744
1,177	1,168	1,122	1,144	1,097	66,685	67,361	67,941	70,233	71,697
40	43	41	37	35	3,330	3,221	3,389	3,815	4,083
49	43	49	53	48	25,867	26,516	25,419	24,185	25,374
12,080	12,022	12,050	12,674	11,954	20,240	20,539	20,534	20,302	22,105
207	233	216	275	325	21,330	20,524	20,723	20,832	20,704
36	63	44	36	39	49,205	51,946	52,309	52,183	53,119
15,933	15,348	15,144	15,698	14,961	248,772	256,092	260,186	260,723	268,262

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Hány métermázsa				
		k ö l e s b ő l				
		1880	1881	1882	1883	1884
a) Duna bal partja.						
1	Árva megye	30	30	30	38	35
2	Bars »	49	60	68	71	70
3	Esztergom »	75	60	80	75	70
4	Hont »	—	—	—	—	—
5	Liptó »	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
6	Nógrád »	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	2,377	2,088	1,352	1,586	1,376
8	Pozsony »	1,003	999	988	1,006	1,062
9	Trencsén »	295	287	253	288	279
10	Turócz »	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	31	30	30	27	24
	Összesen	5,860	5,554	4,751	5,091	4,916
b) Duna jobb partja.						
1	Baranya megye	120	12	5	8	35
2	Fejér »	78	74	74	69	64
3	Győr »	—	—	2,250	2,250	2,250
4	Komárom »	500	500	500	500	500
5	Moson »	48	36	108	24	40
6	Somogy »	50	60	75	65	70
7	Sopron »	—	—	—	—	—
8	Tolna »	29	30	26	33	32
9	Vas »	231	189	211	190	231
10	Veszprém »	—	—	—	—	—
11	Zala »	—	—	—	—	—
	Összesen	1,056	901	3,249	3,139	3,222

nyersanyagot örölte az összes malmok									
e g y é b b ő l					ö s s z e s e n				
1880	1881	1882	1883	1884	1880	1881	1882	1883	1884
—	—	—	—	—	29,844	29,832	30,350	30,742	30,702
1,187	1,259	1,286	1,280	1,202	91,074	102,121	110,008	113,651	116,034
—	—	—	—	—	60,118	59,393	60,924	55,659	56,889
354	318	335	331	315	78,227	76,473	77,842	77,851	79,865
1,312	1,351	1,307	1,329	1,252	67,607	66,735	65,295	65,024	65,153
2,704	2,721	2,752	2,842	3,175	217,354	292,364	250,954	308,177	307,036
4,059	3,937	3,873	3,731	3,789	330,326	379,926	381,686	385,400	393,099
838	647	689	698	672	312,752	306,767	356,142	360,661	420,240
16,446	17,470	18,169	18,936	19,484	116,982	117,718	121,309	126,463	131,546
130	70	70	60	60	25,768	26,313	26,395	26,185	26,020
—	—	—	—	—	108,222	100,382	107,643	115,818	116,508
27,030	27,773	28,481	29,207	29,949	1,438,274	1,558,024	1,588,548	1,665,631	1,742,892
4,092	5,629	4,069	4,537	4,589	281,165	294,192	293,970	297,216	309,554
129	129	129	129	129	219,425	229,595	230,677	243,565	201,099
—	—	—	—	—	146,610	143,383	132,284	143,258	148,244
—	—	—	—	—	108,718	107,228	109,008	122,028	126,523
150	150	150	160	155	140,878	139,237	146,839	141,762	181,792
9,595	8,572	10,598	10,123	11,646	303,707	304,096	311,758	312,364	321,944
856	796	834	710	934	127,288	147,837	146,192	147,772	153,931
1,980	2,111	1,777	1,914	1,979	148,040	145,098	142,453	139,547	142,823
16,770	16,703	17,061	19,536	21,842	256,560	256,386	262,882	272,628	274,098
57	45	45	105	110	310,657	307,282	301,774	302,241	300,600
23,218	24,453	28,521	29,378	30,105	242,238	253,490	260,744	275,113	286,875
56,847	58,588	63,184	66,592	71,489	2,285,286	2,327,824	2,338,581	2,397,494	2,447,233

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	Hány méter mázsa				
		buzából				
		1880	1881	1882	1883	1884
c) Duna-Tisza köze.						
1	Bács megye	304,078	344,249	367,362	414,283	435,605
2	Csongrád »	323,948	329,863	353,786	377,903	392,358
3	Heves »	158,984	141,585	113,552	106,709	109,645
4	Jász.-N.-K.-Sz. megye	292,112	356,910	348,632	371,798	324,246
5	Pest.-P.-S.-K.-Kun megye	208,672	217,914	231,685	242,046	263,528
	Budapest sz. k. főváros	3.674,452	4.077,239	4.771,255	5.499,256	5.382,079
	Pest megye összesen	3.883,124	4.295,153	5.002,940	5.741,302	5.645,607
	Összesen	4.962,246	5.467,260	6.186,272	7.011,995	6.907,461
d) Tisza jobb partja.						
1	Abauj-Torna megye	79,470	112,313	146,174	176,630	207,112
2	Bereg megye	32,821	33,299	33,285	42,980	43,423
3	Borsod »	175,810	167,353	161,504	205,283	180,296
4	Gömör »	60,510	61,250	62,034	62,352	61,671
5	Sáros »	114,982	115,531	138,231	156,148	166,278
6	Szepes »	34,317	49,328	57,182	57,657	58,819
7	Ung »	52,955	49,235	59,614	59,390	76,244
8	Zemplén »	55,653	55,276	73,733	91,882	109,583
	Összesen	606,518	643,585	731,757	852,322	903,426
e) Tisza bal partja.						
1	Békés megye	229,532	247,987	271,920	276,976	282,538
2	Bihar »	349,963	424,340	455,718	429,647	504,302
3	Hajdu »	376,850	391,867	424,566	546,730	453,226
4	Marmaros megye	16,823	19,272	21,139	19,764	19,680
5	Szabolcs »	18,305	19,446	20,123	21,643	23,837
6	Szatmár »	145,396	144,651	190,757	215,591	219,786
7	Szilágy »	21,243	21,392	25,333	27,016	29,067
8	Ugocsa »	9,053	8,557	10,143	7,981	9,804
	Összesen	1.167,165	1.277,512	1.419,699	1.545,348	1.542,240

nyersanyagot őröltek az összes malmok									
rozsból					kétyszeresből				
1880	1881	1882	1883	1884	1880	1881	1882	1883	1884
44,295	43,992	45,547	44,753	46,346	7,760	8,131	8,569	10,750	12,034
20,606	22,380	23,972	23,831	27,006	2,500	4,600	5,600	6,100	7,000
59,854	56,759	52,615	60,541	62,265	1,695	1,660	1,680	1,690	1,675
52,239	70,834	73,645	70,430	74,464	806	807	805	803	1,117
207,944	212,710	234,841	275,398	308,561	40,628	37,283	42,044	43,385	42,261
16,826	26,944	22,679	22,432	47,655	—	—	—	—	—
224,770	239,654	257,520	297,830	356,216	40,628	37,283	42,044	43,385	42,261
401,764	433,620	453,299	497,385	566,297	53,389	52,481	58,698	62,728	64,087
61,012	64,346	71,062	74,900	74,437	220	267	308	392	305
3,206	3,481	4,239	14,485	13,400	50	50	50	50	40
80,118	74,827	75,023	76,106	78,434	600	600	800	800	800
84,259	84,676	85,129	85,763	85,892	1,760	1,760	1,760	1,760	1,760
31,013	26,384	32,498	31,060	30,626	2,587	2,505	2,571	2,994	3,040
66,656	65,356	66,804	67,629	66,330	30	30	30	30	30
38,607	37,358	45,657	43,448	28,106	—	—	—	—	—
32,740	33,976	38,615	43,797	43,521	46	41	44	51	46
397,611	390,404	419,027	437,188	428,746	5,293	5,253	5,563	6,077	6,021
16,266	17,146	16,151	15,661	17,266	4,490	11,295	12,280	12,840	10,820
105,023	115,602	112,920	117,229	125,680	2,553	2,833	3,648	6,727	12,149
131,620	133,090	133,941	142,622	154,882	2,815	2,810	2,830	2,791	2,500
7,487	7,573	7,598	9,040	9,545	—	—	—	—	—
52,094	53,241	56,144	63,961	67,192	20	20	21	22	20
25,823	25,883	33,880	32,019	33,852	1,280	2,081	3,401	3,501	3,705
20,482	20,610	24,342	24,823	27,154	5,267	5,457	5,222	6,901	5,787
1,843	1,329	2,290	1,532	1,753	—	—	—	—	—
360,638	374,474	387,266	406,637	437,324	16,425	24,496	27,402	32,782	34,981

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Hány métermázsa nyers-				
		á r p á b ó l				
		1880	1881	1882	1883	1884
c) Duna-Tisza köze						
1	Bács-Bodrog megye	60,784	62,566	64,027	64,332	66,658
2	Csongrád >	46,469	49,717	54,270	71,525	74,037
3	Heves >	15,599	15,882	14,953	17,182	17,342
4	Jász-Nagy-K.-Szolnok megye	66,086	98,165	94,321	106,434	91,110
5	Pest-Pilis-Solt-K.-Kun >	107,429	134,690	161,816	164,203	147,045
	Budapest sz. k. főváros	197,711	235,516	239,304	334,441	355,846
	Pest megye összesen	305,140	370,206	401,120	498,644	502,891
	Összesen	494,078	596,536	629,291	758,117	752,038
d) Tisza jobb partja						
1	Abauj-Torna megye	26,005	26,224	25,455	25,045	25,059
2	Bereg megye	66	97	109	302	617
3	Borsod >	76,294	75,556	74,886	77,623	77,312
4	Gömör >	12,946	12,868	12,376	12,753	12,944
5	Sáros >	17,770	18,910	18,861	18,742	18,771
6	Szepes >	48,019	44,740	50,134	51,777	53,081
7	Ung >	3,362	3,459	4,430	4,836	4,663
8	Zemplén >	12,221	13,037	16,250	15,856	15,880
	Összesen	196,683	194,691	202,501	206,934	208,327
e) Tisza bal partja						
1	Békés megye	77,348	79,637	89,158	95,811	85,126
2	Bihar >	9,171	10,947	10,890	14,386	15,171
3	Hajdu >	78,724	78,800	78,880	42,193	51,601
4	Marmaros >	11,313	11,319	11,318	11,340	11,415
5	Szabolcs >	9,960	9,954	9,914	9,902	9,894
6	Szatmár >	995	960	935	984	812
7	Szilágy >	75	73	75	71	60
8	Ugocsa >	1,303	1,233	1,111	1,220	1,212
	Összesen	188,889	192,923	202,881	175,907	175,291

anyagot öröltek az összes malmok										
z a b b ó l					t e n g e r i b ől					
1880	1881	1882	1883	1884	1880	1881	1882	1883	1884	
250	500	500	500	500	73,565	74,828	73,267	75,969	77,059	
—	—	—	—	—	41,229	42,946	47,193	58,739	60,004	
10	10	10	30	90	15,996	17,419	16,845	21,550	21,815	
56	78	118	153	133	33,395	40,142	36,503	36,613	44,987	
—	—	—	—	—	95,978	118,955	144,357	149,235	134,015	
—	—	—	—	—	299,590	309,090	340,165	420,665	425,365	
—	—	—	—	—	395,568	428,045	484,522	569,900	559,380	
316	588	628	683	723	559,753	603,380	658,330	762,771	763,245	
2,265	2,904	1,511	1,591	1,701	14,456	11,603	6,039	13,430	13,587	
2,910	2,892	2,898	3,593	3,399	4,959	8,288	8,607	11,194	13,229	
400	400	400	400	400	68,104	66,855	66,615	67,048	66,866	
7,850	7,728	7,701	7,831	7,756	5,092	5,094	5,057	5,179	5,153	
9,106	9,290	9,461	9,724	10,123	477	461	445	470	490	
20,322	20,039	19,578	20,187	20,459	1,877	1,941	1,921	1,890	1,901	
5,625	6,015	6,426	6,043	6,212	10,929	11,734	12,989	13,809	13,052	
5,155	5,274	5,194	5,098	5,118	2,895	2,498	2,994	2,962	2,042	
53,633	54,542	53,169	54,467	55,168	108,289	108,474	104,667	115,982	115,820	
155	134	424	435	366	50,822	59,158	63,283	65,091	57,034	
426	377	493	489	452	56,170	58,802	57,205	62,937	65,544	
—	—	—	—	—	93,849	93,949	94,184	105,158	54,777	
15,829	15,898	15,995	17,095	18,210	37,742	37,784	37,488	37,634	38,554	
252	252	252	252	252	19,533	19,894	20,062	22,291	24,177	
720	859	825	851	852	48,730	49,989	56,632	53,589	55,183	
371	399	374	397	364	42,579	42,839	49,252	51,865	52,923	
490	423	416	414	398	9,006	9,390	9,511	10,483	9,224	
18,243	18,342	18,779	19,883	20,894	358,431	371,805	387,617	409,048	357,416	

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Hány métermázsa nyers				
		kőlesből				
		1880	1881	1882	1883	1884
c) Duna-Tisza köze.						
1	Bács-Bodrog megye	4,026	5,611	5,320	5,066	4,544
2	Osongrád >	1,701	1,593	1,075	1,104	1,648
3	Heves >	260	215	220	225	235
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	309	283	284	266	263
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun >	17,293	11,806	10,144	11,035	10,807
	Budapest sz. k. főváros	—	—	10,000	15,000	20,000
	Pest megye összesen	17,293	11,806	20,144	26,035	30,807
	Összesen	24,489	19,508	27,052	33,596	37,497
d) Tisza jobb partja.						
1	Abauj-Torna megye	95	95	95	95	115
2	Bereg >	—	—	—	—	—
3	Borsod >	1,492	1,446	1,514	1,458	1,514
4	Gömör >	198	192	177	151	179
5	Sáros >	88	73	62	73	67
6	Szepes >	—	—	—	—	—
7	Ung >	1,130	1,027	1,158	1,231	1,141
8	Zemplén >	10	15	12	5	10
	Összesen	3,013	2,848	3,018	3,013	3,026
e) Tisza bal partja.						
1	Békés megye	603	751	1,059	722	671
2	Bihar >	153	151	169	172	172
3	Hajdu >	55	50	45	137	287
4	Marmaros >	—	—	—	—	—
5	Szabolcs >	69	71	70	72	71
6	Szatmár >	45	27	186	230	192
7	Szilágy >	—	—	—	—	—
8	Ugocsa >	—	—	—	—	—
	Összesen	925	1,050	1,529	1,333	1,393

anyagot öröltek az összes malmok										
egyéből					összesen					
1880	1881	1882	1883	1884	1880	1881	1882	1883	1884	
20,751	16,534	19,152	17,238	19,554	516,409	556,412	584,353	633,791	662,300	
—	—	—	—	—	436,453	450,599	485,896	539,202	562,053	
—	—	—	—	—	252,398	233,530	199,875	207,927	213,067	
—	—	—	50	50	445,003	567,219	554,308	586,547	536,370	
6,348	6,354	6,383	6,363	6,418	684,292	739,712	831,270	891,665	912,635	
—	—	—	—	—	4,188,579	4,648,789	5,383,403	6,291,794	6,230,945	
6,348	6,354	6,383	6,363	6,418	4,872,871	5,388,501	6,214,673	7,183,459	7,143,580	
27,099	22,888	25,535	23,651	26,022	6,523,134	7,196,261	8,039,105	9,150,926	9,117,370	
1,023	2,116	2,119	1,665	1,319	184,546	219,868	252,763	293,748	323,635	
5	2	2	5	3	44,017	48,109	49,190	72,609	74,111	
500	500	500	500	500	403,318	387,537	381,242	429,218	405,622	
400	400	410	422	426	173,015	173,768	174,644	176,211	175,781	
—	—	—	—	—	176,023	173,154	202,129	219,211	229,395	
220	220	1,795	1,770	1,716	171,441	181,654	197,444	200,940	203,336	
135	215	150	233	375	112,743	109,043	130,424	128,990	129,793	
4,486	3,033	6,120	5,107	5,783	112,706	113,150	142,962	164,758	181,983	
6,769	6,436	11,096	9,702	10,122	1,377,809	1,406,283	1,530,798	1,685,685	1,722,656	
60	60	60	60	60	379,276	416,163	454,335	467,596	453,881	
3	3	15	22	42	523,462	613,055	641,058	631,559	723,512	
—	—	—	—	—	683,913	700,566	734,446	839,631	717,273	
143	151	151	138	143	89,337	91,997	93,689	95,011	97,547	
—	—	—	—	—	100,233	102,878	106,586	118,143	125,443	
12	12	12	12	24	223,001	224,462	286,628	306,777	314,406	
31	60	30	37	21	90,048	90,830	104,628	110,910	115,376	
35	40	25	15	10	21,730	20,972	23,596	21,645	22,401	
284	326	293	284	300	2,111,000	2,260,928	2,444,966	2,591,272	2,569,839	

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Hány métermázsa				
		buzából				
		1880	1881	1882	1883	1884
f) Tisza-Maros szöge.						
1	Arad megye	232,588	250,415	273,337	268,922	420,334
2	Csanád »	89,221	99,839	106,886	108,544	127,780
3	Krassó-Szörény megye	234,481	258,725	268,951	285,331	338,858
4	Temes megye	424,616	555,401	620,382	672,762	700,221
5	Torontál »	430,360	438,380	479,580	523,372	574,306
	Összesen	1.411,261	1.602,760	1.749,136	1.858,931	2.161,499
g) Erdély.						
1	Alsó-Fehér megye	63,184	63,201	62,630	61,166	65,554
2	Beszt.-Naszód »	44,671	43,145	51,502	57,107	56,129
3	Brassó »	76,383	89,530	78,652	99,151	106,497
4	Csik »	12,771	13,511	13,675	13,874	13,972
5	Fogarás »	6,071	6,020	6,771	6,663	6,869
6	Háromszék »	14,693	14,632	14,185	14,094	14,546
7	Hunyad »	55,362	55,462	56,499	56,565	57,728
8	Kis-Küküllő »	27,066	27,269	30,886	31,798	31,549
9	Kolozs »	85,232	84,639	85,649	84,900	91,445
10	Maros-Torda »	50,500	50,137	49,575	49,422	48,994
11	Nagy-Küküllő »	23,074	22,582	24,021	26,319	28,177
12	Szeben »	74,453	77,182	73,237	77,429	81,121
13	Szoln.-Doboka megye	23,455	24,183	28,915	29,868	30,495
14	Torda-Aranyos »	29,242	29,274	31,401	29,086	30,271
15	Údvarhely megye	15,921	16,319	19,875	20,178	20,197
	Összesen	602,078	617,086	627,473	657,615	683,544
	Magyarországban összesen	10.207,754	11.189,122	12.269,753	13.587,443	13.880,427

nyers anyagot örölték az összes malmok										
egyszeresből					kétszeresből					
1880	1881	1882	1883	1884	1880	1881	1882	1883	1884	
15,496	20,339	19,816	18,551	20,409	40,117	49,290	59,683	60,067	61,596	
10,351	15,293	17,040	15,678	15,632	3,844	2,659	2,653	2,466	2,517	
8,770	9,253	9,062	8,970	9,363	451	460	975	985	975	
39,759	35,058	51,178	49,692	53,817	7,735	6,955	13,867	14,674	14,185	
17,525	17,287	17,659	21,141	21,825	12,487	13,789	20,658	24,448	22,949	
91,961	97,230	114,755	114,032	121,046	63,634	73,153	97,836	102,620	102,222	
16,697	16,022	16,432	16,342	15,789	660	954	792	656	890	
9,252	9,123	9,392	10,604	10,248	—	—	—	—	—	
27,353	28,662	28,094	27,544	26,776	1,775	1,668	1,895	1,790	1,950	
41,371	42,207	42,042	42,267	42,269	—	—	—	—	—	
31,891	32,159	32,884	32,934	32,542	—	—	—	—	—	
51,162	51,318	47,482	46,911	51,391	3,088	3,051	2,998	3,015	3,069	
41,559	41,258	41,204	42,495	43,511	10	10	10	10	10	
16,309	16,826	19,775	21,439	18,659	—	—	—	—	—	
21,358	22,125	21,432	20,788	21,665	1,345	1,390	1,385	1,545	1,555	
29,120	28,616	28,623	28,307	27,868	8,825	8,639	8,642	8,525	8,438	
7,136	7,246	7,227	12,286	13,089	7,355	7,342	8,484	8,244	11,515	
36,749	36,521	35,937	36,203	36,826	285	202	173	154	132	
10,765	11,158	11,444	11,540	11,577	400	500	400	350	300	
26,944	26,890	28,069	26,032	27,223	—	—	—	—	—	
19,287	19,974	21,662	19,045	19,193	1,646	2,342	2,288	2,343	2,196	
386,953	390,105	391,699	394,737	398,626	25,289	26,098	27,067	26,632	30,055	
2.813,477	2.876,525	3.009,535	3.123,158	3.291,939	228,238	245,288	283,624	299,883	305,724	

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	Hány métermázs a				
		" árpából				
		1880	1881	1882	1883	1884
f) Tisza-Maros szöge.						
1	Arad megye	17,913	20,280	20,275	20,405	21,434
2	Csanád »	22,474	22,650	22,961	24,453	27,796
3	Krassó-Szörény megye	303	300	303	303	302
4	Temes megye	16,820	15,439	14,401	14,710	14,850
5	Torontál »	24,102	23,174	25,373	24,128	27,362
	Összesen	81,612	81,843	83,313	83,999	91,744
g) Erdély.						
1	Alsó-Fehér megye	4,999	5,254	5,441	5,426	5,406
2	Beszt.-Naszód »	512	553	539	543	589
3	Brassó »	13,536	13,363	13,775	13,000	13,843
4	Csik »	26,469	26,543	26,606	26,967	26,855
5	Fogaras »	765	888	1,072	1,288	1,656
6	Háromszék »	16,430	16,010	12,143	11,566	15,751
7	Hunyad »	2,054	2,081	2,012	2,077	2,184
8	Kis-Küküllő »	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800
9	Kolozs »	6,234	6,273	5,949	6,080	6,190
10	Maros-Torda »	5,716	5,726	5,683	5,733	5,626
11	Nagy-Küküllő »	20	20	20	20	20
12	Nagy-Szeben »	4	4	4	8	4
13	Szolnok-Doboka »	794	796	777	795	833
14	Torda-Aranyos »	2,160	3,058	4,038	2,137	3,024
15	Udvarhely »	1,233	1,113	1,128	983	953
	Összesen	82,726	83,482	80,987	78,428	84,734
	Magyarországban összesen	1.603,747	1.722,275	1.772,456	1.869,617	1.897,418

nyersanyagot öröltek az összes malmok									
zab ből					tengeriből				
1880	1881	1882	1883	1884	1880	1881	1882	1883	1884
1,259	1,481	1,506	1,251	1,150	76,549	75,947	76,892	79,594	81,234
—	—	—	—	—	28,792	30,198	31,048	31,530	35,691
344	372	771	782	592	56,050	53,644	57,208	57,941	59,229
260	253	241	283	254	68,753	68,566	72,859	73,690	73,335
2	1	2	1	2	64,681	65,996	69,375	73,927	77,150
1,865	2,107	2,520	2,317	1,998	294,325	294,351	307,332	316,682	326,699
—	—	—	—	—	59,056	57,380	60,948	56,266	56,701
6,087	6,120	6,971	7,106	7,310	20,096	20,234	29,757	33,379	31,218
2,110	2,118	2,160	2,108	2,115	28,982	29,990	30,240	31,225	30,309
12,246	11,946	12,125	11,752	11,924	24,712	24,854	25,177	24,835	24,913
480	506	417	470	457	45,493	45,067	46,205	47,122	47,391
4,882	4,861	4,636	4,523	4,361	31,232	31,231	31,054	31,007	31,314
818	808	820	832	876	149,077	150,405	156,896	158,496	158,562
2,050	2,050	2,050	2,050	2,050	43,990	43,048	45,356	46,766	48,003
4,724	4,744	4,719	4,724	4,754	26,149	31,677	31,361	30,453	37,416
1,217	1,197	1,202	1,212	1,117	58,484	57,539	57,695	56,290	56,260
420	380	360	370	380	37,791	36,404	39,311	48,298	53,382
1,499	1,431	1,035	1,557	1,538	63,705	62,552	64,016	66,120	67,585
2,978	2,957	2,978	2,845	2,833	56,861	58,573	59,341	59,566	60,382
210	130	210	125	200	62,421	62,524	63,488	59,930	62,558
1,375	1,730	1,635	1,540	1,551	26,325	25,625	27,042	27,909	27,800
41,096	40,988	41,318	41,214	41,466	734,374	737,103	767,887	777,662	793,794
214,563	216,086	215,752	218,273	219,662	2.331,966	2.400,408	2.514,063	2.671,895	2.654,301

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	Hány métermázs a				
		K ö l e s b ő l				
		1880	1881	1882	1883	1884
f) Tisza-Maros szöge.						
1	Arad megye	110	86	214	245	195
2	Csanád »	276	315	304	327	316
3	Krassó-Szörény megye	—	—	—	—	—
4	Temes megye	—	—	20	10	20
5	Torontál »	32	30	22	26	47
	Összesen	418	431	560	608	578
g) Erdély.						
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—
2	Besztercze-Naszód megye	—	—	—	—	—
3	Brassó megye	4,260	3,710	3,510	4,520	4,344
4	Csik »	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	42	37	40	47	38
6	Háromszék »	30	30	30	30	30
7	Hunyad »	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő megye	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—
12	Szeben »	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka megye	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—
	Összesen	4,332	3,777	3,580	4,597	4,412
	Magyarországban összesen	40,093	34,069	43,739	51,377	55,044

nyersanyagot öröltek az összes malmok									
e g y é b b ő l					ö s s z e s e n				
1880	1881	1882	1883	1884	1880	1881	1882	1883	1884
—	—	—	—	—	384,027	417,838	451,723	449,035	606,352
80	85	60	85	305	154,038	171,039	180,952	183,083	210,037
—	—	—	—	—	300,399	322,754	337,270	354,292	409,319
290	230	230	230	240	558,233	681,902	773,178	826,051	856,922
1,752	1,579	2,160	1,777	1,289	550,941	560,236	614,829	668,820	724,930
2,122	1,894	2,450	2,092	1,834	1,947,638	2,153,769	2,357,952	2,481,281	2,807,560
648	598	648	648	648	145,244	143,409	146,891	140,504	144,988
419	408	408	428	441	81,037	79,583	98,569	109,167	105,935
—	—	—	—	—	154,399	169,041	158,326	179,338	185,834
252	252	252	252	252	117,821	119,313	119,877	119,947	120,185
40	61	49	78	132	84,782	84,738	87,438	88,602	89,085
20	16	16	11	10	121,487	121,149	112,544	111,157	120,472
189	187	185	190	189	249,069	250,211	257,626	260,665	268,060
2,050	2,050	2,050	2,050	2,050	93,265	93,043	101,917	105,903	104,111
6,000	6,028	6,073	6,168	6,164	151,042	156,876	156,568	154,668	169,189
—	—	—	—	—	153,862	151,854	151,420	149,489	148,303
—	—	—	—	—	75,796	73,984	79,423	95,537	106,563
—	—	—	—	—	176,645	177,892	174,402	181,466	187,206
33	33	33	34	35	95,286	98,200	103,888	104,993	106,455
556	646	569	299	569	121,533	122,522	127,775	117,609	128,845
—	—	—	—	—	65,787	67,103	73,630	71,998	71,890
10,207	10,279	10,283	10,158	10,490	1,887,055	1,908,918	1,950,294	1,991,043	2,047,121
130,358	128,234	141,322	141,686	150,206	17,570,196	18,812,007	20,250,244	21,963,332	22,454,721

VII. A malmok őrlőképessége és annak kihasználása.

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrlőképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrlőképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrlőképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképe- ni szünnapra
A) Nagyobb berendezésű gőzmalmok.									
a) Duna bal partja.									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	800	350 nap	280,000	194,379	85,621	242	108	15
7	Nyitra »	270	» »	94,500	58,500	36,000	217	133	15
8	Pozsony »	360	» »	126,000	96,150	29,850	267	83	15
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1,430	350 nap	500,500	349,029	151,471	244	106	15
b) Duna jobb partja.									
1	Baranya megye	295	350 nap	103,250	55,901	47,349	189	161	15
2	Fejér »	430	» »	150,500	58,219	92,281	135	215	15
3	Győr »	300	» »	105,000	81,000	24,000	270	80	15
4	Komárom »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Moson »	150	350 nap	52,500	50,100	2,400	333	17	15
6	Somogy »	40	» »	14,000	3,040	10,960	76	274	15
7	Sopron »	60	» »	21,000	20,100	900	335	15	15
8	Tolna »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Vas »	130	350 nap	45,500	29,246	16,254	225	125	15
10	Veszprém »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zala »	100	350 nap	35,000	950	84,050	10	340	15
	Összesen	1,505	350 nap	526,750	298,556	228,194	198	152	15

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrlőképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrlőképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrlőképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképe- ni szünnapra
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	1,285	350 nap	449,750	197,362	252,388	158	197	15
2	Csongrád »	930	» »	325,500	210,720	114,780	226	124	15
3	Heves »	475	» »	166,250	47,076	119,174	99	251	15
4	Jász-N-K-Szolnok megye	170	» »	59,500	22,070	37,430	129	221	15
5	Pest-Pilis-Solt-K-K. »	1,510	» »	528,500	229,224	299,276	151	199	15
	Budapest sz. k. főváros	20,300	» »	7.105,000	5.545,554	1.559,446	278	77	15
	Pest megye összesen	21,810	» »	7.633,500	5.774,778	1.858,722	265	85	15
	Összesen	24,670	350 nap	8.634,500	6.252,006	2.382,494	253	97	15
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	450	350 nap	157,500	120,950	36,550	268	82	15
2	Bereg »	100	» »	35,000	30,000	5,000	300	50	15
3	Borsod »	620	» »	217,000	117,354	99,646	189	161	15
4	Gömör »	60	» »	21,000	8,000	13,000	133	217	15
5	Sáros »	550	» »	192,500	164,457	28,043	299	51	15
6	Szepes »	275	» »	96,250	69,847	26,403	253	97	15
7	Ung »	60	» »	21,000	16,100	4,900	268	82	15
8	Zemplén »	530	» »	185,500	98,060	87,440	184	166	15
	Összesen	2,645	350 nap	925,750	624,748	301,002	236	114	15
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	150	350 nap	52,500	45,000	7,500	300	50	15
2	Bihar »	1,050	» »	367,500	322,142	45,358	306	44	15
3	Hajdu »	1,250	» »	437,500	273,462	164,038	218	132	15
4	Mármaros »	85	» »	29,750	10,982	18,768	129	221	15
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	480	350 nap	168,000	137,451	30,549	288	64	15
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	3,015	350 nap	1.055,250	789,037	266,213	261	89	15

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrőlképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrőlképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrőlképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szűnnapra
f) Tisza-Maros szöge.									
1	Arad megye	1,260	350 nap	441,000	292,425	148,575	232	118	15
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szőrény megye	370	350 nap	129,500	111,395	18,105	301	49	15
4	Temes megye	2,055	» »	719,250	468,023	251,227	227	123	15
5	Torontál »	997	» »	348,950	287,035	61,915	288	62	15
	Összesen	4,682	350 nap	1,638,700	1,158,878	479,822	247	103	15
g) Erdély.									
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	165	350 nap	57,750	38,778	18,972	235	115	15
4	Osik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	160	350 nap	56,000	45,853	10,147	286	64	15
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	90	350 nap	31,500	9,121	22,379	101	249	15
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka megye	100	350 nap	35,000	6,200	28,800	62	288	15
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	515	350 nap	180,250	99,952	80,298	192	158	15
	Magyarországban összesen	38,462	350 nap	13,461,700	9,572,206	3,889,494	248	102	15

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrőlképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrőlképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrőlképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szűnnapra
B) Egyszerű gőzmalmok.									
a) Duna bal partja.									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	10	350 nap	3,500	200	3,300	20	330	15
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	1,081	350 nap	378,350	54,102	324,248	50	300	15
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1,091	350 nap	381,850	54,302	327,548	49	301	15
b) Duna jobb partja.									
1	Baranya megye	1,327	350 nap	464,450	57,804	406,646	43	307	15
2	Fejér »	150	» »	52,500	1,500	51,000	10	340	15
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom »	75	350 nap	26,250	14,451	11,799	192	158	15
5	Moson »	139	» »	48,650	9,100	39,550	65	285	15
6	Somogy »	2,087	» »	730,450	130,748	599,702	62	288	15
7	Sopron »	66	» »	23,100	7,711	15,389	117	233	15
8	Tolna »	399	» »	139,650	21,646	118,004	54	296	15
9	Vas »	107	» »	37,450	14,189	23,261	132	218	15
10	Veszprém »	45	» »	15,750	1,365	14,385	30	320	15
11	Zala »	641	» »	224,350	72,871	151,479	113	237	15
	Összesen	5,036	350 nap	1,762,600	331,385	1,431,215	65	285	15

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrlelképesége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrlelképesége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrlelképeség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbség mm.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünnapra
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	1.426	350 nap	499,100	116,515	382,585	81	269	15
2	Csongrád »	1,998	» »	699,300	299,934	399,366	150	200	15
3	Heves »	2,288	» »	800,800	98,989	701,811	43	307	15
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	3,686	» »	1.290,100	449,820	840,280	122	228	15
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	4,919	» »	1.721,650	485,354	1.236,296	98	252	15
	Budapest sz. k. főváros	3,290	» »	1.151,500	667,871	483,629	203	147	15
	Pest megye összesen	8,209	» »	2.873,150	1.153,225	1.719,925	140	210	15
	Összesen	17,607	350 nap	6.162,450	2.118,483	4.043,967	120	230	15
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	84	350 nap	29,400	12,800	16,600	152	198	15
2	Bereg »	430	» »	150,500	28,465	122,035	66	284	15
3	Borsod »	610	» »	213,500	145,583	67,917	238	112	15
4	Gömör »	130	» »	45,500	13,130	32,370	101	249	15
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	315	350 nap	110,250	19,977	90,273	63	287	15
8	Zemplén »	830	» »	290,500	42,721	247,779	51	299	15
	Összesen	2,399	350 nap	839,650	262,676	576,974	109	241	15
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	4,488	350 nap	1.570,800	374,891	1.195,909	83	267	15
2	Bihar »	4,313	» »	1.509,550	251,871	1.257,679	58	292	15
3	Hajdu »	1,252	» »	438,200	420,960	17,240	336	14	15
4	Máramaros megye	62	» »	21,700	387	21,313	6	344	15
5	Szabolcs »	1,962	» »	686,700	99,924	586,776	50	300	15
6	Szatmár »	1,744	» »	610,400	85,124	525,276	48	302	15
7	Szilágy »	974	» »	340,900	53,648	287,252	55	295	15
8	Ugocsa »	317	» »	110,950	19,079	91,871	60	290	15
	Összesen	15,112	350 nap	5.289,200	1.305,884	3.983,316	86	264	15

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrlelképesége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrlelképesége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrlelképeség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbség mm.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünnapra
f) Tisza-Maros szöge.									
1	Arad megye	1,882	350 nap	658,700	123,344	535,356	65	285	15
2	Csanád »	2,081	» »	728,350	179,962	548,388	86	264	15
3	Krassó-Szörény megye	283	» »	99,050	5,520	93,530	19	331	15
4	Temes megye	2,914	» »	1.019,900	172,137	847,763	59	291	15
5	Torontál megye	2,501	» »	875,350	210,410	664,940	84	266	15
	Összesen	9,661	350 nap	3.381,350	691,373	2.689,977	71	279	15
g) Erdély.									
1	Alsó-Fehér megye	160	350 nap	56,000	12,065	43,935	75	275	15
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Osik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	24	350 nap	8,400	3,800	4,600	158	192	15
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	144	350 nap	50,400	10,940	39,460	76	274	15
9	Kolozs »	85	» »	29,750	8,165	21,585	95	255	15
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	604	350 nap	211,400	43,290	168,110	72	278	15
12	Szeben »	111	» »	38,850	9,450	29,400	85	265	15
13	Szolnok-Doboka megye	18	» »	6,300	1,348	4,952	74	276	15
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely megye	180	350 nap	63,000	8,100	54,900	45	305	15
	Összesen	1,326	350 nap	464,100	97,158	366,942	73	277	15
	Magyarországban összesen	52,232	350 nap	18.281,200	4.861,261	13.419,939	93	257	15

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órás) őrleltés-sége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrleltés-sége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabona-félék mennyisége méterházakban	Az őrleltésesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünnapra
C) Nagybberendezésű vizimalmok.									
a) Duna bal partja.									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	115	350 nap	40,250	36,774	3,476	319	31	15
3	Esztergom megye	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	359	350 nap	125,650	48,276	77,374	135	215	15
8	Pozsony »	20	» »	7,000	6,000	1,000	300	50	15
9	Trencsén »	30	» »	10,500	7,835	2,665	261	89	15
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	150	350 nap	52,500	41,500	11,000	276	74	15
	Összesen	674	350 nap	295,900	140,385	95,515	208	142	15
b) Duna jobb partja.									
1	Baranya megye	4	350 nap	1,400	1,000	400	250	100	15
2	Fejér megye	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom megye	100	350 nap	85,000	28,000	7,000	280	70	15
5	Moson »	205	» »	71,750	56,642	15,108	276	74	15
6	Somogy »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Sopron »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Tolna »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Vas »	20	350 nap	7,000	2,000	5,000	100	250	15
10	Veszprém »	500	» »	175,000	80,000	95,000	160	190	15
11	Zala »	20	» »	7,000	5,200	1,800	260	90	15
	Összesen	849	350 nap	297,150	172,842	124,308	204	146	15

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órás) őrleltés-sége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrleltés-sége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabona-félék mennyisége méterházakban	Az őrleltésesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet m.-m.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünnapra
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	110	350 nap	38,500	31,844	6,656	289	61	15
2	Csongrád »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Heves megye	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kún »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Budapest sz. k. főváros	12	350 nap	4,200	3,500	700	291	59	15
	Pest megye összesen	12	350 nap	4,200	3,500	700	291	59	15
	Összesen	122	350 nap	42,700	35,344	7,356	289	61	15
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	275	350 nap	96,250	72,860	23,390	265	85	15
2	Bereg megye	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	42	350 nap	14,700	3,540	11,160	84	266	15
4	Gömör »	180	» »	63,000	24,831	38,169	137	213	15
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	15	350 nap	5,250	3,065	2,185	204	146	15
7	Ung »	250	» »	87,500	39,600	47,900	158	192	15
8	Zemplén »	13	» »	4,550	1,990	2,560	153	197	15
	Összesen	775	350 nap	271,250	145,886	125,364	188	162	15
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar »	30	350 nap	10,500	6,000	4,500	200	150	15
3	Hajdu »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Mármaros megye	53	350 nap	18,550	5,350	13,200	100	250	15
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	83	350 nap	29,050	11,350	17,700	137	213	15

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrlelképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrlelképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabona-félék mennyisége méterázsukban	Az őrlelképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megoszlott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünnapra
<i>f) Tisza-Maros szöge.</i>									
1	Arad megye	13	350 nap	4,550	3,650	900	280	70	15
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Krassó-Szörény megye	1,002	350 nap	350,700	206,804	143,896	206	144	15
4	Temes megye	96	» »	33,600	18,189	15,411	189	161	15
5	Torontál »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1,111	350 nap	388,850	228,643	160,207	206	144	15
<i>g) Erdély.</i>									
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód megye	210	350 nap	73,500	40,135	33,365	191	159	15
3	Brassó megye	240	» »	84,000	44,015	39,985	188	167	15
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás »	13	350 nap	4,550	1,404	3,146	108	242	15
6	Háromszék megye	25	» »	8,750	3,500	5,250	140	210	15
7	Hunyad »	15	» »	5,250	600	4,650	40	310	15
8	Kis-Küküllő »	8	» »	2,800	2,082	718	260	90	15
9	Kolozs »	96	» »	33,600	32,676	924	340	10	15
10	Maros-Torda »	23	» »	8,050	4,410	3,640	192	158	15
11	Nagy-Küküllő megye	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben megye	103	350 nap	36,050	21,950	14,100	213	137	15
13	Szolnok-Doboka megye	25	» »	8,750	8,000	750	320	30	15
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely megye	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	758	350 nap	265,300	158,772	106,528	209	141	15
	Magyarországban összesen	4,372	350 nap	1,530,200	893,222	636,978	204	146	15

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrlelképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrlelképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabona-félék mennyisége méterázsukban	Az őrlelképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megoszlott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünnapra
<i>D) Egyszerű vizimalmok.</i>									
<i>a) Duna bal partja.</i>									
1	Árva megye	277	270 nap	74,790	30,702	44,088	110	160	95
2	Bars »	923	» »	249,210	79,260	169,950	86	184	95
3	Esztergom megye	719	» »	194,130	56,288	137,842	78	192	95
4	Hont megye	1,113	» »	300,510	79,857	220,653	71	199	95
5	Liptó »	513	» »	138,510	65,153	73,357	127	143	95
6	Nógrád »	933	» »	251,910	58,525	193,385	62	208	95
7	Nyitra »	3,294	» »	889,380	286,300	603,080	87	183	95
8	Pozsony »	2,540	» »	685,800	317,781	368,019	125	145	95
9	Trencsén megye	1,208	» »	326,160	123,711	202,449	102	168	95
10	Turóc »	166	» »	44,820	26,020	18,800	156	114	95
11	Zólyom »	800	» »	216,000	75,008	140,992	93	177	95
	Összesen	12,486	270 nap	3,371,220	1,198,605	2,172,615	96	174	95
<i>b) Duna jobb partja.</i>									
1	Baranya megye	1,498	270 nap	404,460	193,898	210,562	129	141	95
2	Fejér »	1,248	» »	336,960	137,167	199,793	109	161	95
3	Győr »	949	» »	256,230	64,831	191,399	68	202	95
4	Komárom »	757	» »	204,390	82,973	121,417	109	161	95
5	Moson »	634	» »	171,180	62,359	108,821	98	172	95
6	Somogy »	1,655	» »	446,850	187,432	259,368	113	157	95
7	Sopron »	1,287	» »	347,490	123,442	224,048	96	174	95
8	Tolna »	1,389	» »	375,030	110,352	264,678	79	191	95
9	Vas »	2,195	» »	592,650	228,206	364,444	104	166	95
10	Veszprém »	1,788	» »	482,760	213,123	269,637	119	151	95
11	Zala »	2,269	» »	612,630	207,739	404,891	91	179	95
	Összesen	15,669	270 nap	4,230,630	1,611,572	2,619,058	103	167	95

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrőlőképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrőlőképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabona-félek mennyisége méterházakban	Az őrőlőképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megoszlott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünetnapra
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye . . .	1,817	270 nap	490,590	159,686	330,904	87	183	95
2	Csongrád » . . .	558	» »	150,660	11,733	138,927	21	249	95
3	Heves » . . .	900	» »	243,000	63,010	179,990	70	200	95
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye .	322	» »	86,940	26,387	60,553	82	188	95
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun » .	1,937	270 nap	522,990	156,727	366,263	81	189	95
	Budapest sz. k. főváros .	61	» »	16,470	14,020	2,450	229	41	95
	Pest megye összesen .	1,998	» »	539,460	170,747	368,713	85	185	95
	Összesen . . .	5,595	270 nap	1.510,650	431,563	1.079,087	77	193	95
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye . . .	1,170	270 nap	315,900	117,025	198,875	100	170	95
2	Bereg » . . .	169	» »	45,630	15,037	30,593	89	181	95
3	Borsod » . . .	1,420	» »	383,400	139,165	244,235	98	172	95
4	Gömör » . . .	1,328	» »	353,560	129,820	223,740	98	172	95
5	Sáros » . . .	621	» »	167,670	64,938	102,732	105	165	95
6	Szepes » . . .	1,142	» »	308,340	129,424	178,916	113	157	95
7	Ung » . . .	618	» »	166,860	54,116	112,744	88	182	95
8	Zemplén » . . .	587	» »	158,490	38,636	119,854	65	205	95
	Összesen . . .	7,055	270 nap	1.904,850	688,161	1.216,689	98	172	95
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar » . . .	1,723	270 nap	465,210	123,721	341,489	72	198	95
3	Hajdu » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Mármaros » . . .	860	270 nap	232,200	80,828	151,372	94	176	95
5	Szabolcs » . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár » . . .	1,112	270 nap	300,240	65,756	234,484	59	211	95
7	Szilágy » . . .	733	» »	197,910	60,851	137,059	83	187	95
8	Ugocsa » . . .	85	» »	22,950	3,322	19,628	39	231	95
	Összesen . . .	4,513	270 nap	1.218,510	334,478	884,032	74	196	95

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrőlőképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrőlőképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabona-félek mennyisége méterházakban	Az őrőlőképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet m. m.	A 365 nap megoszlott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünetnapra
f) Tisza-Maros szöge.									
1	Arad megye . . .	1,420	270 nap	383,400	133,110	250,290	129	141	95
2	Csanád » . . .	263	» »	71,010	13,345	57,665	50	220	95
3	Krassó-Szörény megye . . .	1,207	» »	325,890	85,128	240,762	70	200	95
4	Temes megye . . .	1,767	» »	477,090	160,142	316,948	90	180	95
5	Torontál » . . .	227	» »	61,290	10,607	50,683	47	223	95
	Összesen . . .	4,884	270 nap	1.318,680	452,392	866,348	93	177	95
g) Erdély.									
1	Alsó-Fehér megye . . .	1,316	270 nap	355,320	132,923	222,397	101	169	95
2	Beszt.-Naszód » . . .	909	» »	245,430	65,800	179,630	72	198	95
3	Brassó » . . .	448	» »	120,960	103,041	17,919	230	40	95
4	Csik » . . .	894	» »	241,380	120,185	121,195	134	136	95
5	Fogarás » . . .	800	» »	216,000	87,681	128,319	109	161	95
6	Háromszék » . . .	792	» »	213,840	113,172	100,668	143	127	95
7	Hunyad » . . .	2,249	» »	607,230	262,460	344,770	117	153	95
8	Kis-Küküllő » . . .	449	» »	121,230	91,089	30,141	203	67	95
9	Kolozs » . . .	644	» »	173,880	82,450	91,430	128	142	95
10	Maros-Torda » . . .	1,183	» »	319,410	143,893	175,517	122	148	95
11	Nagy-Küküllő » . . .	550	» »	148,500	53,832	94,668	98	172	95
12	Nagy-Szeben » . . .	1,576	» »	425,520	155,806	269,714	99	171	95
13	Szolnok-Doboka » . . .	806	» »	217,620	90,907	126,713	113	157	95
14	Torda-Aranyos » . . .	869	» »	234,630	123,845	110,785	142	128	95
15	Udvarhely » . . .	594	» »	160,380	63,790	96,590	107	163	95
	Összesen . . .	14,079	270 nap	3.801,330	1.690,874	2.110,456	120	150	95
	Magyarországban összesen	64,281	270 nap	17.355,870	6.407,585	10.948,285	99	171	95

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrlőképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrlőképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrlőképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbséget m. m.	A 365 nap megoszlott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünnapra
E) Szárazmalmok.									
a) Duna bal partja.									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	10.00	350 nap	3,500	201	3,299	20	330	15
4	Hont »	0.50	» »	175	8	167	16	334	15
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	2.75	350 nap	962	30	932	11	339	15
7	Nyitra »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony »	4.00	350 nap	1,400	309	1,091	77	273	15
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	17.25	350 nap	6,037	548	5,489	32	318	15
b) Duna jobb partja.									
1	Baranya megye	6.46	350 nap	2,261	151	2,110	23	327	15
2	Fejér »	172.00	» »	60,200	4,213	55,987	24	328	15
3	Győr »	50.00	» »	17,500	2,223	15,277	44	306	15
4	Komárom »	24.00	» »	8,400	644	7,756	27	323	15
5	Moson »	10.00	» »	3,500	488	3,012	49	301	15
6	Somogy »	12.80	» »	4,480	674	3,806	53	297	15
7	Sopron »	39.00	» »	13,650	2,338	11,312	60	290	15
8	Tolna »	194.00	» »	67,900	9,828	58,072	51	299	15
9	Vas »	17.80	» »	6,230	457	5,773	26	324	15
10	Veszprém »	101.16	» »	35,406	5,170	30,236	51	299	15
11	Zala »	0.50	» »	175	70	105	140	210	15
	Összesen	627.72	350 nap	219,702	26,256	193,446	42	308	15

Folyó szám	Az országrész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrlőképessége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrlőképessége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrlőképesség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbséget mm.	A 365 nap megoszlott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szünnapra
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	3,395	350 nap	1,188,250	120,102	1,068,148	36	314	15
2	Csongrád »	180	» »	63,000	2,620	60,380	15	335	15
3	Heves »	73	» »	25,550	1,614	23,936	22	328	15
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	220	» »	77,000	3,628	73,372	16	334	15
5	Pest-Pilis-S.-K.-Kun »	805	» »	281,750	22,612	259,138	28	322	15
	Budapest sz. k. főváros	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen	805	» »	281,750	22,612	259,138	28	322	15
	Összesen	4,673	350 nap	1,635,550	150,576	1,484,974	32	318	15
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg »	30	350 nap	10,500	609	9,891	20	330	15
3	Borsod »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	6	» »	2,100	446	1,654	74	276	15
	Összesen	36	350 nap	12,600	1,055	11,545	29	321	15
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	310	350 nap	108,500	16,066	92,434	52	298	15
2	Bihar »	1,061	» »	371,350	13,728	357,622	13	337	15
3	Hajdu »	738	» »	258,300	17,816	240,484	24	326	15
4	Mármaros »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs »	617	» »	215,950	24,055	191,895	89	311	15
6	Szatmár »	461	» »	161,350	26,075	135,275	57	293	15
7	Szilágy »	25	» »	8,750	877	7,873	35	315	15
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	3,212	350 nap	1,124,200	98,617	1,025,583	31	319	15

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrleltépesége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrleltépesége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrleltépeség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megozslott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szűnmásra
<i>f) Tisza-Maros szöge.</i>									
1	Arad megye	38	350 nap	13,300	1,268	12,032	33	317	15
2	Csanád »	28	» »	9,800	954	8,846	34	316	15
3	Krassó-Szörény megye . .	14	» »	4,900	472	4,428	34	316	15
4	Temes megye	1,325	» »	463,750	33,113	430,637	25	325	15
5	Torontál »	5,921	» »	2,072,350	188,098	1,884,252	32	318	15
	Összesen	7,926	350	2,564,100	223,905	2,340,195	31	319	15
<i>g) Erdély.</i>									
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	150	350 nap	525	45	480	30	320	15
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka megye . .	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	150	350 nap	525	45	480	30	320	15
	Magyarországban összesen	15.893.47	350 nap	5.562,714	501,002	5.061,712	32	318	15

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrleltépesége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrleltépesége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabonafélék mennyisége métermázsákban	Az őrleltépeség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbözet mm.	A 365 nap megozslott 24 órai		
							munkanapra	munka nélküli napra	szükségképeni szűnmásra
<i>F) Szélmalmok.</i>									
<i>a) Duna bal partja.</i>									
1	Árva megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	1'66	100 nap	166	23	143	14	86	265
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1.66	100 nap	166	23	143	14	86	265
<i>b) Duna jobb partja.</i>									
1	Baranya megye	8'00	100 nap	800	800	—	100	—	265
2	Fejér »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Győr »	7'00	» »	700	190	510	27	73	265
4	Komárom »	21'00	» »	2,100	455	1,645	22	78	265
5	Moson »	95'00	» »	9,500	3,103	6,397	33	67	265
6	Somogy »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Sopron »	31'50	» »	3,150	340	2,810	11	89	265
8	Tolna »	32'00	» »	3,200	797	2,403	25	75	265
9	Vas »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Veszprém »	11'00	» »	1,100	942	158	86	14	265
11	Zala »	0'50	» »	50	45	5	90	10	265
	Összesen	206'00	100 nap	20,600	6,672	13,928	32	68	265

Folyó szám	Az ország rész és megye ország rész és megye	A malmok egy napi (24 órai) őrleltépes- sége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrleltépes- sége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabona- félék mennyisége métermázsákban	Az őrleltépeség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbség mm.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nél- küli napra	szükségképeni szünnapra
c) Duna-Tisza köze.									
1	Bács-Bodrog megye	976	100 nap	97,600	36,791	60,809	38	62	265
2	Csongrád »	1,446	» »	144,600	37,046	107,554	26	74	265
3	Heves »	116	» »	11,600	2,378	9,222	21	79	265
4	Jász-N.-K.-Szolnok megye	1,383	» »	138,300	34,465	103,835	25	75	265
5	Pest-Pilis-Solt-K.-Kun »	809	» »	80,900	18,718	62,182	23	77	265
	Budapest sz. k. főváros	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pest megye összesen	809	» »	80,900	18,718	62,182	23	77	265
	Összesen	4,730	100 nap	473,000	129,398	343,602	27	63	265
d) Tisza jobb partja.									
1	Abauj-Torna megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	10	100 nap	1,000	130	870	13	87	265
	Összesen	10	100 nap	1,000	130	870	13	87	265
e) Tisza bal partja.									
1	Békés megye	1,106	100 nap	110,600	17,924	92,676	16	84	265
2	Bihar »	523	» »	52,300	6,050	46,250	11	89	265
3	Hajdu »	367	» »	36,700	5,035	31,665	14	86	265
4	Mármaros »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs »	30	100 nap	3,000	1,464	1,536	49	51	265
6	Szatmár »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	2,026	100 nap	202,600	30,473	172,127	15	85	265

Folyó szám	Az ország rész és megye megnevezése	A malmok egy napi (24 órai) őrleltépes- sége 1884-ben mm.	Folytonos működés mellett az egy évi munkanapok száma	A malmok összes egy évi őrleltépes- sége 1884-ben mm.	A malmok által 1884-ben tényleg megőrölt gabona- félék mennyisége métermázsákban	Az őrleltépeség és tényleg megőrölt mennyiség közötti különbség mm.	A 365 nap megosztott 24 órai		
							munkanapra	munka nél- küli napra	szükségképeni szünnapra
f) Tisza-Maros szöge.									
1	Arad megye	56	100 nap	5,600	2,555	3,045	46	54	265
2	Csanád »	534	» »	53,400	15,776	37,624	29	71	265
3	Krassó-Szörény megye	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Temes »	80	100 nap	8,000	5,318	2,682	66	34	265
6	Torontál »	986	» »	98,600	28,780	69,820	29	71	265
	Összesen	1,656	100 nap	165,600	52,429	113,171	32	68	265
g) Erdély.									
1	Alsó-Fehér megye	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Beszt.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	9	100 nap	900	320	580	36	64	265
12	Szeben »	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Szolnok-Doboka »	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	9	100 nap	900	320	580	36	64	265
	Magyarországban összesen	8,638 ⁶⁶	100 nap	863,866	219,445	644,421	25	75	265
Összesítés.									
a)	Nagyobb ber. gőzmalmok	38,462	350 nap	13,461,700	9,572,206	3,889,494	248	102	15
b)	Egyszerű gőzmalmok	52,232	350 »	18,281,200	4,861,261	13,419,939	93	257	15
c)	Nagyobb ber. vízi malmok	4,372	350 »	1,530,200	893,222	636,978	204	146	15
d)	Egyszerű vízi malmok	64,281	270 »	17,355,870	6,407,585	10,948,285	99	171	95
e)	Száraz malmok	15,893 ⁴⁷	350 »	5,562,714	501,002	5,061,712	32	318	15
f)	Szélmalomok	8,638 ⁶⁶	100 »	863,866	219,445	644,421	25	75	265
	Magyarországban összesen	188,879 ¹³	—	57,055,550	22,454,721	34,600,829	—	—	—

